

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE NA LATA 2016-2026

(PROJEKT)

I. WPROWADZENIE	3
II. DIAGNOZA STANU	4
II.1. Metodyka delimitacji obszarów zdegradowanych i rewitalizacji	4
II.3. Charakterystyka negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych w mieście	12
II.3.1. Sfera społeczna	13
II.3.2. Sfera gospodarcza	18
II.3.3. Sfera środowiskowa	19
II.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	21
II.3.5. Sfera techniczna	22
II. 4. Charakterystyka negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych na obszarach wiejskich gminy 24	
II.4.1. Sfera społeczna	25
II.4.2. Sfera gospodarcza	30
II.4.3. Sfera środowiskowa	32
II.4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	34
II.4.5. Sfera infrastrukturalna	36
II.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w gminie	38
II.6. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w przestrzeni gminy	43
II.6.1. Identyfikacja obszarów zdegradowanych na terenie miasta	43
II.6.2. Identyfikacja obszarów zdegradowanych w wiejskiej części gminy	44
II.6.3. Charakterystyka obszarów zdegradowanych i rewitalizacji w gminie	45
III. REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	47
III.1 Wizja rozwoju	47
III. 2 Cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych	48
III.3 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista podstawowa (A)	56
III.4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista uzupełniająca (B)	63
IV. Wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	80
IV. 1 Mechanizm integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	80
IV.1.1 Ramy finansowe	81
IV.1.2 Partycypacja społeczna	84
IV.1.3 System monitorowania	86
IV.1.4. Określenie zmian w obowiązujących aktach prawnych	89
V. SPÓJNOŚĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY	90
SPIS TABEL	96
SPIS RYCIN	97
Załącznik nr 1 Mapy obszaru rewitalizacji	98

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2026 (GPR) stanowi istotny instrument wspierający zarządzanie rozwojem gminy w zakresie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez powiązane ze sobą działania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Pozwala on na prowadzenie wieloletniego procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany, zgodny z potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy.

GPR został opracowany zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*¹ oraz *Wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 lipca 2015 r.*². Dokument uwzględnia zasadą partnerstwa i partycypacji na każdym etapie jego wdrażania oraz zapewnienia komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami. Kompleksowość i spójność zaproponowanych kierunków działań koresponduje ze zdiagnozowanymi potrzebami rewitalizacyjnymi, umożliwiając optymalne wykorzystanie potencjału endogenicznego gminy na rzecz podniesienia jakości życia i aktywności społecznej mieszkańców, poprawa ładu przestrzennego przestrzeni publicznych i stanu środowiska naturalnego oraz poprawy dostępności komunikacyjnej i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej. Programowanie działań rewitalizacyjnych uwzględniło również konieczność zapewnienia kompleksowości interwencji infrastrukturalnej (EFRR) ze wsparciem realizowanym w ramach funduszy ukierunkowanych na rozwój kapitału społecznego (EFS).

W ramach prac nad procesem rewitalizacji w pierwszej kolejności przeprowadzono diagnozę gminy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Efektem tego etapu była uchwała Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich nr XXVI/189/2016 w dniu 28 kwietnia 2016r w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Oborniki Śląskie obejmującą mapę obszaru. Następnie Rada Miejska w Obornikach Śląskich uchwałą z dnia 21 maja 2016 podjęła uchwałę o przystąpieniu do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2026.

Zgodnie z zapisami w/w aktów prawnych GRP operuje następujący pojęciami: rewitalizacja – proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki;

- obszar zdegradowany – przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców);
- obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, (...) na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację; nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

¹ Dz. U. 2015 poz. 1777.

² MlIR/H 2014-2020/20(01)/07/2015.

II. DIAGNOZA STANU

II.1. Metodyka delimitacji obszarów zdegradowanych i rewitalizacji

Prezentowana w Gminnym Programie Rewitalizacji diagnoza stanu stanowi wypadkową zaleceń wskazanych zarówno w *Ustawie o rewitalizacji* z dnia 9 października 2015 (Dz. U. 2015 poz. 1777), jak i "Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. Zgodnie z przytoczonymi wyżej dokumentami diagnoza opierać powinna się na mierzalnych wskaźnikach opisujących głównie zjawiska i problemy społeczne na danym terenie. Uwzględniając zalecenia, że obszar wymagający wsparcia stanowi jednostkę charakteryzującą się kumulacją negatywnych zjawisk i procesów oraz stanowi szczególne znaczenie dla rozwoju lokalnego, dokonano analizy podstawowych sfer funkcjonowania miasta.

Dla potrzeb wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji w gminie Oborniki Śląskie określono zestaw wskaźników diagnozujących poszczególne sfery funkcjonowania gminy w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej (tab. 1). Starano się by przyjęte wskaźniki z jednej strony były zgodne z zapisami *Ustawy o rewitalizacji*, a także Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji, z drugiej w możliwie najlepszy sposób pozwalały na identyfikację negatywnych zjawisk zachodzących w przestrzeni gminy.

Tab. 1. Wskaźniki wykorzystane do wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji w gminie Oborniki Śląskie

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik
Sfera społeczna	Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności ogółem
	Poziom ubóstwa	Rodziny objęte pomocą społeczną na 1000 mieszkańców
	Poziom przestępczości	Czyny karalne stwierdzone (przestępstwa i wykroczenia) na 1000 mieszkańców
	Poziom edukacji	Średni wynik sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej ³
	Poziom kapitału społecznego	Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych
	Poziom kapitału ludzkiego	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem
Sfera gospodarcza	Poziom przedsiębiorczości	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców
	Potencjał rynku pracy	Liczba pracujących w podmiotach gospodarczych na 100 mieszkańców ⁴
Sfera środowiskowa	Jakość środowiska	Natężenie ruchu drogowego Sąsiedztwo elementów pogarszających jakość środowiska (linie kolejowe, wysypiska odpadów, obszary przemysłowe) Dostępność do obszarów leśnych Dostępność do obiektów rekreacji
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Poziom dostępności do usług	Dostępność do podstawowych placówek usługowych
	Poziom dostępności do placówek handlowych	Liczba podmiotów handlowych na 1000 mieszkańców ⁴
Sfera infrastrukturalna	Poziom infrastruktury technicznej	Liczba mieszkań w budynkach powstałych przed 1945 r. na 100 mieszkańców Liczba budynków wielorodzinnych wymagających

³ Z przedmiotów: język polski, matematyka, język angielski.

⁴ Cecha możliwa do analizy tylko w przypadku miejscowości wiejskich.

		termomodernizacji ⁵
	Potencjał dziedzictwa kulturowego	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Źródło: opracowanie własne

W gronie przyjętych wskaźników większość ma charakter ilościowy, niektóre zaś (jak np. wskaźniki środowiskowe) są cechami jakościowymi. Ponadto część z cech ma charakter stymulant, a część destymulant. Stymulanty to cechy, których wysoka wartość wskaźnika wyraża wysoki stopień rozwoju społeczno-gospodarczego, a niska degradację w tym zakresie. W przypadku destymulant sytuacja jest odwrotna. Wysokie wartości wskaźnika obrazują degradację społeczno-gospodarczą, a niskie wartości wysoki stopień rozwoju w tym zakresie. Wartości wskaźnika dla każdej ze sfer podzielono na pięć grup (klas):

- wartości bardzo korzystne;
- wartości korzystne;
- wartości neutralne;
- wartości niekorzystne;
- wartości bardzo niekorzystne.

Wartości korzystne oznaczają rozwój społeczno-gospodarczy, a wartości niekorzystne degradację społeczno-gospodarczą. Z uwagi na zróżnicowany charakter poszczególnych cech zrezygnowano z konstrukcji wskaźnika syntetycznego, obrazującego poziom rozwoju (lub degradacji) społeczno-ekonomicznej, skupiając się na uwypukleniu występujących zjawisk niekorzystnych. W analizie wykorzystano dane Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich, w tym dokumenty planistyczne i strategiczne, wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na terenie gminy, a także dostępne materiały kartograficzne.

II.2. Ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza gminy

Gmina miejsko-wiejska Oborniki Śląskie położona jest w południowo-zachodniej części powiatu trzebnickiego w województwie dolnośląskim. Gmina sąsiaduje z miastem Wrocław od południa, z gminą Miękinia od południowego-zachodu, z gminami Brzeg Dolny i Wołów od zachodu, z gminą Prusice od północy oraz gminami Trzebnica i Wisznia Mała od wschodu. W sensie administracyjnym gmina Oborniki Śląskie składa się z miasta Oborniki Śląskie i 23 sołectw. Sieć osadnicza gminy obejmuje natomiast 28 miejscowości (na co składa się: miasto, 23 wsie sołeckie i 4 przysiółki⁶). Gmina Oborniki Śląskie stanowi część strefy podmiejskiej Wrocławia, jednak intensywnym procesom suburbanizacji podlegają głównie miejscowości leżące w południowej części gminy (Pęgów, Zajączków) oraz miejscowości położone na obszarze Wzgórz Trzebnickich (Osolin, Wilczyn, Siemianice). W latach 2008-2014 na terenie gminy oddano do użytkowania 973 mieszkania, z czego najwięcej w Obornikach Śląskich (504), Pęgowie (119), Osolinie (55), Siemianicach (45) i Wilczynie (40).

⁵ Cecha możliwa do analizy tylko w przypadku miasta.

⁶ Ciecholowice stanowiące część miasta Oborniki Śląskie, Nowosielce będące przysiółkiem Lubnowa, Brzeźno Małe będące przysiółkiem Osolina i Niziny będące przysiółkiem Urazu.

W „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji Społecznej gminy Oborniki Śląskie na lata 2015-2020” stwierdzono, że procesy suburbanizacji pociągają za sobą podział społeczności w strefach podmiejskich na starych i nowych mieszkańców. Reprezentują oni zazwyczaj odmienne style życia, różny jest ich poziom zaangażowania w życie lokalnej społeczności. Zazwyczaj osoby napływowe nie podejmują aktywności na rzecz lokalnej społeczności, poza działaniami zawodowymi, przestrzeń ich aktywności zamyka się w przestrzeni domowej, rodzinnej. Dotychczasowi mieszkańcy często traktują mieszkańców napływowych z dystansem, w większym stopniu postrzegają migracje jako czynnik zagrażający dotychczasowemu status quo lokalnej społeczności, niż jako napływ kapitału ludzkiego, który można zaangażować do wzmacniania wspólnoty i podnoszenia jakości życia na wsi. Jak wykazują badania socjologiczne, wynika to między innymi z potrzeb, którymi kierują się mieszkańcy napływowi przenosząc się z miast na obszary wiejskie. Nie poszukują oni w nowych miejscach zamieszkania wspólnoty, do której mogliby przynależeć, ale raczej ciszy i spokoju. Jednocześnie mieszkańcy napływowi mogą wnieść do społeczności lokalnej gminy nowe kompetencje, umiejętności i wiedzę, która z powodzeniem może stać się wkładem w budowanie i rozwój lokalnej wspólnoty. Wyzwaniem w tym obszarze dla władz samorządowych jest więc przezwyciężenie izolacji społecznej ludności napływowej oraz budowanie otwartej postawy wobec migrantów wśród mieszkańców zasiedlonych.

Gmina Oborniki Śląskie zajmuje powierzchnię 154,3 km², z czego 53,8% stanowią użytki rolne, 36,7% lasy, a 7,2% grunty zabudowane i zurbanizowane. Według danych GUS z 2014 r. gminę Oborniki Śląskie zamieszkiwało 19797 mieszkańców, w tym 10113 kobiet i 9684 mężczyzn (współczynnik feminizacji w gminie wynosi 104,4 kobiety na 100 mężczyzn, 110,0 dla miasta i 100,0 dla obszarów wiejskich). Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła średnio 128 osób na km² (w mieście 627 osób na km², a na obszarach wiejskich 77 osób na km²). Blisko połowa mieszkańców gminy (9070 osób, czyli 45,8%) skupiona była w mieście Oborniki Śląskie, natomiast obszary wiejskie zamieszkiwało 10727 mieszkańców⁷. Według danych Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich największymi miejscowościami wiejskimi na terenie gminy są (tab. 2): Pęgów (1901 mieszkańców), Uraz (939), Rościszewice (882) i Osolin (759).

Tab2. Liczba ludności w miejscowościach wiejskich w gminie Oborniki Śląskie w 2015 r.

Miejscowość	Liczba ludności	Miejscowość	Liczba ludności
Bagno	418	Osolin	759
Borkowice	102	Paniowice	387
Brzeźno Małe	50	Pęgów	1901
Golędzinów	505	Piekary	58
Jary	118	Przecławice	56
Kotowice	378	Raków	76
Kowale	287	Rościszewice	882

⁷ Według danych Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich z 2015 r. gminę zamieszkiwało 19226 osób, z czego 8757 osób w mieście (45,5%) i 10469 osób na obszarach wiejskich.

Kuraszków	395	Siemianice	443
Lubnów	566	Uraz	939
Morzęcin Mały	144	Wielka Lipa	401
Morzęcin Wielki	228	Wilczyn	496
Niziny	42	Zajęczków	352
Nowosielce	58	Ciecholowice ⁸	138
Osola	428		

Źródło: opracowanie własne

Analizując wybrane wskaźniki społeczno-gospodarcze (tab. 3), należy ocenić sytuację społeczno-gospodarczą gminy Oborniki Śląskie jako dobrą, co wynika głównie z korzystnego położenia gminy oraz właściwego wykorzystania potencjału gminy. Gmina cechuje się niskim poziomem bezrobocia (liczba bezrobotnych wynosi 535 osób), niskim poziomem ubóstwa (336 rodzin objętych jest pomocą społeczną), a także bardzo niskim poziomem przestępczości (w 2015 r. na terenie gminy popełniono 166 przestępstw i wykroczeń). Gmina wyróżnia się ponadto dość wysokim poziomem edukacji, jak i wysokim poziomem kapitału społecznego. Dzięki napływowi migrantów z Wrocławia (głównie jest to ludność w wieku mobilnym, co przyczynia się do odmłodzenia struktury wiekowej ludności) gmina wyróżnia się dość niskim udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym, a także dużym udziałem nowego budownictwa mieszkaniowego. Bliskość Wrocławia sprzyja również rozwojowi działalności gospodarczej na terenie gminy.

Tab. 3. Wskaźniki obrazujące poszczególne sfery w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Oborniki Śląskie.

Sfera	Wskaźnik	Gmina	Miasto	Obszary wiejskie
Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności ogółem	2,78	2,30	3,10
Poziom ubóstwa	Rodziny objęte pomocą społeczną na 1000 mieszkańców	17,5	11,4	21,5
Poziom przestępczości	Czyny karalne stwierdzone (przestępstwa i wykroczenia) na 1000 mieszkańców	8,63	8,68	8,60
Poziom edukacji	Średni wynik sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej	69,3	70,3	68,5
Poziom kapitału społecznego	Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych	52,7	57,4	48,8
Poziom kapitału ludzkiego	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem	18,6	22,1	15,6
Poziom przedsiębiorczości	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców	67,7	75,4	59,0
Poziom infrastruktury technicznej	Liczba mieszkań w budynkach powstałych przed 1945 r. na 100 mieszkańców	13,1	11,2	14,7

Źródło: opracowanie własne

O korzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Oborniki Śląskie świadczy także porównanie wybranych wskaźników na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa

⁸ Ciechowice jako formalnie część miasta Oborniki Śląskie nie były uwzględnione w analizie obszarów wiejskich.

dolnośląskiego. Gmina Oborniki Śląskie cechuje się niskim poziomem bezrobocia (tab. 4). Według danych GUS liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców w gminie wynosiła 4,8% w 2012 i 2013 r. oraz 3,6% w 2014 r., czyli nieznacznie mniej niż średnia dla województwa dolnośląskiego (o ok. 0,9 p.p.) czy powiatu trzebnickiego (o ok. 0,6 p.p.). Z gmin powiatu trzebnickiego niższym poziomem bezrobocia wyróżniają się gminy: Prusice, Wisznia Mała i Zawonia, natomiast w pozostałych gminach powiatu poziom bezrobocia jest wyższy. Problem bezrobocia w gminie Oborniki Śląskie dotyczy częściej kobiety niż mężczyzn, mieszkańców miejscowości wiejskich niż miasta oraz osób po 50 roku życia niż osoby w wieku mobilnym. Dużym problemem z kolei jest wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych z 30% w 2009 r. do 42% w 2013 r.

Tab. 4. Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego

Jednostka	2012	2013	2014
województwo dolnośląskie	5,5	5,6	4,7
powiat trzebnicki	5,4	5,3	4,2
gmina Oborniki Śląskie	4,8	4,8	3,6
gmina Prusice	3,8	4,0	3,2
gmina Trzebnica	5,0	5,4	4,2
gmina Wisznia Mała	4,5	4,4	3,5
gmina Zawonia	3,5	3,6	2,8
gmina Żmigród	5,3	5,2	3,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Gmina Oborniki Śląskie cechuje się również niskim poziomem ubóstwa (tab. 5). Wg danych GUS na 100 mieszkańców w gminie przypada ok. 4,4-5,0 osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej. Poziom ubóstwa w gminie Oborniki Śląskie jest dużo niższy niż średnia dla województwa dolnośląskiego i powiatu trzebnickiego. Z gmin powiatu trzebnickiego korzystniejszą sytuacją w zakresie ubóstwa cechuje się jedynie gmina miejsko-wiejska Trzebnica. W pozostałych gminach powiatu poziom ubóstwa jest wyższy. Dotyczy to zwłaszcza gmin Prusice i Zawonia. Analizując liczbę rodzin objętych pomocą społeczną można stwierdzić, że najczęstszym powodem przyznawania tejże pomocy było ubóstwo, a w mniejszym stopniu również bezrobocie oraz niepełnosprawność.

W „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji Społecznej gminy Oborniki Śląskie na lata 2015-2020” wykazano, że mimo nieznacznej liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej ubóstwo jest postrzegane w gminie Oborniki Śląskie jako jeden z podstawowych problemów społecznych. Wynika to głównie z coraz większego rozwarstwienia społecznego związanego ze zróżnicowaniem dochodów.

Tab. 5. Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego

Jednostka	2012	2013	2014
województwo dolnośląskie	6,2	6,3	5,8

powiat trzebnicki	6,2	6,5	6,1
gmina Oborniki Śląskie	4,6	5,0	4,4
gmina Prusice	13,0	13,1	13,1
gmina Trzebnica	2,9	3,4	3,3
gmina Wisznia Mała	5,3	5,0	4,5
gmina Zawonia	11,7	11,9	11,1
gmina Żmigród	7,9	8,4	7,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

O dobrym poziomie edukacji w gminie Oborniki Śląskie świadczy m.in. średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej, który w 2015 r. wyniósł 70,3%, w tym 77,3% z języka angielskiego, 71,9% z języka polskiego i 61,7% z matematyki. Są to wyniki znacznie lepsze niż średnia dla powiatu trzebnickiego – 67,6% (w tym 74,1% z języka angielskiego, 70,8% z języka polskiego i 57,8% z matematyki) i zbliżone do średniej dla województwa dolnośląskiego, która wyniosła 69,9%, w tym 78,1% z języka angielskiego, 72,7% z języka polskiego i 59,0% z matematyki. Z gmin powiatu trzebnickiego (tab. 6) lepszy wynik ze sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej uzyskali jedynie uczniowie w gminie Wisznia Mała (73,2%). W pozostałych gminach powiatu wyniki były gorsze niż w gminie Oborniki Śląskie, przy czym zauważalna jest tendencja wyższych wyników w gminach położonych w sąsiedztwie Wrocławia i ich obniżania w miarę oddalania się od stolicy województwa.

Tab. 6. Średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego

Jednostka	2015
województwo dolnośląskie	69,9
powiat trzebnicki	67,6
gmina Oborniki Śląskie	70,3
gmina Prusice	62,5
gmina Trzebnica	69,5
gmina Wisznia Mała	73,2
gmina Zawonia	56,8
gmina Żmigród	63,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu

Podobna tendencja zauważalna jest również w przypadku frekwencji wyborczej, która jest jednym z wskaźników obrazujących poziom kapitału społecznego. Średnia frekwencja w wyborach parlamentarnych w 2015 r. na terenie gminy Oborniki Śląskie wyniosła 52,7% i była wyższa niż średnia frekwencja wyborcza w województwie dolnośląskim (49,25) oraz w powiecie trzebnickim (46,6%). Z gmin powiatu trzebnickiego (tab. 7) wyższą frekwencję wyborczą odnotowano jedynie w gminie 53,3%, natomiast w gminach oddalonych od granic Wrocławia frekwencja wyborcza była zdecydowanie niższa, a w gminach Prusice, Zawonia i Żmigród nie przekroczyła 40,0%. Ma to bezpośredni związek z procesami suburbanizacji, które nie tylko przyczyniają się do wzrostu liczby ludności w bliskim sąsiedztwie miasta, ale także powodują zmianę w strukturach ludności w gminach podmiejskich (napływa tu głównie

ludność średniozamożna, zwykle dobrze wykształcona, przedsiębiorcza oraz wykazująca się wysoką aktywnością społeczną).

Tab. 7. Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego

Jednostka	2015
województwo dolnośląskie	49,4
powiat trzebnicki	46,6
gmina Oborniki Śląskie	52,7
gmina Prusice	39,7
gmina Trzebnica	48,1
gmina Wisznia Mała	53,3
gmina Zawonia	39,8
gmina Żmigród	39,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

O korzystnej sytuacji gospodarczej gminy Oborniki Śląskie na tle regionu świadczy z kolei wysoki poziom przedsiębiorczości, wyrażony liczbą podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców (tab. 8). Według danych GUS w 2014 r. na terenie gminy funkcjonowało 120,8 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, co jest wartością porównywalną ze średnią dla województwa dolnośląskiego i znacznie wyższą niż średnia dla powiatu trzebnickiego. Z gmin powiatu trzebnickiego nieco wyższym poziomem przedsiębiorczości charakteryzuje się tylko gmina Wisznia Mała. Warto także zauważyć zależność poziomu przedsiębiorczości w powiecie trzebnickim od bliskości Wrocławia – w gminach położonych w sąsiedztwie miasta jest on dużo wyższy niż w gminach oddalonych od stolicy województwa. O dobrej kondycji finansowej przedsiębiorstw w gminie Oborniki Śląskie świadczy z kolei stały wzrost liczby podmiotów w stosunku do liczby ludności.

Tab. 8. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego

Jednostka	2012	2013	2014
województwo dolnośląskie	115,6	119,4	120,7
powiat trzebnicki	101,7	104,1	103,8
gmina Oborniki Śląskie	118,3	120,6	120,8
gmina Prusice	73,8	77,4	77,3
gmina Trzebnica	111,3	111,8	110,5
gmina Wisznia Mała	117,9	123,4	122,4
gmina Zawonia	80,1	83,5	82,4
gmina Żmigród	80,7	82,4	83,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Jednym z ważniejszych problemów społecznych gminy Oborniki Śląskie jest z kolei niski poziom kapitału ludzkiego (tab. 9). Gmina Oborniki Śląskie cechuje się najwyższym w skali powiatu trzebnickiego udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym. W dodatku udział ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie wzrósł z poziomu 17,1% w 2012 r. do 18,4% w 2014 r. Jest to wartość o 1,8 p.p. wyższa niż średnia dla powiatu trzebnickiego. Spośród

gmin powiatu trzebnickiego niskim udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym wyróżniają się w szczególności gminy: Prusice, Wisznia Mała i Zawonia (w 2014 r. nie przekraczały on 15%). Powiat trzebnicki, podobnie jak inne powiaty wchodzące w skład podregionu wrocławskiego, na tle pozostałych podregionów w województwie dolnośląskim cechują się jednak bardzo korzystną sytuacją w zakresie poziomu kapitału ludzkiego, stąd też średni udział ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Oborniki Śląskie jest zdecydowanie niższy niż średnia dla województwa.

Analiza struktury wiekowej ludności zawarta w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji Społecznej gminy Oborniki Śląskie na lata 2015-2020” wykazała rosnący trend liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (liczba dzieci w wieku 0-14 lat plus liczba osób w wieku poprodukcyjnym) przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. Współczynnik obciążenia demograficznego w gminie Oborniki Śląskie jest wyższy niż w średnia dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego. W samej gminie mniejsze wartości wskaźnik ten przyjmuje na obszarach wiejskich, w 2013 r. na obszarach wiejskich wyniósł 55,1, a w mieście Oborniki Śląskie 59,1.

Jednym z przejawów starzenia się społeczeństwa gminy Oborniki Śląskie jest stały wzrost liczby osób, które ze względu na stan zdrowia lub wiek wymagają całodobowej opieki (z 24 w 2011 r. do 36 w 2014 r.). Osoby te umieszczane są w domach pomocy społecznej w Obornikach Śląskich lub w Rościszewicach („Strategia Zrównoważanego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022”).

Tab. 9. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego

Jednostka	2012	2013	2014
województwo dolnośląskie	18,2	19,0	19,7
powiat trzebnicki	15,3	15,9	16,6
gmina Oborniki Śląskie	17,1	17,7	18,4
gmina Prusice	13,4	14,0	14,8
gmina Trzebnica	15,9	16,7	17,3
gmina Wisznia Mała	12,4	13,2	14,0
gmina Zawonia	13,2	13,8	14,1
gmina Żmigród	15,9	16,2	16,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Według „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji Społecznej gminy Oborniki Śląskie na lata 2015-2020” poważnym problemem społecznym gminy jest alkoholizm, o czym świadczy znaczna liczba osób korzystających z różnych form wsparcia w ramach działania Biura Pełnomocnika Burmistrza ds. Zapobiegania Uzależnieniom i ds. Organizacji Pozarządowych. W latach 2009-2013 z różnych formy pomocy skorzystało w sumie ponad 650 osób. Szczególnym problemem związanym z alkoholem jest problem spożywania i nadużywania alkoholu przez młodzież. Ponadto w 2013 roku z porad terapeutycznych w ramach form wsparcia przeciwdziałania narkomanii skorzystało 65 mieszkańców gminy.

Mimo pozytywnej oceny ogólnej sytuacji społeczno-ekonomicznej w gminie Oborniki Śląskie należy stwierdzić, że jest ona mocno zróżnicowana przestrzennie, co zostało wskazane także w dokumentach m.in. *Strategii Zrównoważanego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022*, *Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015*, *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie*, jak i *Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Oborniki Śląskie* i należy ją rozpatrywać odrębnie dla miasta, jak i dla obszarów wiejskich wchodzących w skład gminy. Tylko w takim ujęciu możliwa będzie właściwa identyfikacja występujących zjawisk negatywnych, a także miejsc ich koncentracji, które są różne dla miasta i dla miejscowości wiejskich.

II.3. Charakterystyka negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych w mieście

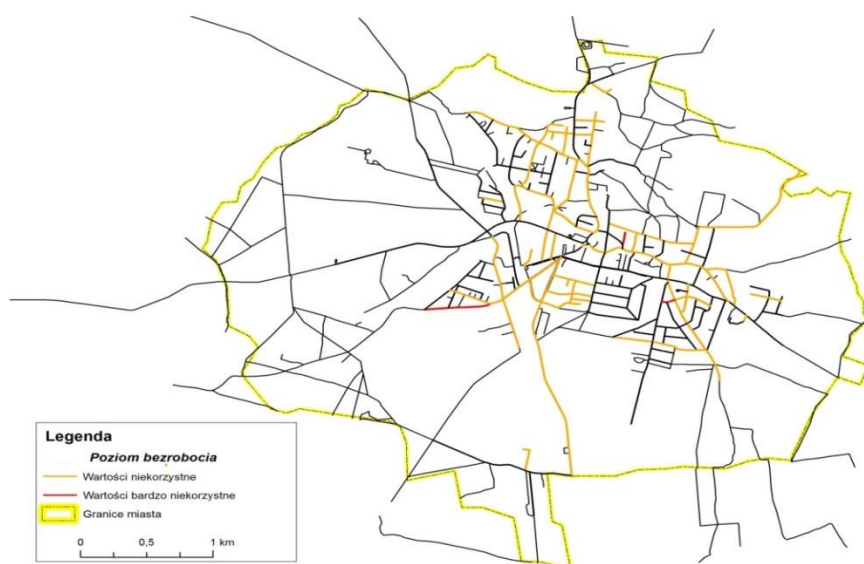
Miasto Oborniki Śląskie charakteryzuje się korzystną sytuacją społeczno-gospodarczą na tle obszarów wiejskich wchodzących w skład gminy (tab. 3). Składa się na to zwłaszcza dwukrotnie niższy poziom ubóstwa i znacznie wyższy poziom przedsiębiorczości w mieście niż na obszarach wiejskich, a także poziom bezrobocia, poziom kapitału społecznego, poziom edukacji i poziom infrastruktury technicznej, w przypadku których miasto osiąga nieznacznie korzystniejsze wartości niż obszary wiejskie. Mimo przewagi cech świadczących o korzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, miasto cechuje się znacznie niższym niż obszary wiejskie poziomem kapitału ludzkiego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym jest tu wyższy aż o 6,5 punktu procentowego) i nieco wyższym poziomem przestępczości. Analizując dostępne dane można też stwierdzić, że nie są to jedyne problemy społeczno-ekonomiczne, z jakimi boryka się miasto Oborniki Śląskie. Można do nich zaliczyć również: duży udział terenów zdegradowanych lub których potencjał nie jest należycie wykorzystany, dużą liczbę obiektów zabytkowych wymagających renowacji czy duże natężenie ruchu kołowego na głównych drogach przechodzących przez miasto.

O ile sytuacja społeczno-ekonomiczna miasta Oborniki Śląskie wydaje się korzystna w sensie jakościowym, o tyle w sensie ilościowym miasto (jako największa miejscowość w granicach gminy) koncentruje znaczną część zjawisk negatywnych występujących na terenie gminy. Dotyczy to w szczególności liczby osób w wieku poprodukcyjnym (54% ogółu osób w wieku poprodukcyjnym w gminie), liczby przestępstw i wykroczeń (46%), liczby mieszkań w budynkach powstałych przed 1945 r. (39%) i liczby osób bezrobotnych (38%). W dodatku niekorzystne zjawiska społeczno-ekonomiczne w przestrzeni miasta wykazują tendencję do koncentracji w określonych strefach. Stąd też w celu identyfikacji obszarów zdegradowanych w przestrzeni miasta Oborniki Śląskie uwzględniono nie tylko natężenie poszczególnych zjawisk niekorzystnych, ale również wielkość samego zjawiska.

II.3.1. Sfera społeczna

Poziom bezrobocie

Na terenie miasta zamieszkuje 201 osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne, a średni poziom bezrobocia w mieście wynosi 2,30%. Większość bezrobotnych zamieszkuje przy głównych ulicach przechodzących przez centralną część miasta (Skłodowskiej-Curie, Trzebnicka, Wyszyńskiego) lub położonych w ich bezpośrednim sąsiedztwie (Podzamcze, Reymonta, Staszica, Prusicka). Problem z wysokim bezrobociem występuje też wzdłuż ciągu ulicznego prowadzącego z centrum miasta w stronę oczyszczalni ścieków (ulice Władysława Łokietka – Grunwaldzka). Na wspomnianych ulicach (ryc. 1) mieszka blisko 40% ogółu bezrobotnych w mieście, a poziom bezrobocia osiąga średnio ok. 4,0%. Najbardziej korzystna sytuacja w zakresie poziomu bezrobocia występuje na osiedlach willowych położonych w północno-zachodniej i południowej części miasta.

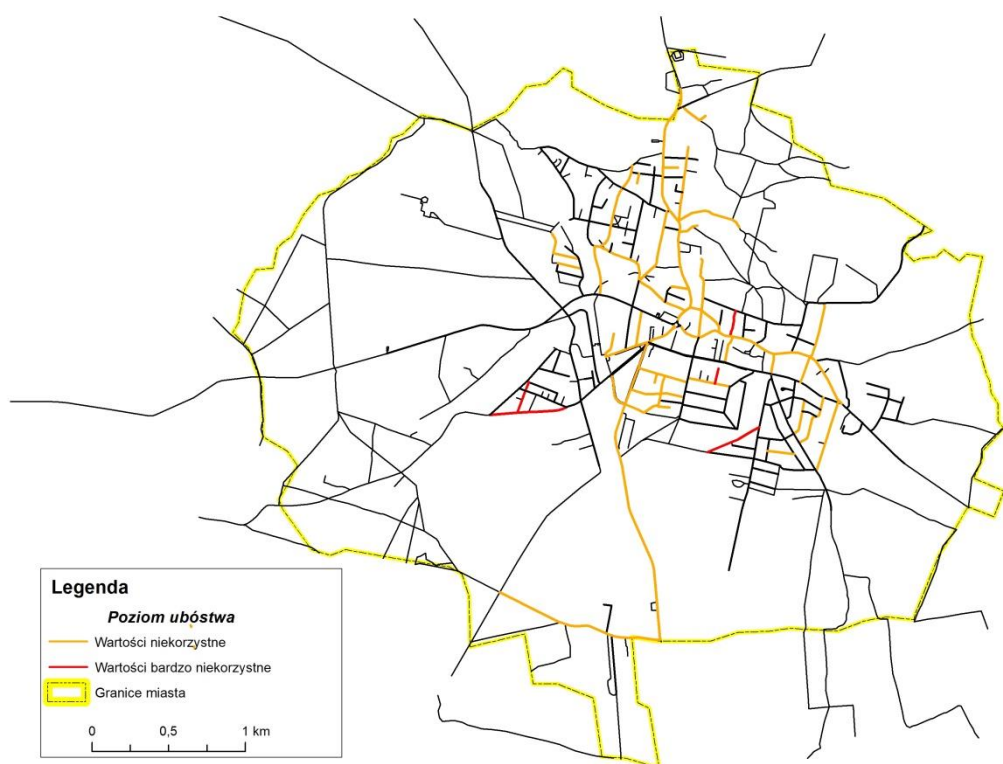
Ryc. 1. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu bezrobocia

Źródło: opracowanie własne

Poziom ubóstwa

W Obornikach Śląskich mieszkało 100 rodzin korzystających z pomocy społecznej. Średni poziom ubóstwa w mieście wynosił 11,4. Problem ubóstwa wykazuje jeszcze większą niż problem bezrobocia tendencję do koncentracji w określonych strefach miasta. Największa liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej zamieszkuje jednak również na głównych ulicach leżących w centrum miasta (ulice Trzebnicka, Skłodowskiej-Curie, Wyszyńskiego, Siemianicka, Dworcowa) lub w ich bliskim sąsiedztwie (Skargi, Ptasia). Duże

zagęszczenie osób zagrożonych ubóstwem zamieszkuje też w otoczeniu Grzybka i Góry Holtei'a (Licealna, Zapolskiej, Rycerska) oraz na tzw. Zatorzu (Grunwaldzka, Włodkowica, Żwirki i Wigury, Montwiłła). Na wymienionych ulicach (ryc. 2) mieszka ok. 60% ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej w mieście, a średni poziom ubóstwa osiąga na tym terenie ok. 30 rodzin na 1000 mieszkańców. Z kolei najbardziej korzystna sytuacja w zakresie poziomu ubóstwa występuje na wschodnich i południowych obrzeżach miasta.

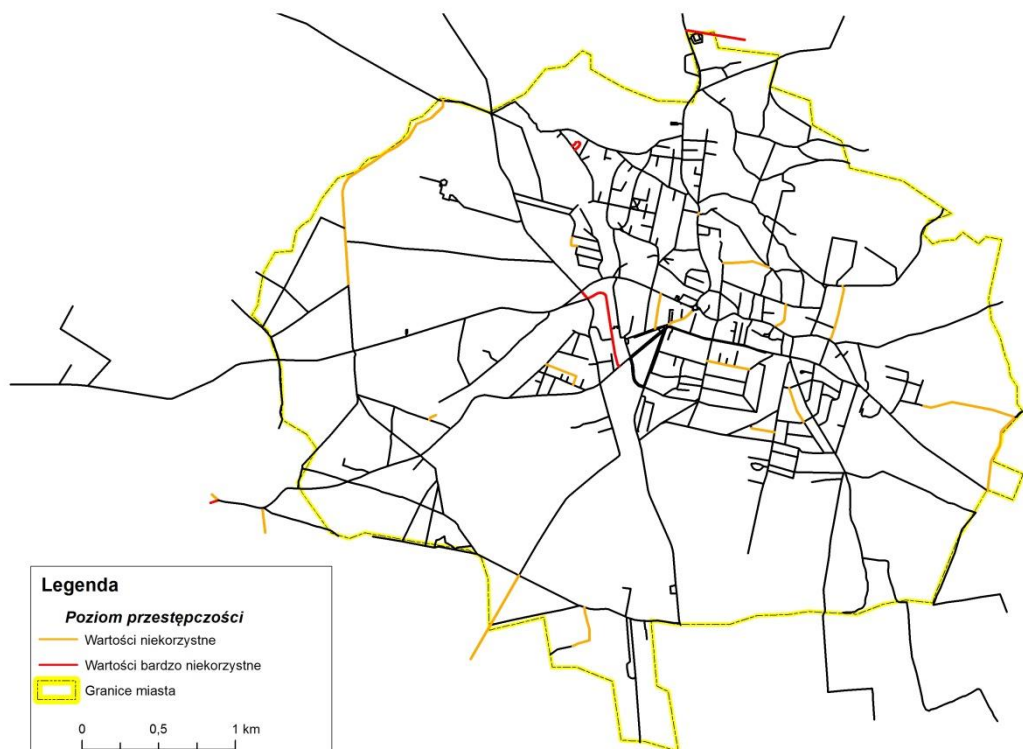

Ryc. 2. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu ubóstwa
Źródło: opracowanie własne

Poziom przestępczości

W 2015 r. na terenie miasta Oborniki Śląskie odnotowano 76 zdarzeń o charakterze przestępstw lub wykroczeń. Wskaźnik przestępczości na terenie miasta wynosi 8,68 zdarzeń karalnych na 1000 mieszkańców. Poziom przestępczości wykazuje najwyższą koncentrację w określonych strefach ze wszystkich analizowanych wskaźników społecznych, co wynika ze specyfiki samego zjawiska. Największe zagęszczenie zdarzeń karalnych występuje na ulicach o charakterze tranzytowym, czyli prowadzących po głównych drogach przechodzących przez miasto (ryc. 3), tzn. drogi wojewódzkiej nr 342 (DW 342) z Wrocławia (ulica Wrocławska)

oraz DW 340 z Wołowa do Trzebnicy (ulice Wołowska, Piłsudskiego, Skłodowskiej-Curie, Trzebnicka), a także drogi lokalnej do Siemianic (Wyszyńskiego, Siemianicka), co wynika z częstych zdarzeń drogowych. Na zwiększoną przestępczość narażone są również ulice leżące w centralnej części miasta (Trzebnicka) i położone w sąsiedztwie obszarów zdegradowanych, zwłaszcza o charakterze przemysłowym (Rycerska) i parków. W przypadku Obornik Śląskich dotyczy to w szczególności ulic przebiegających w sąsiedztwie Grzybka i Góry Holtei'a (Parkowa, Licealna, Orkana). Na wymienionych obszarach odnotowano blisko 80% ogółu zdarzeń o charakterze przestępstw lub wykroczeń w mieście, a średni poziom przestępczości osiąga tu ok. 30 zdarzeń na 1000 mieszkańców.

Ryc. 3. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu przestępczości
Źródło: opracowanie własne

Poziom edukacji

Średni poziom edukacji na terenie miasta, mierzony średnim wynikiem sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej, w 2015 r. wynosił ok. 70,3%. Na terenie Obornik Śląskich funkcjonują dwie szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 2, położona przy ul. Wyszyńskiego 24, do której uczęszczają uczniowie z północno-zachodniej części miasta oraz ze wsi: Jary, Siemianice, Morzęcin Wielki, Kowale, Przecławice i Piekary;
- Szkoła Podstawowa nr 3, położona przy ul. Trzebnickiej 33, do której uczęszczają uczniowie z południowo-wschodniej części miasta oraz ze wsi: Borkowice, Kuraszków, Wilczyn, Lubnów i Nowosielce.

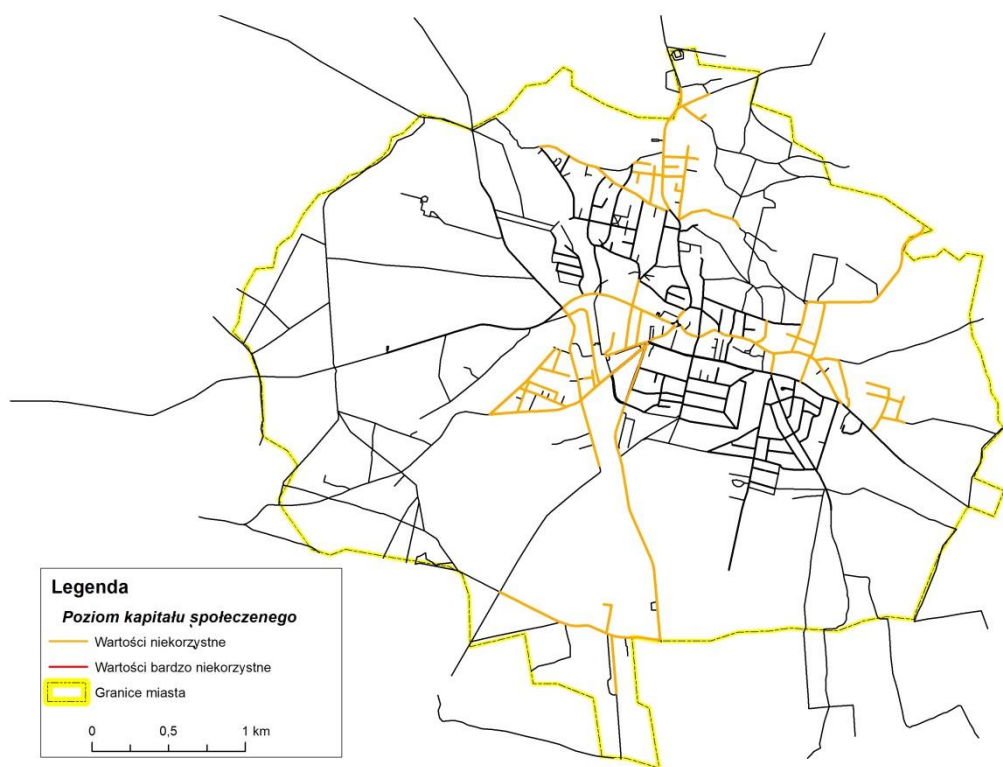
W 2015 r. lepszy wynik ze sprawdzianu po VI klasie osiągnęli uczniowie SP nr 3 – 73,7%, natomiast w SP nr 2 wyniósł on 66,3% (ryc. 4).

Ryc. 4. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu edukacji
Źródło: opracowanie własne

Poziom kapitału społecznego

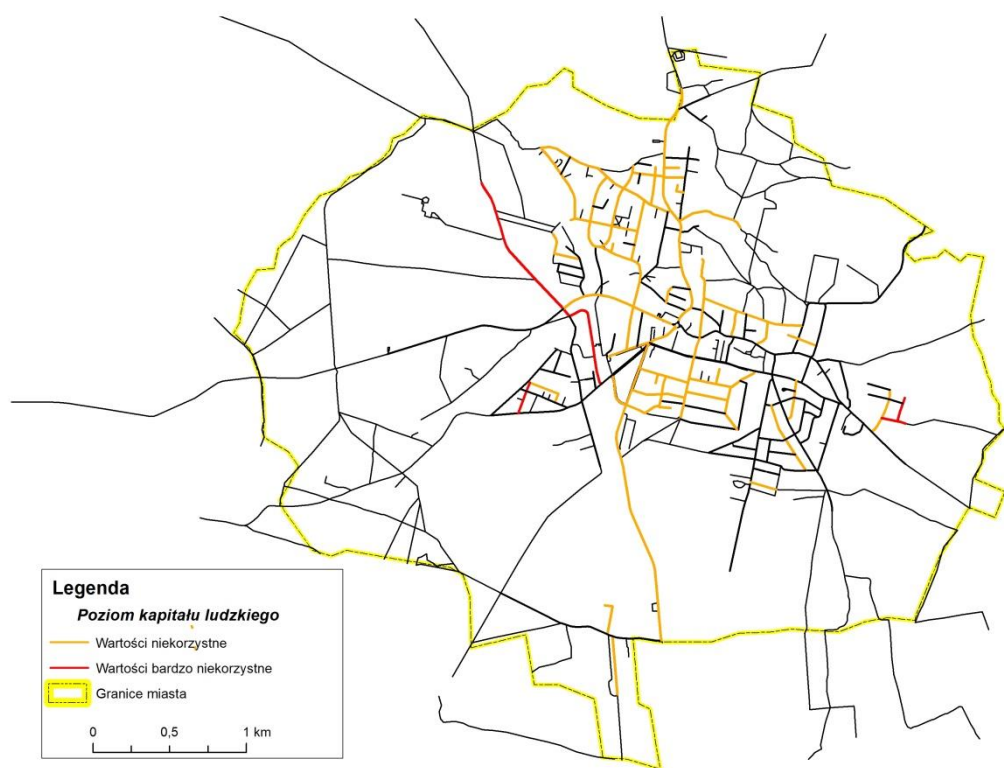
Średni poziom kapitału społecznego na terenie miasta Oborniki Śląskie, mierzony frekwencją wyborczą w czasie wyborów parlamentarnych w 2015 r. wynosił ok. 57,4%. Na terenie miasta funkcjonuje 7 okręgów wyborczych. Zdecydowanie najniższą frekwencję w wyborach parlamentarnych odnotowano w okręgu 1 (51,7%), obejmującym swym zasięgiem ulice położone we wschodniej części miasta (ryc. 5). Znacznie niższa od średniej dla miasta frekwencja wystąpiła także w okręgu 7 (54,8%), obejmującym ulice położone w północnej części miasta oraz wieś Siemianice.

Ryc. 5. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu kapitału społecznego
Źródło: opracowanie własne

Poziom kapitału ludzkiego

Według danych Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich w 2015 r. na terenie miasta mieszkało 1936 osób w wieku poprodukcyjnym, co stanowi 22,1% ogółu ludności w mieście. Miasto Oborniki Śląskie cechuje się bardzo niskim poziomem kapitału ludzkiego, co jest jednym z najważniejszych problemów społeczno-gospodarczych miasta i całej gminy (obszary wiejskie wchodzące w skład gminy charakteryzują się bowiem dużo niższym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym – 15,6%). Co ważniejsze problem z niskim poziomem kapitału ludzkiego dotyczy w zasadzie praktycznie całego miasta (z wyjątkiem krótkich ulic położonych na obrzeżach miasta). Warto jednak zauważyć szczególnie wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym na ulicach położonych w sąsiedztwie Grzybka i Góry Holtei'a (np. Parkowa, Kownackiego, Kasztanowa, Matejki) (ryc. 6).

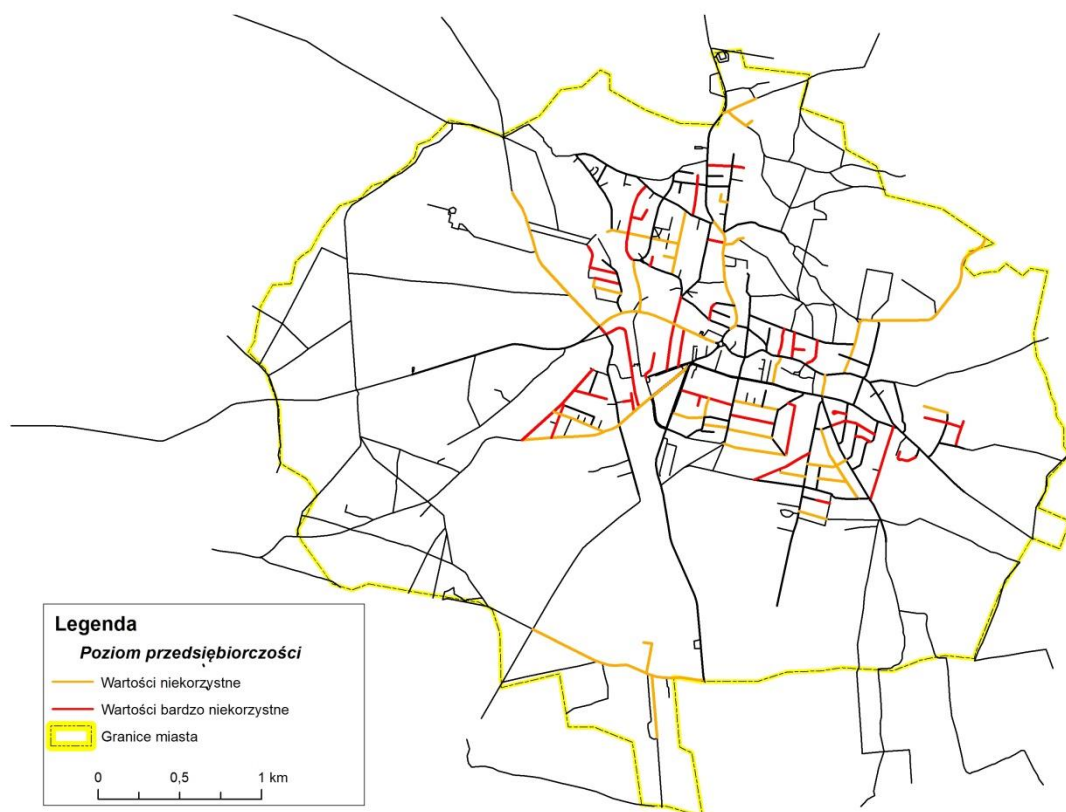
Ryc. 6. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu kapitału ludzkiego
Źródło: opracowanie własne

II.3.2. Sfera gospodarcza

Poziom przedsiębiorczości

Według danych Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich z 2015 r. na terenie miasta funkcjonowało 660 podmiotów gospodarczych, co stanowi blisko 51% ogółu podmiotów gospodarczych na terenie całej gminy. Miasto odznacza się bardzo wysokim poziomem przedsiębiorczości (ok. 75,4 podmioty na 1000 mieszkańców), co wynika z pełnienia przez miasto funkcji ośrodka obsługi dla całej gminy. Największa liczba podmiotów gospodarczych zlokalizowana jest przy ulicach Skłodowskiej-Curie (111), Trzebnickiej (48) i Dworcowej (37), które stanowią centrum miasta – w sumie blisko 30% wszystkich podmiotów w mieście. Znaczna liczba podmiotów gospodarczych znajduje się również wzdłuż ulic: II Armii Wojska Polskiego, Władysława Łokietka, Orkana, Sikorskiego, Stefana Batorego i Fredry. Z kolei na 34 ulicach leżących w granicach miasta nie funkcjonuje żaden podmiot gospodarczy, a na 29 kolejnych ulicach zlokalizowane są 1 lub 2 podmioty gospodarcze. Ulice te pełnią głównie funkcje mieszkaniowe. Są to w większości krótkie ulice, zamieszkałe przez niewielką liczbę

ludności. Największą liczbę mieszkańców spośród ulic o niskim poziomie przedsiębiorczości charakteryzują się ulice: Kościuszki, Łąkowa, Dąbrowskiego i Dębowa (ryc. 7).

Ryc. 7. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu przedsiębiorczości
Źródło: opracowanie własne

II.3.3. Sfera środowiskowa

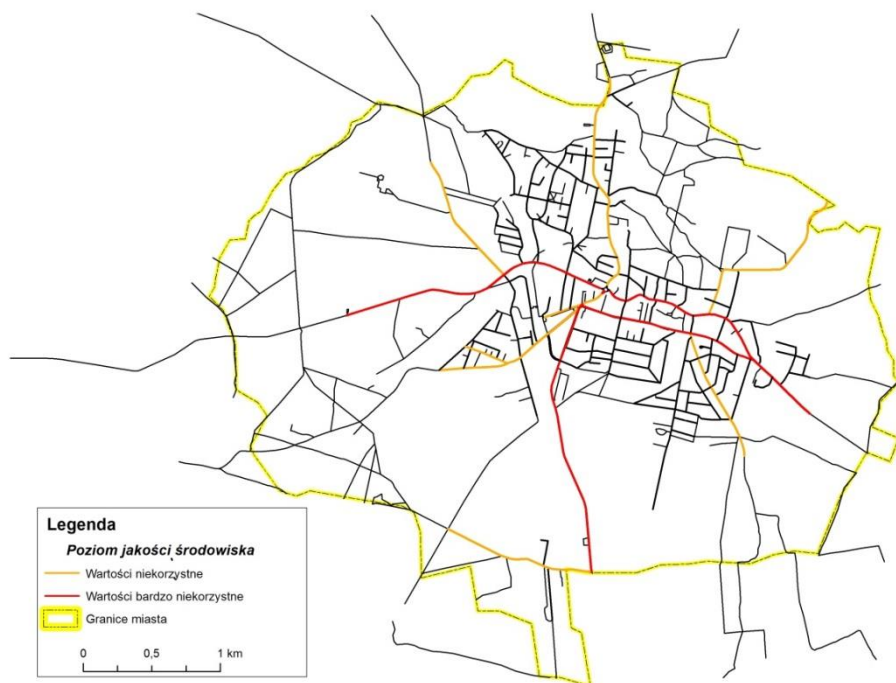
Jakość środowiska

Miasto Oborniki Śląskie z uwagi na swoje położenie na terenie Wzgórz Trzebnickich, sąsiedztwo dużych kompleksów leśnych i duży udział terenów zielonych w granicach miasta pod koniec XIX w. zaczęła się rozwijać jako miejscowość letniskowa, a nawet uzdrowisko klimatyczne, często określane mianem „zielonych płuc Wrocławia”. W „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020” stwierdzono, że główne zagrożenia środowiska mają charakter antropogeniczny, tj. związany z działalnością człowieka. Nie mają one charakteru przemysłowego, ale są wynikiem procesu wytwarzania energii cieplnej oraz transportu drogowego.

Niestety z uwagi na brak obwodnicy ruchu kołowego przechodzi przez centrum miasta, co znacząco przyczynia się do obniżenia jakości środowiska na jego terenie, zwłaszcza wzdłuż

ciągów ulic o charakterze tranzytowym. Główne drogi przechodzące przez miasto to DW 342 z Wrocławia do Strupiny (ulice Wrocławska, Piłsudskiego, Dunikowskiego) oraz DW 340 z Wołowa do Trzebnicy (ulice Wołowska, Piłsudskiego, Skłodowskiej-Curie, Trzebnicka).

Niższą jakością środowiska z uwagi na wzmożony ruch kołowy cechują się również inne ulice, którymi prowadzą drogi wylotowe z miasta, tzn. Wyszyńskiego i Siemianicka (droga do Siemianic), Prusicka (droga do Kuraszkowa i Prusic), Słowackiego (droga do Lubnowa) oraz ulice Władysława Łokietka, Grunwaldzka i II Armii Wojska Polskiego (drogi prowadzące w stronę dwóch miejskich oczyszczalni ścieków, a zarazem główne ciągi komunikacyjne w południowo-zachodniej i południowo-wschodniej części miasta), a także ulice łączące centrum miasta z dworcem kolejowym (Dworcowa, Władysława Łokietka i Kościuszki). Niższą jakością środowiska cechują się również ulice położone w sąsiedztwie bardzo ruchliwej linii kolejowej nr 271 z Wrocławia do Poznania (ulice Spółdzielcza, Niecała, Słowackiego, Dworcowa, Władysława Łokietka, Mała Ogrodowa, Powstańców Warszawy, Powstańców Wielkopolskich, Montwiłła, Zagórskiego, Żwirki i Wigury oraz części ulic Witosa, Wrocławskiej, Konopnickiej i Stefana Batorego) (ryc. 8). Do obniżenia jakości środowiska na niektórych ulicach przyczynia się obecność terenów przemysłowych (Spółdzielcza, Niecała, Wolności, Poznańska). W „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020” wykazano, że dynamika wzrostu ruchu samochodów osobowych i ciężarowych, dostrzeżona szczególnie od 2005 r., wpłynęła również ujemnie na stan techniczny dróg i bezpieczeństwo ich użytkowników. Drogi powiatowe oraz wojewódzkie w obrębie miasta nie są dostosowane od obecnego natężenia ruchu i wymagają remontów.

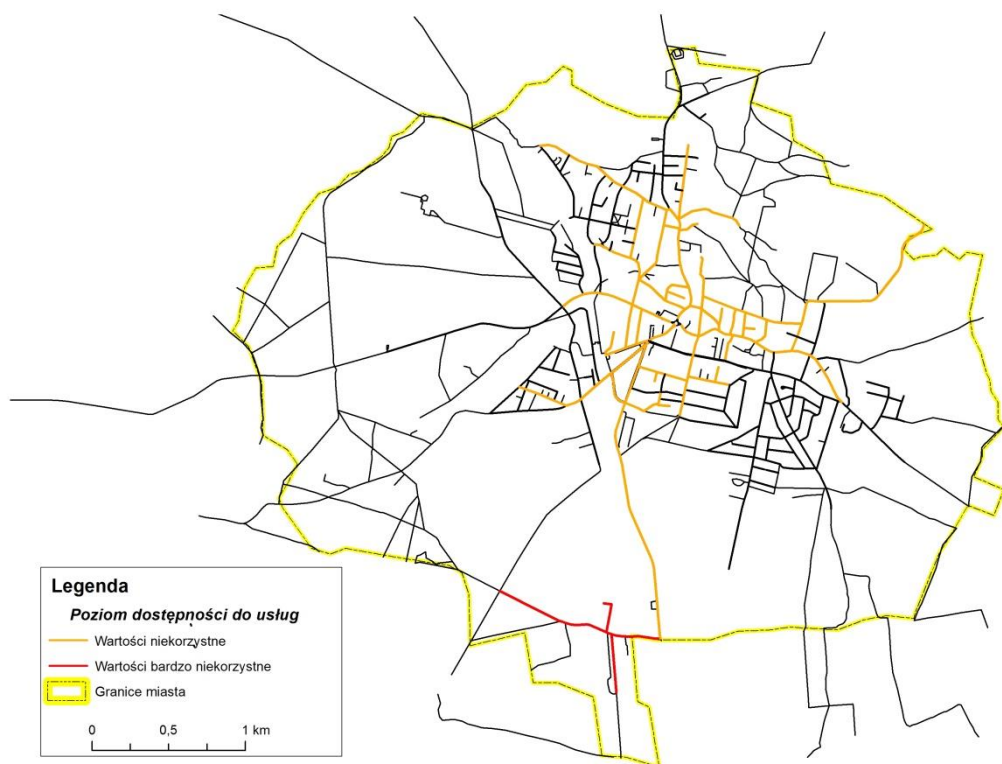
Ryc. 8. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie jakości środowiska

Źródło: opracowanie własne

II.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Poziom dostępności do usług

Miasto Oborniki Śląskie, jako siedziba gminy, posiada dostęp do różnorodnych usług podstawowych lub ponadpodstawowych. Z uwagi na dość dużą zwartość przestrzenną miasta, w zasadzie trudno w jego przestrzeni wyznaczyć jest obszary o bardzo niskiej dostępności do placówek usługowych. Pewne niedogodności mogą być jednak odczuwalne dla mieszkańców ulic położonych na obrzeżach miasta (np. ulice Modrzewiowa, Jodłowa, Wzgórze Magdaleny, Energetyczna czy Kazimierza Jagiellończyka), jednak nawet i tam czas dotarcia do placówek usługowych nie powinien przekraczać 15-20 minut pieszo. Wyjątek stanowią ulice położone na obszarze miejscowości Ciecholowice (ulice Ciecholowicka, 9 Maja, Komuny Paryskiej, Cicha), która formalnie stanowi część Obornik Śląskich. Ulice leżące na terenie Ciecholowic, z uwagi na brak większości podstawowych placówek usługowych i oddalenie od centrum miasta (ok. 3 km) charakteryzują się dość niekorzystną sytuacją w zakresie dostępności do usług (ryc. 9).

Ryc. 9. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu dostępności do usług
Źródło: opracowanie własne

II.3.5. Sfera techniczna

Poziom infrastruktury technicznej

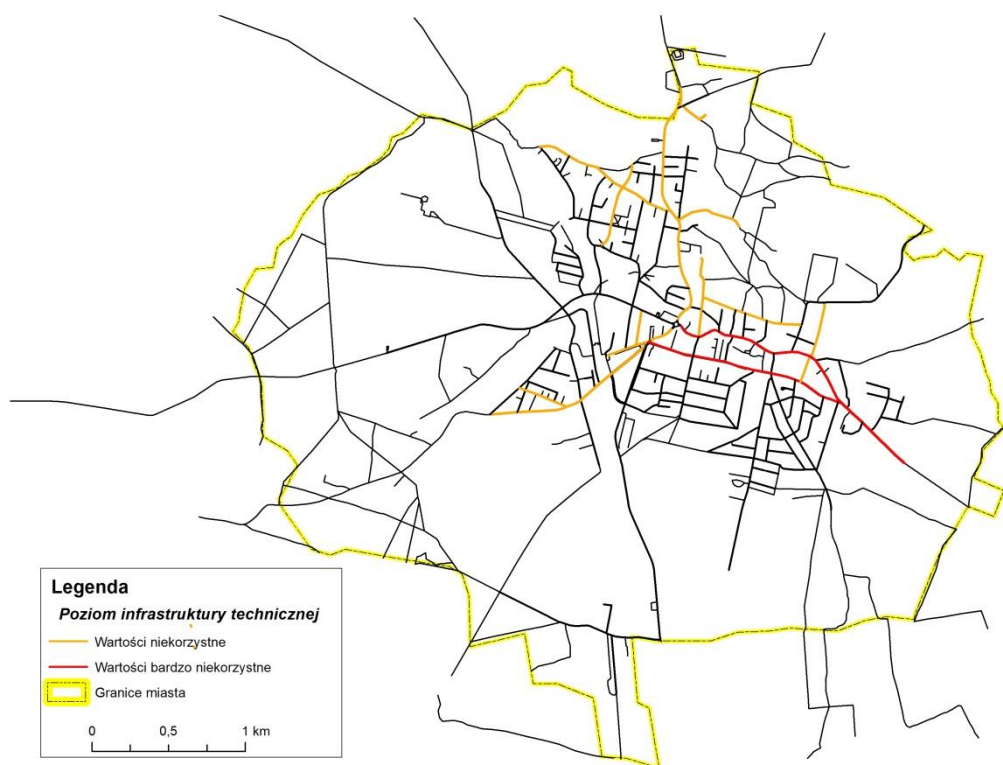
Miasto Oborniki Śląskie cechuje się dość niskim poziomem infrastruktury technicznej. Mimo iż większość budynków w mieście stanowi zabudowa jednorodzinna willowa, w dużej części powstała w ostatnich latach jako efekt procesów suburbanizacji pobliskiego Wrocławia (tylko w latach 2008-2014 na terenie miasta oddano do użytku ponad 500 nowych mieszkań), to i tak dość znaczną część substancji mieszkaniowej stanowią budynki powstałe przed wojną (na 100 mieszkańców przypada tu 11,4 mieszkań w budynkach mieszkalnych powstałych przed 1945 r.). Na terenie miasta znajduje się ponadto ok. 50 budynków wielorodzinnych wymagających termomodernizacji lub renowacji. Najwięcej z nich znajduje się na ulicach: Skłodowskiej-Curie, Trzebnickiej, Wyszyńskiego, Grunwaldzkiej, Kasztanowej i Dworcowej (w sumie ponad 30). Także i inne ulice położone w centralnej lub północnej części miasta charakteryzują się niskim poziomem infrastruktury technicznej (ryc. 10).

W „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020” stwierdzono, że zasoby mieszkaniowe miasta pochodzą głównie z okresu przedwojennego, z czego przeszło połowa znajduje się w budynkach wybudowanych w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. Są to na ogół budynki w średnim stanie technicznym, często wymagające kompleksowych prac rewaloryzacyjnych zmierzających do zachowania istniejących zasobów mieszkaniowych i tradycyjnego charakteru zabudowy. Wiele z nich, ze względu na walory kulturowe, znajduje się pod ochroną konserwatorską.

Dużym problemem jest także stan techniczny mieszkań i budynków stanowiących własność gminy. Mieszkaniem tymi zarządza Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, jednostka organizacyjna gminy. Wieloletnie braki w realizacji remontów kapitałnych, polegających na odtwarzaniu zużytych elementów konstrukcyjnych w większości obiektów, dotyczących stropów, konstrukcji dachowych, wzmocnieniu ścian nośnych i fundamentów, elementów zewnętrznych elewacji, biegów schodowych oraz wewnętrznych instalacji gazowych i wodnokanalizacyjnych, wpłynęły zasadniczo na pogorszenie się ich struktury technicznej. Innym ważnym problemem dotyczącym stanu technicznego budynków i bezpieczeństwa ludzi jest postępujące zniszczenie elewacji zewnętrznych i elementów dekoracyjnych. Ze względu na fakt, że budynki zarządzane przez ZGM są obiektami zabytkowymi, przeprowadzanie remontów elewacji obarczone jest wysokimi kosztami z uwagi na uwarunkowania konserwatorskie, a proces przygotowania dokumentacji budowlanej jest wydłużony o uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Osobnym problemem w zakresie infrastruktury technicznej jest sieć wodociągowa, wykonana w latach 70. XX w. z rur żeliwnych, azbestocementowych i stalowych, która nie spełnia obowiązujących norm i standardów. Nieodpowiednia jakość użytych do budowy sieci materiałów, złe wykonawstwo robót oraz znaczny stopień wyeksploatowania rurociągów są przyczyną licznych awarii i ograniczeń w dostawach wody do poszczególnych odbiorców. W złym stanie technicznym jest też kanalizacja deszczowa. Wymiany z powodu korozji lub wypłukania betonu o niedostatecznych parametrach jakościowych wymagają w szczególności rurociągi betonowe. Do najważniejszych zadań, mających na celu poprawę systemu kanalizacyjnego miasta i ograniczenie ilości wód opadowych kierowanych na

oczyszczalnie, należy również zaliczyć wykonanie rozdziału sieci ogólnospławnej na obszarach, w których jest to możliwe do zrealizowania przez wybudowanie nowej sieci sanitarnej lub deszczowej.

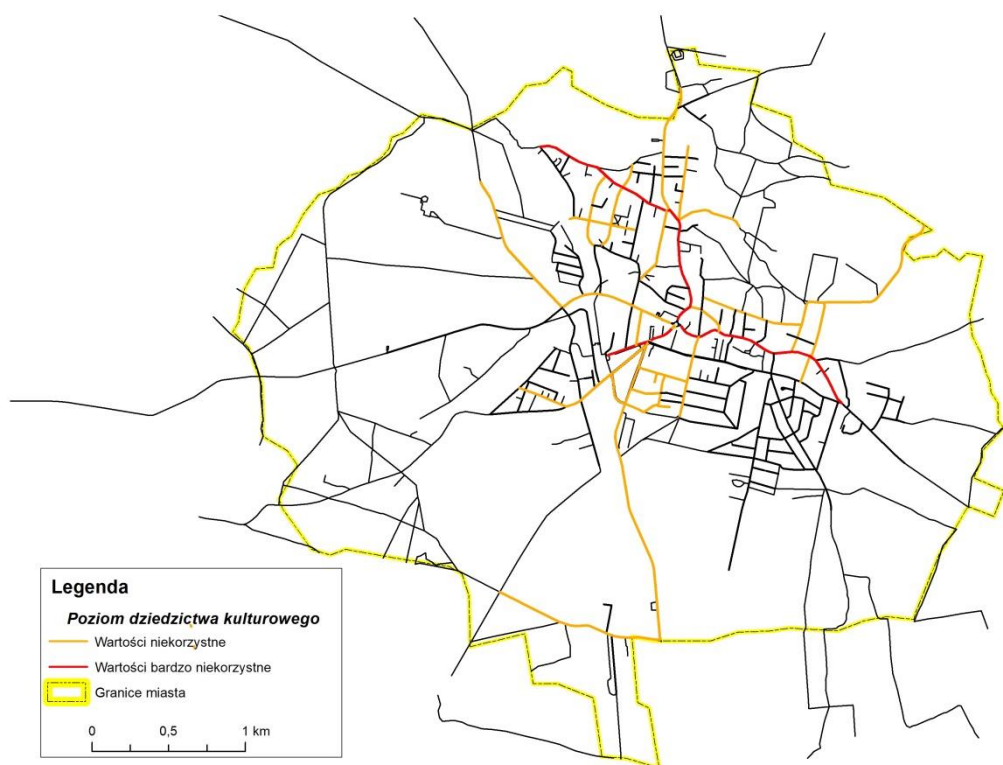

Ryc. 10. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu infrastruktury technicznej

Źródło: opracowanie własne

Potencjał dziedzictwa kulturowego

Miasto Oborniki Śląskie cechuje się wysokim potencjałem dziedzictwa kulturowego. Na obszarze miasta znajduje się 152 obiekty zabytkowe. Do najcenniejszych zabytków na terenie miasta należą: neogotycki kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa (przy ul. Wyszyńskiego), kościół poewangelicki p.w. św. Tadeusza Judy i św. Antoniego Padewskiego (przy ul. Trzebnickiej) oraz zespół sanatoryjny położony przy ul. Parkowej. Bardzo liczne na terenie miasta są zabytkowe budynki mieszkalne, z których duża część ma charakter willowy. Największa liczba obiektów zabytkowych położona jest w centralnej części miasta, która objęta jest ochroną jako strefa ochrony konserwatorskiej. Bardzo cenne są również tereny spacerowe na Grzybku i Górze Holtei'a. Największym potencjałem dziedzictwa kulturowego z uwagi na liczbę obiektów zabytkowych cechują się ulice (ryc. 11): Dworcowa, Lipowa, Parkowa, Sikorskiego, Skłodowskiej-Curie, Trzebnicka i Wyszyńskiego, a także inne ulice położone w strefie ochrony konserwatorskiej.

Ryc. 11. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie potencjału dziedzictwa kulturowego

Źródło: opracowanie własne

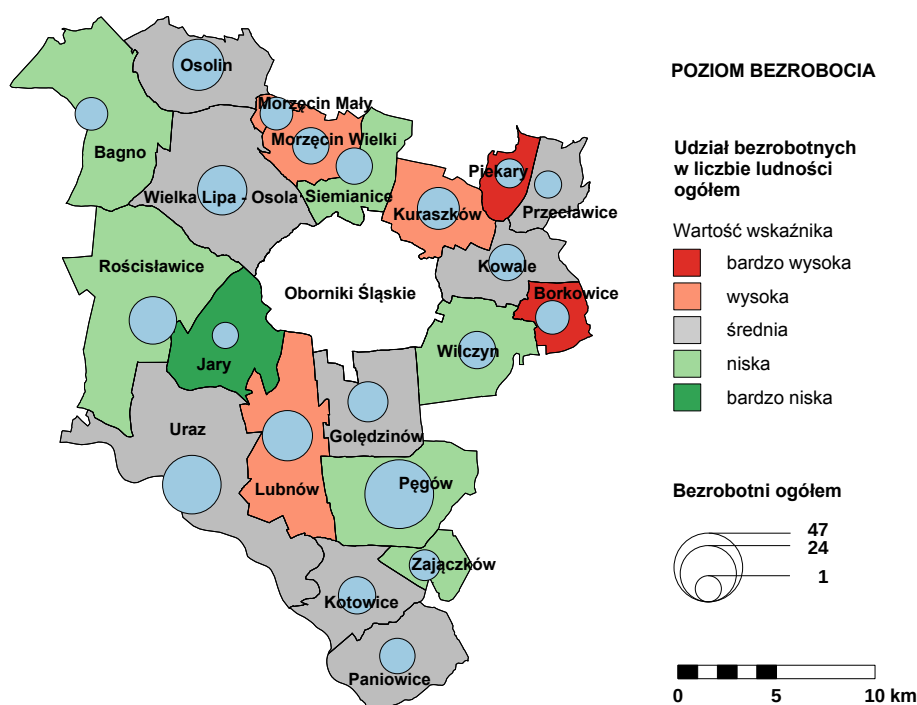
II. 4. Charakterystyka negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych na obszarach wiejskich gminy

Obszary wiejskie wchodzące w skład gminy Oborniki Śląskie charakteryzują się dużo gorszą sytuacją społeczno-ekonomiczną niż miasto Oborniki Śląskie. Do najważniejszych problemów społeczno-ekonomicznych obszarów wiejskich w gminie można zaliczyć: wysoki poziom ubóstwa, niski poziom kapitału społecznego, niski poziom przedsiębiorczości oraz niski poziom infrastruktury technicznej. Osobnym problemem jest znaczne zróżnicowanie warunków społeczno-ekonomicznych występujące między poszczególnymi miejscowościami wchodzącymi w skład gminy oraz różne rozmieszczenie przestrzenne analizowanych zjawisk, co przyczynia się do koncentracji określonych zjawisk negatywnych w różnych częściach gminy. Stąd też niezwykle trudno jest wskazać obszary o szczególnym natężeniu procesów degradacji społeczno-ekonomicznej.

II.4.1. Sfera społeczna

Poziom bezrobocie

W miejscowościach wiejskich wchodzących w skład gminy Oborniki Śląskie mieszka 325 osób bezrobotnych. Poziom bezrobocie w wiejskiej części gminy wynosi średnio 3,1%. Najwyższym poziomem bezrobocia wśród miejscowości wiejskich w gminie Oborniki Śląskie cechują się wsie (ryc. 12) Borkowice (8,8%), Nowosielce, Piekary (po 6,9%), Morzęcin Mały (5,6%), Morzęcin Wielki (5,3%) i Kuraszków (4,6%), czyli niewielkie wsie położone głównie w północnej części gminy. Największa liczba osób bezrobotnych zamieszkuje natomiast w największych wsiach gminy, tzn. w: Pęgowie, Urazie, Osolinie, Rościszawicach i Lubnowie (w sumie blisko 50% ogółu bezrobotnych w wiejskiej części gminy). Najniższym poziomem bezrobocia wyróżniają się wsie: Zajączków (1,7%) i Wilczyn (2,6%), które są typowymi wsiami podmiejskimi, gdzie duży udział stanowi ludność pracująca we Wrocławiu.

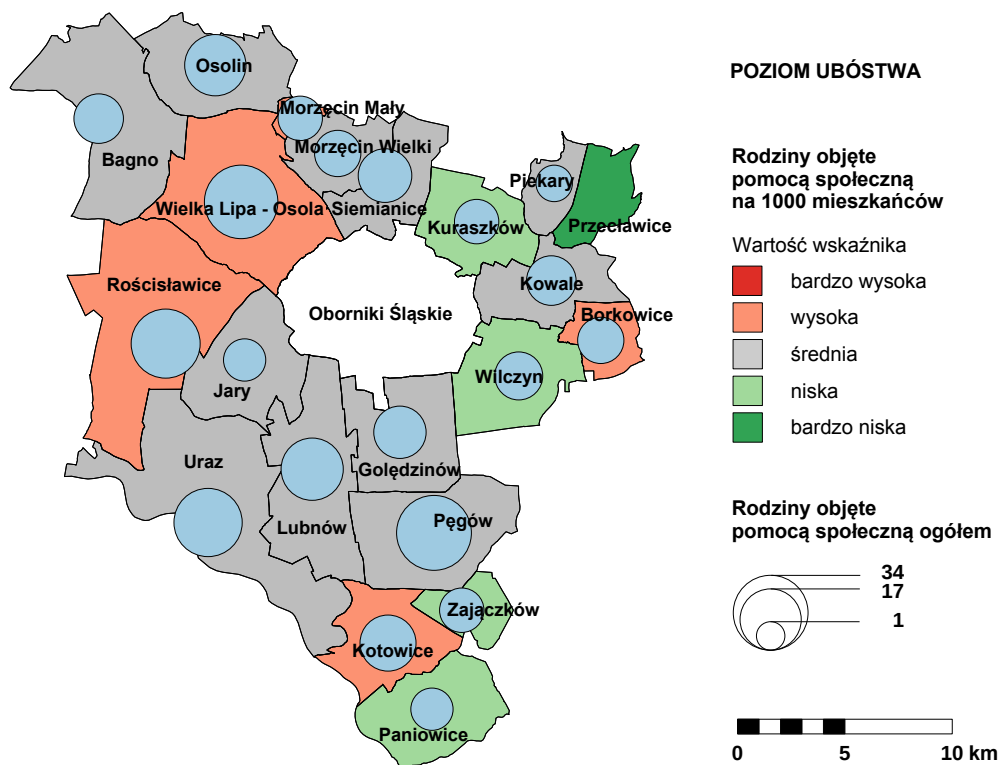
Ryc. 12. Poziom bezrobocie w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Poziom ubóstwa

W wiejskiej części gminy Oborniki Śląskie zamieszkuje 225 rodzin objętych pomocą społeczną. Wskaźnik ubóstwa na obszarach wiejskich gminy wynosi średnio ponad 21 rodzin na 1000 mieszkańców. Problem ubóstwa dotyczy w szczególności wsi (ryc. 13): Nowosielce (86 rodzin na 1000 mieszkańców), Borkowice (49), Wielka Lipa (42) i Osola (35), Kotowice (31), Rościszawice (29) i Morzęcin Mały (27). W zakresie poziomu ubóstwa zauważalna jest tendencja do wzrostu wartości wskaźnika wraz z oddalaniem się od Wrocławia. Największa

liczba rodzin objętych pomocą społeczną zamieszkuje największe wsie w gminie (Pęgów, Rościszawice i Uraz), a także największe wsie w północnej części gminy (Osolin, Lipę i Osolę). Bardzo niskim poziomem ubóstwa charakteryzują się wsie: Brzeźno Małe, Niziny, Piekary, Przecławice, Raków, Kuraszków, Zajączków i Wilczyn.

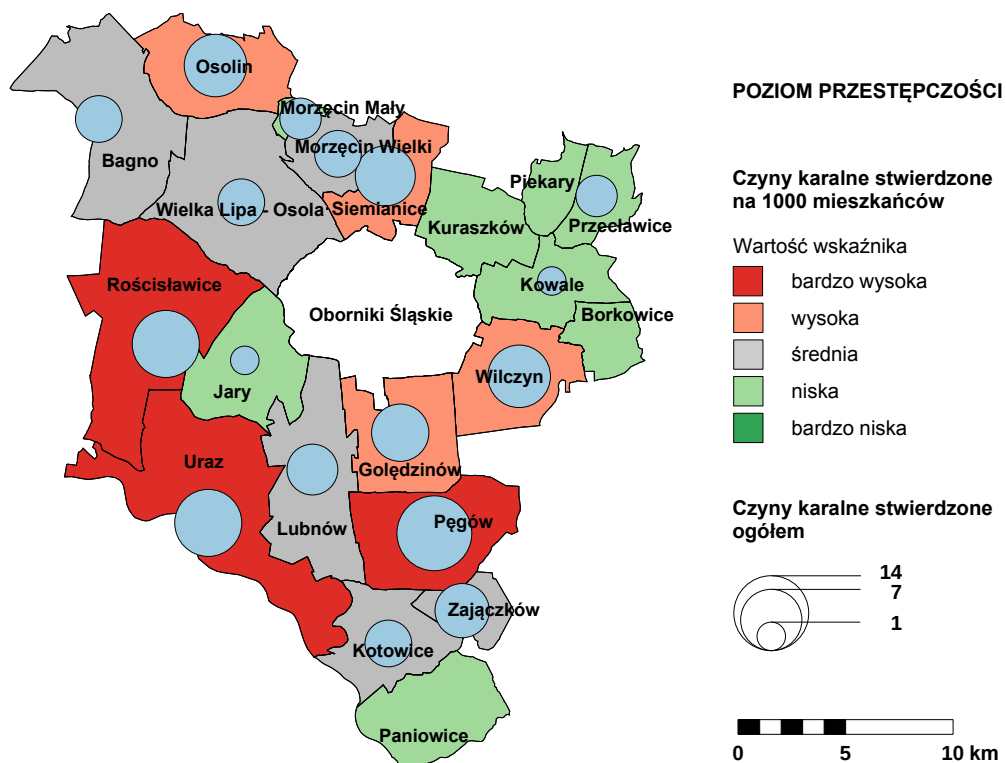

Ryc. 13. Poziom ubóstwa w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Poziom przestępczości

W 2015 r. na obszarach wiejskich gminy Oborniki Śląskie popełnionych zostało 109 czynów karalnych i wykroczeń. Poziom przestępczości w wiejskiej części gminy wynosi ok. 8,6 zdarzeń na 1000 mieszkańców. Poziom przestępczości w miejscowościach wiejskich jest silnie skorelowany z wielkością wsi. Najwięcej czynów karalnych i wykroczeń popełnianych jest w największych wsiach w gminie, tzn. Pęgowie, Urazie, Rościszawicach, Osolinie (ryc. 14), niskim poziomem przestępczości wyróżniają się natomiast najmniejsze miejscowości w gminie (Raków, Nowosielce, Niziny, Brzeźno Małe). Na zwiększenie poziomu przestępczości narażone są też wsie położone wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych przechodzących przez teren gminy (np. Gołędzinów, Wilczyn), co wynika z większego prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzeń drogowych.

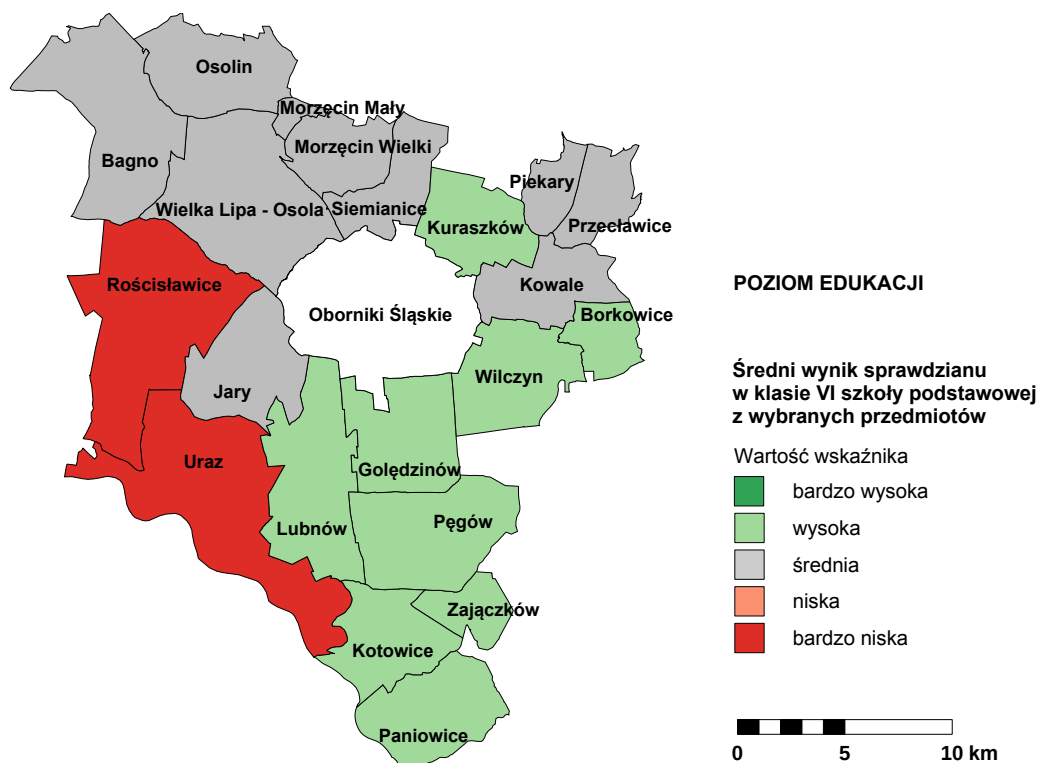

Ryc. 14. Poziom przestępczości w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Poziom edukacji

Na terenie gminy Oborniki Śląskie znajduje się pięć szkół podstawowych. Dwie z nich zlokalizowane są na terenie miasta. Do SP nr 2 uczęszczają dzieci ze wsi: Jary, Siemianice, Morzęcin Wielki, Kowale, Przecławice, Piekary, natomiast do SP nr 3 dzieci z: Borkowic, Wilczyna, Kuraszkowa, Nowosielc, Lubnowa. Pozostałe szkoły zlokalizowane są w Pęgowie, Osolinie i Urazie. Obwód szkolny w Pęgowie obejmuje wsie: Pęgów, Gołędzinów, Kotowice i Zajączków. Do Szkoły Podstawowej w Osolinie uczęszczają dzieci z: Osolina, Osoli, Bagna, Wielkiej Lipy, Morzęcina Małego, Brzeźna Małego i Brzeźna w gminie Prusice. Do Szkoły Podstawowej w Urazie uczęszczają dzieci ze wsi: Uraz, Raków, Niziny i Rościszewice. W 2015 r. najlepszy średni wynik ze sprawdzianu po VI klasie uzyskali uczniowie z SP nr 3 w Obornikach Śląskich (73,9%) i SP w Pęgowie (73,1%), natomiast zdecydowanie najgorszy (ryc. 15) dzieci ze SP w Urazie (54,9%). Średni wynik sprawdzianu uzyskany przez uczniów z wiejskiej części gminy wyniósł w 2015 r. 68,5%.

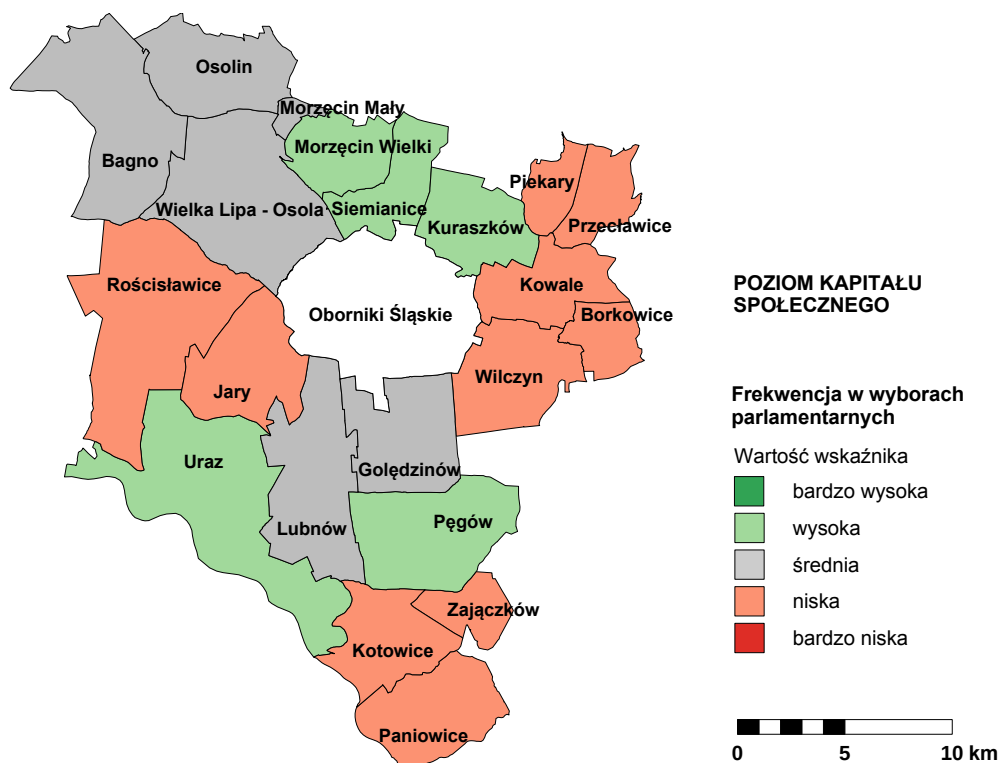

Ryc. 15. Poziom edukacji w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Poziom kapitału społecznego

Na obszarach wiejskich gminy Oborniki Śląskie znajduje się 8 okręgów wyborczych, a mieszkańcy wsi Siemianice są przypisani do okręgu 7 w Obornikach Śląskich. Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych w 2015 r. na obszarach wiejskich gminy wyniosła 48,8%. Co istotne we wszystkich wiejskich okręgach wyborczych frekwencja wyborcza była niższa niż średnia frekwencja wyborcza na terenie miasta, co świadczy o niskim poziomie kapitału społecznego we wsiach wchodzących w skład gminy Oborniki Śląskie. Największa frekwencja wyborcza wystąpiła w okręgach obejmujących: Pęgów (54,3%) oraz Uraz, Raków i Niziny (53,0%). Niska frekwencja wyborcza wystąpiła z kolei w okręgach obejmujących: Jary i Rościszewice (40,3%), Zajączków, Kotowice i Paniowice (44,0%) oraz Borkowice, Kowale, Wilczyn, Piekary i Przeclawice (44,3%) (ryc. 16).

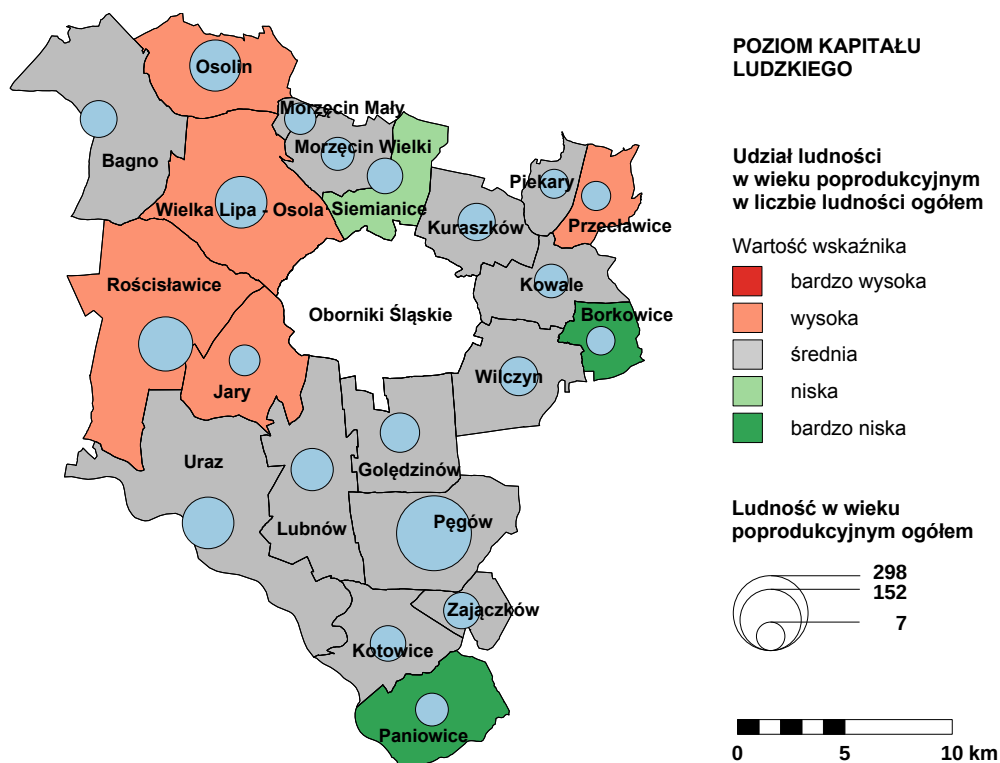

Ryc. 16. Poziom kapitału społecznego w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Poziom kapitału ludzkiego

Obszary wiejskie w gminie Oborniki Śląskie charakteryzują się korzystną sytuacją w zakresie kapitału ludzkiego, o czym świadczy niski udział ludności w wieku poprodukcyjnym (15,6%). Wskaźnik obrazujący poziom kapitału ludzkiego cechuje się jednak dość znacznym zróżnicowaniem wartości w poszczególnych miejscowościach wiejskich w gminie. Niskim udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym wyróżniają się miejscowości Borkowice (6,9%), Paniowice (8,8%) i Niziny (9,5%), natomiast w większości wsi wynosi on od 13,5 do 17,5%. Najniższym poziomem kapitału ludzkiego na obszarze gminy cechują się wsie: Brzeźno Małe (30,0%), Przecławice (19,6%), Osola (19,4%), Rościszewice (19,0%), Jary (17,8%) i Osolin (17,7%) (ryc. 17). Warto zauważyć, że poziom kapitału ludzkiego w dużym stopniu związany jest z położeniem wsi względem Wrocławia. We wsiach podmiejskich jest on zdecydowanie niższy niż w miejscowościach położonych w północnej części gminy.

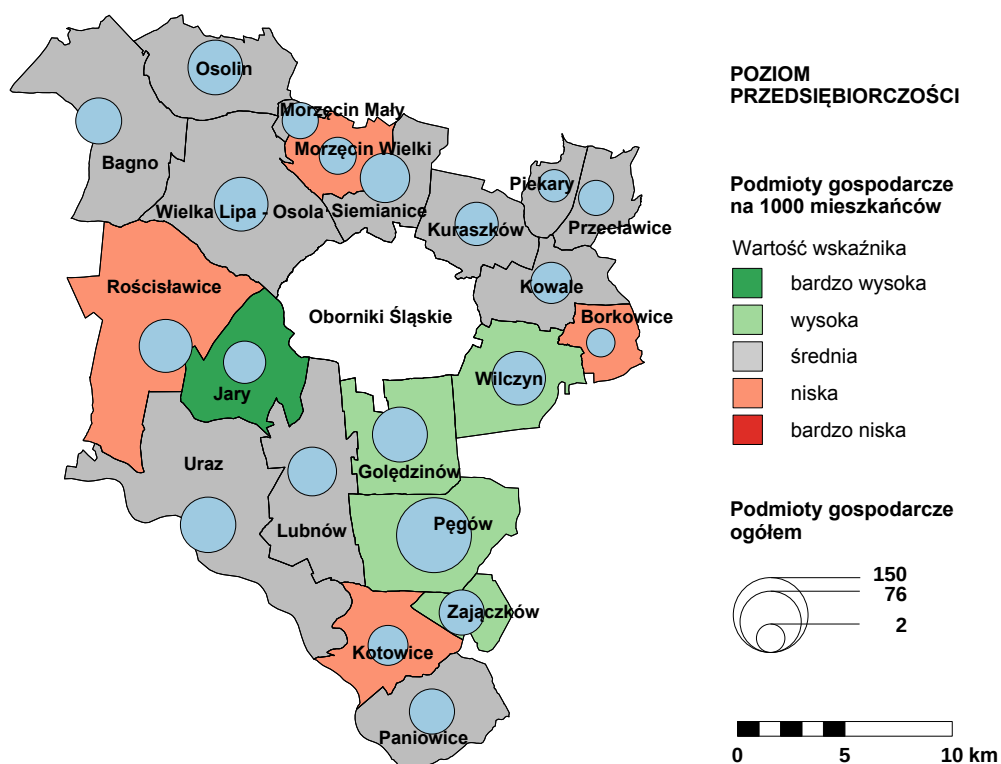
Ryc. 17. Poziom kapitału ludzkiego w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

II.4.2. Sfera gospodarcza

Poziom przedsiębiorczości

Według danych Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich na terenie wiejskiej części gminy w 2015 r. funkcjonowało 618 podmiotów gospodarczych, natomiast według danych GUS z 2014 r. 1058 podmiotów gospodarczych. Poziom przedsiębiorczości we wsiach gminy Oborniki Śląskie wynosił 59,0 (101,0 wg danych GUS) podmiotów na 1000 mieszkańców. Najwyższym poziomem przedsiębiorczości charakteryzowały się wsie: Jary (178,0), Wilczyn (137,1), Gołędzinów (132,7), Zajączków i Pęgów (po 127,8) oraz Niziny (119,0). Wyższym poziomem przedsiębiorczości cechują się w szczególności miejscowości leżące wzdłuż DW 342 z Wrocławia do Obornik Śląskich, tzn. Zajączków, Pęgów i Gołędzinów. Najniższym poziomem przedsiębiorczości w gminie charakteryzują się wsie: Raków (65,8), Borkowice (68,6), Rościszewice (69,2), Morzęcin Wielki (70,2), Kotowice (79,4) i Osola (81,8) (ryc. 18). W pozostałych miejscowościach wiejskich gminy poziom przedsiębiorczości osiąga od 85,0 do 110,0 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

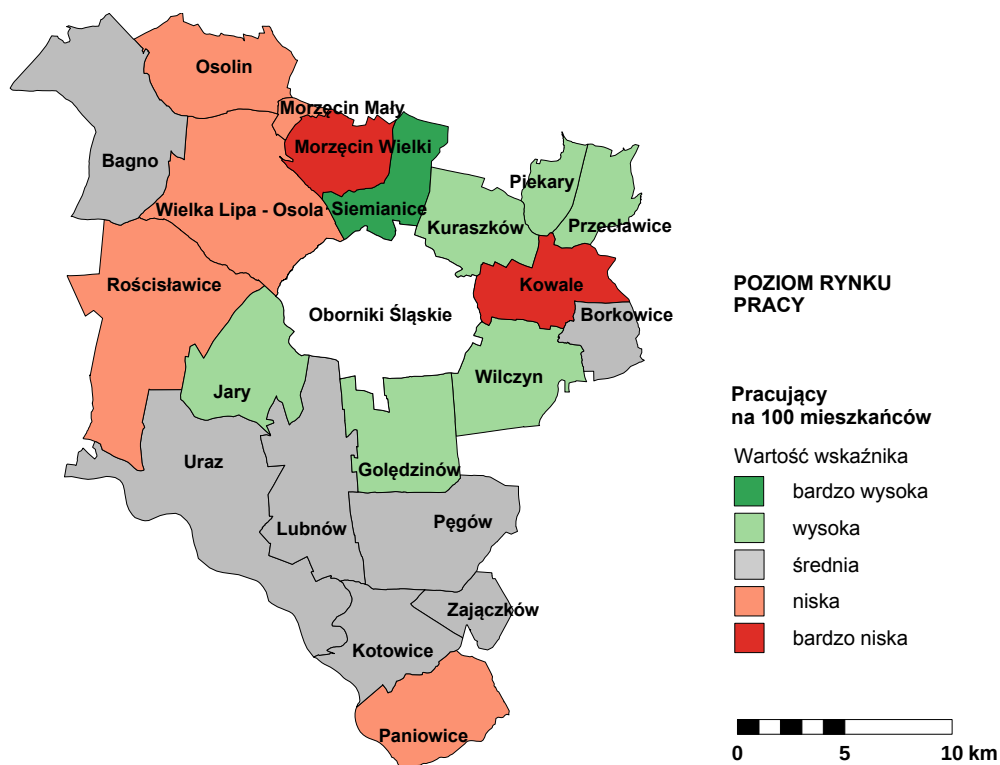

Ryc. 18. Poziom przedsiębiorczości w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Potencjał rynku pracy

Miejscowości wiejskie w gminie Oborniki Śląskie charakteryzują się zróżnicowanym potencjałem rynku pracy, mierzonego liczbą pracujących na 100 mieszkańców. Najwyższym potencjałem rynku pracy w gminie wyróżnia się wieś Siemianice (136,6 pracujących na 100 mieszkańców). Dość wysoki potencjał rynku pracy posiadają: Gołędzinów (78,6), Wilczyn (76,8) i Kuraszków (70,4). Najniższym potencjałem rynku pracy charakteryzują się wsie (ryc. 19): Osola (20,8), Kowale (22,0), Nowosielce (24,1) i Morzęcin Wielki (25,9). Średni poziom potencjału rynku pracy we wsiach gminy Oborniki Śląskie wynosi 47,1 pracujących na 100 mieszkańców.

Ryc. 19. Poziom rynku pracy w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

II.4.3. Sfera środowiskowa

Jakość środowiska

Obszary wiejskie w gminie Oborniki Śląskie charakteryzują się zróżnicowaną jakością środowiska. Północna część gminy, położona na obszarze Wzgórz Trzebnickich, wyróżnia się dużym wskaźnikiem lesistości i znaczną powierzchnią sadów, natomiast południowa część gminy ma charakter typowo rolniczy z dużym udziałem terenów zabudowanych z uwagi na bliskość Wrocławia (występuje tu intensywny ruch budowlany). Niższą jakością środowiska z uwagi na wzmożony ruch kołowy cechują się miejscowości leżące wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych przechodzących przez obszar gminy. Problem ten dotyczy w szczególności wsi położonych przy DW 342 z Wrocławia do Obornik Śląskich, czyli Zajęczkowa, Pęgowa i Gołędzinowa. Dość intensywny ruch kołowy występuje również na:

- DW 341 z Pęgowa do Brzegu Dolnego, przechodząca przez Pęgów i Uraz,
- DW 340 z Wołowa do Trzebnicy, przechodząca przez Rościszewice i Wilczyn,
- DW 342 z Obornik Śląskich do Strupiny, przechodząca przez wsie: Wielka Lipa, Osolin i Brzeźno Małe.

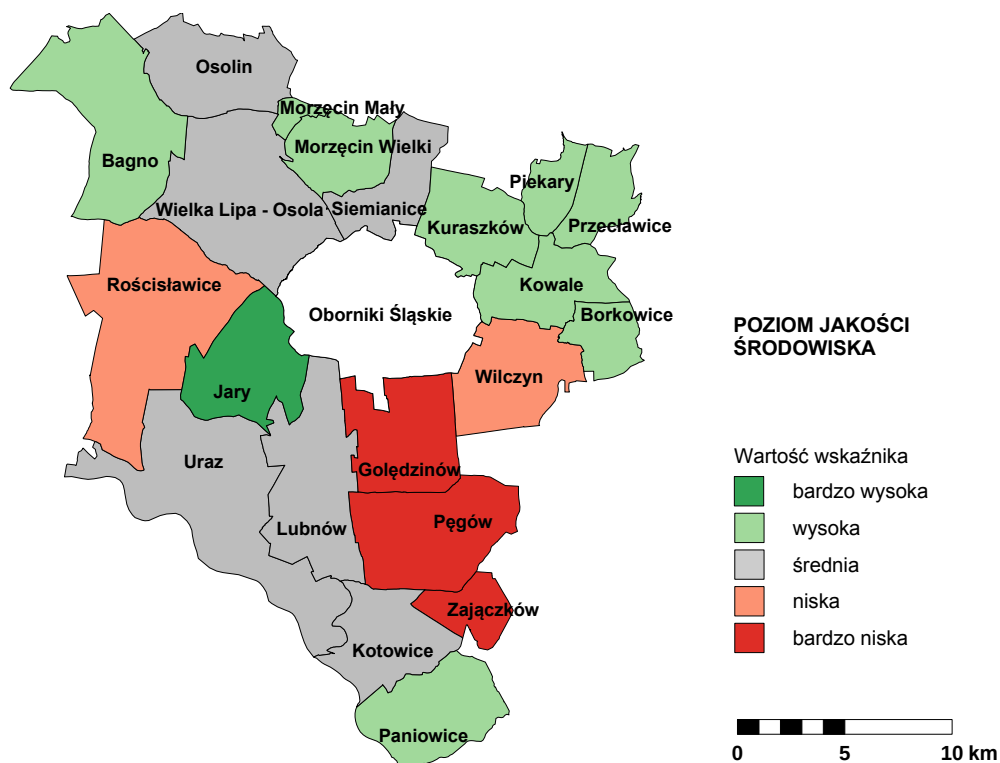
Innymi czynnikami obniżającymi jakość środowiska na obszarach wiejskich w gminie Oborniki Śląskie są:

- magistrala kolejowa z Wrocławia do Poznania, która przechodzi w bliskim sąsiedztwie zabudowań wsi: Paniowice (na wschód od siedliska wsi), Zajączków, Pęgów, Gołędzinów i Osola,
- składowisko odpadów położone między Gołędzinowem (700 m od zabudowań) i Pęgów (1500 m od zabudowań),
- tereny przemysłowe zlokalizowane na terenie Siemianic, Gołędzinowa, Pęgowa, Wilczyna, Urazu i Wielkiej Lipy.⁹

Składowisko odpadów w Gołędzinowie przyjmowało odpady do końca 2009 r. Obecnie jest ono zamknięte i znajduje się w fazie rekultywacji. Od stycznia 2010 r. do czerwca 2013 roku odpady były wywożone na składowisko w gminie Trzebnica. Aktualnie są one przewożone do jednej z 3 regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych: w Jaroszowie, Krynicznie lub Rudnej Wielkiej. Niestety mimo wprowadzonych zmian nadal spory problem stanowią "dzikie wysypiska" oraz spalanie odpadów w piecach centralnego ogrzewania (por. „Strategia Zrównoważanego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022”).

Najmniej korzystną sytuacją w zakresie jakości środowiska spośród miejscowości wiejskich w gminie Oborniki Śląskie wyróżniają się wsie: Pęgów, Gołędzinów i Zajączków (dotyczy to w szczególności terenów położonych między DW 342 a linią kolejową). Problem niskiej jakości środowiska dotyczy również części wsi: Uraz, Rościszewice i Wilczyn (ryc. 20), położonych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych: ul. Wrocławskiej, pl. Wolności, ul. Wołowska i ul. Brzeska w Urazie, ul. Wołowska w Rościszewicach oraz ul. Obornicka w Wilczynie.

⁹ Należy jednak stwierdzić, że tereny przemysłowe zajmują nieznaczny obszar na terenie gminy.

Ryc. 20. Poziom jakości środowiska w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

II.4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

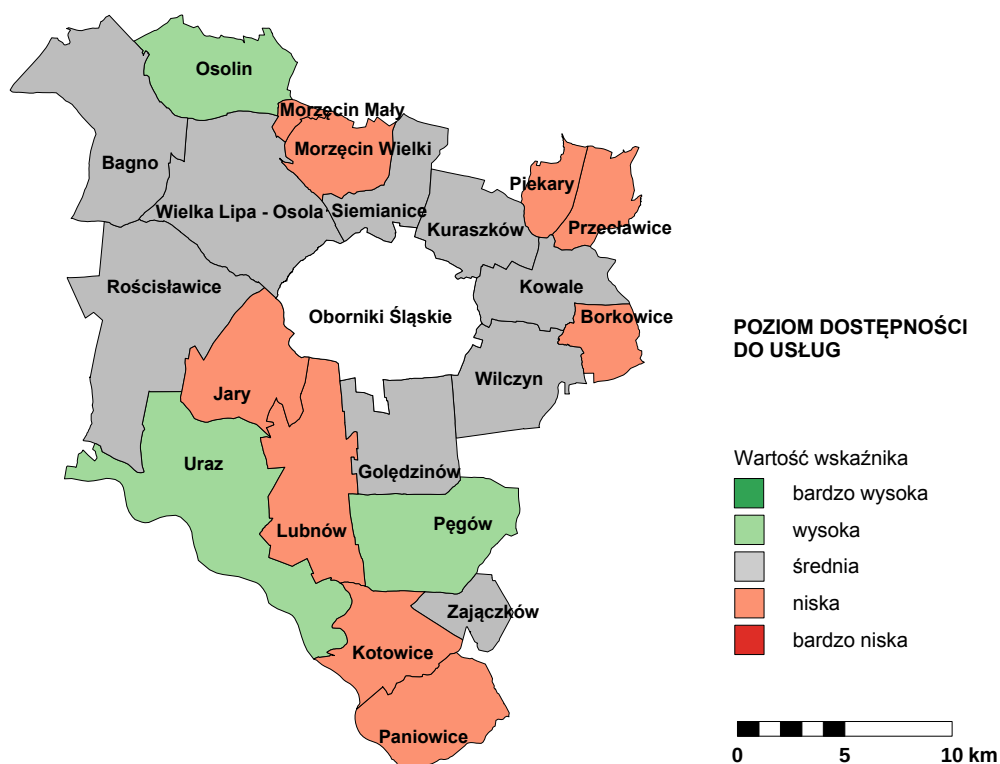
Poziom dostępności do usług

Według *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie* struktura hierarchiczna ośrodków usługowych na terenach wiejskich gminy przedstawia się następująco¹⁰:

- ośrodki I poziomu z poszerzonym programem usług: Pęgów, Uraz i Osolin,
- ośrodki I poziomu: Bagno, Kowale, Rościszewice, Kuraszków, Gołędzinów, Wielka Lipa, Osola, Wilczyn, Zajączków i Siemianice,
- ośrodki o poziomie usług elementarnych: Morzęcin Mały, Morzęcin Wielki, Borkowice, Lubnów, Piekary, Przecławice, Jary, Kotowice, Paniowice,
- przysiółki: Brzeźno Małe, Nowosielce, Niziny, Raków.

Niekorzystną sytuacją w zakresie dostępu do usług charakteryzują się głównie ośrodki o poziomie usług elementarnych i przysiółki (ryc. 21).

¹⁰ Zaktualizowano zestaw miejscowości pierwszego poziomu.

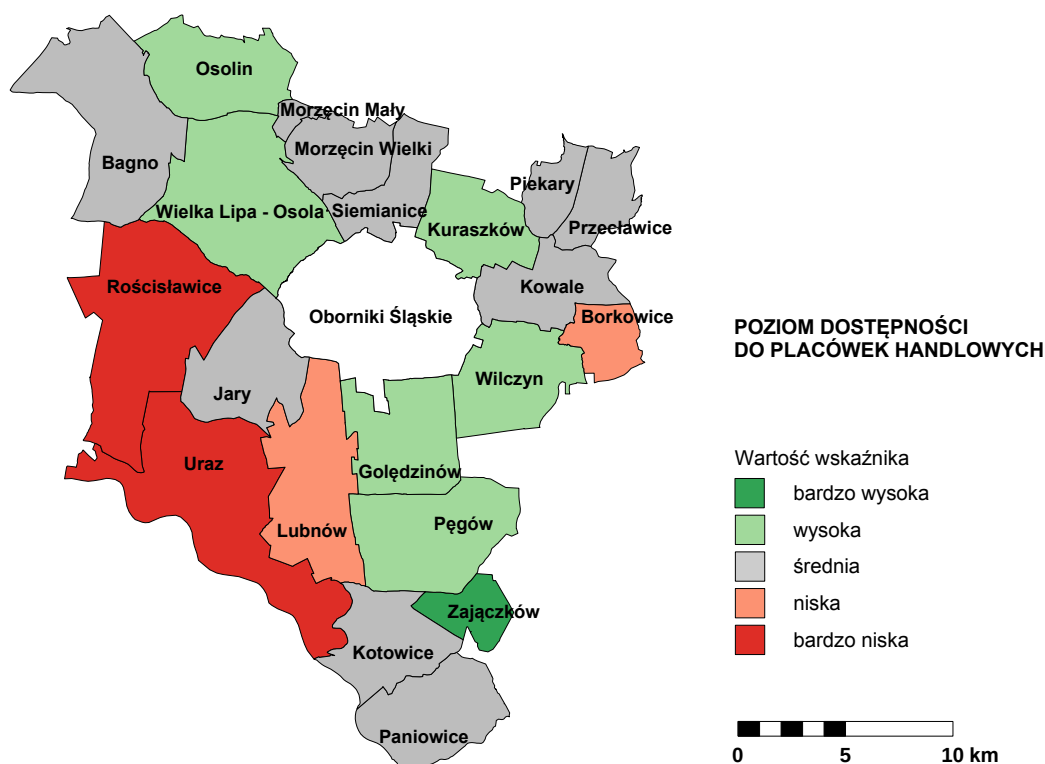

Ryc. 21. Poziom dostępności do usług w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Poziom dostępności do placówek handlowych

Według danych GUS w 2014 r. na obszarach wiejskich w gminie Oborniki Śląskie funkcjonowało 209 placówek handlowych. Poziom dostępności do placówek handlowych w wiejskiej części gminy wynosi średnio 20,0 placówek handlowych na 1000 mieszkańców. Najwyższym poziomem dostępności do placówek handlowych wyróżniają się miejscowości: Zajączków (36,9), Osolin (30,3) i Wilczyn (30,2), natomiast niską dostępnością do placówek handlowych charakteryzują się wsie Rościszewice (4,5), Uraz (7,5), Borkowice (9,8), Lubnów (10,6) oraz przysiółki Nowosielce (8,6), Brzeźno Małe (10,0) i Niziny (11,9). W większości są to miejscowości bardzo małe, liczące poniżej 100 mieszkańców. Wyjątkiem w tym gronie są wsie: Rościszewice, Uraz i Lubnów, które posiadają znaczną liczbę ludności (ryc. 22).

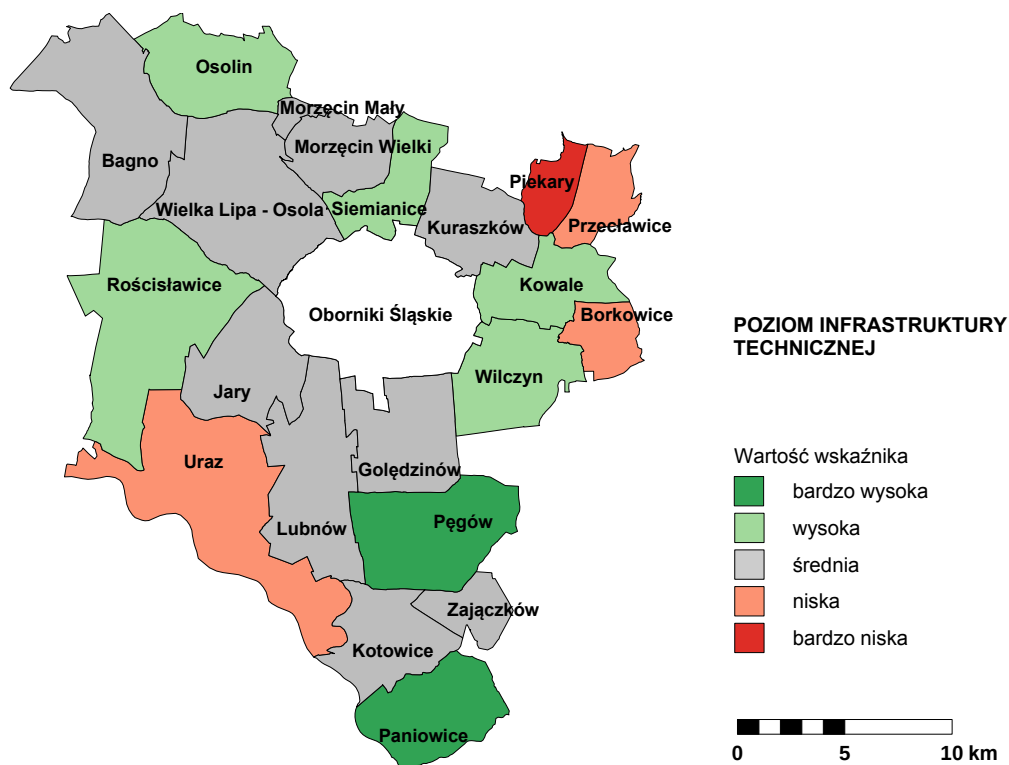
Ryc. 22. Poziom dostępności do placówek handlowych w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

II.4.5. Sfera infrastrukturalna

Poziom infrastruktury technicznej

Obszary wiejskie w gminie Oborniki Śląskie charakteryzują się niskim poziomem infrastruktury technicznej, o czym świadczy duża liczba mieszkań w budynkach powstałych przed 1945 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wynosi on średnio 14,7 mieszkań). Problem z niskim poziomem infrastruktury technicznej dotyczy w szczególności wsi: Piekary (31,0 mieszkań na 100 mieszkańców), Uraz (27,1), Przeławice (25,0), Borkowice (24,5), Wielka Lipa (24,2) i Raków (23,7) (ryc. 23). Najbardziej korzystna sytuacja w zakresie poziomu infrastruktury technicznej dotyczy głównie miejscowości położonych w południowej części gminy, podlegających intensywnym procesom suburbanizacji jako wsie podmiejskie Wrocławia, tzn. Paniowice (5,4) i Pęgów (6,9). Wysokim poziomem rozwoju infrastruktury technicznej cechują się także wsie: Siemianice (9,9), Kowale (10,1) i Wilczyn (12,3).

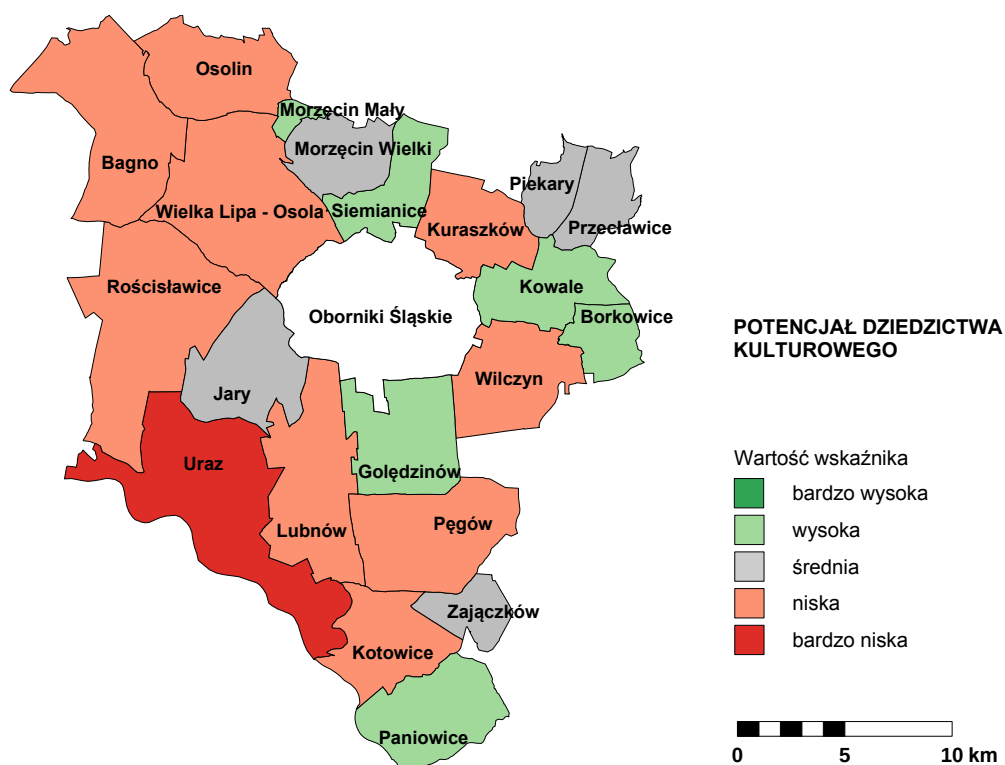

Ryc. 23. Poziom infrastruktury technicznej w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

Potencjał dziedzictwa kulturowego

Miejscowości wiejskie położone w gminie Oborniki Śląskie wyróżniają się wysokim potencjałem dziedzictwa kulturowego. Na ich terenie znajduje się bowiem aż 349 obiektów zabytkowych, w tym wiele cennych, jak np. zespół pałacowy w Bagnie, kościół p.w. Świętej Trójcy w Lubnowie, pałac w Pęgowie, kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego i zespół pałacowy w Rościszawicach, zespół urbanistyczny w Urazie wraz z kościołem p.w. św. Michała Archaniota i ruinami zamku czy zespół pałacowy w Wielkiej Lipie. Znaczna część obiektów zabytkowych na terenie gminy wymaga działań konserwatorskich. Najcenniejszym zespołem zabytkowym w gminie jest zespół urbanistyczny w Urazie, jednak znajduje się on w dość złym stanie technicznym. Innymi miejscowościami o wysokim potencjale dziedzictwa kulturowego na obszarze gminy są (ryc. 24): Bagno, Lubnów, Wilczyn, Kuraszków, Pęgów, Wielka Lipa, Osolin, Rościszawice i Kotowice.

Ryc. 24. Potencjał dziedzictwa kulturowego w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie
Źródło: opracowanie własne

II.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w gminie

W ramach prac nad opracowaniem nowej „Strategii Zrównoważanego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022” przeprowadzone zostały badania ankietowe, w której mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę jakości życia na jej terenie. W ocenie respondentów najstabilniej wypadł lokalny rynek pracy (możliwość znalezienia pracy na terenie gminy) – ok. 72% badanych mieszkańców gminy postrzega je jako złe i słabe. W komentarzach do ankiety często pojawiały się informacje, że trudno jest na naszym terenie znaleźć pracę dobrze płatną, łatwiej dla ludzi niewykształconych na stanowiskach produkcyjnych. Kolejnymi najczęściej wybieranymi odpowiedziami były: zły stan nawierzchni dróg (65%), a także zły stan opieki zdrowotnej (56%) i transport publiczny (52%). Mieszkańcy najlepiej ocenili dostępność do placówek edukacyjnych (61%), dostępność punktów handlowo-usługowych (51%) i warunki do zamieszkania (46%).

Mieszkańcy poproszeni zostali też o określenie priorytetów dla gminy, które powinny być zrealizowane w perspektywie kolejnych lat. W opinii respondentów priorytetem dla gminy powinny być remonty i budowa dróg (75% odpowiedzi), powiązane z tym działaniem chodniki i ścieżki rowerowe (66%) oraz zwiększenie standardów i jakości usług społecznych i zdrowotnych (65%). Wśród działań i inicjatyw, które powinny być zrealizowane w kolejnych latach najczęściej pojawiały się: budowa świetlicy w Bagnie i Pęgowie, modernizacja dróg

chodników i ścieżek rowerowych, remont basenu, modernizacja OSIR-u, zagospodarowanie terenu na Grzybku, remont starego kina w Obornikach Śląskich, budowa nowych placów zabaw i placów do ćwiczeń, zagospodarowanie terenów zielonych. Wśród proponowanych działań znalazły się jeszcze: przywrócenie Obornikom funkcji uzdrowskiej, bogatsza oferta kulturalna dla osób w różnym wieku. Często wskazywano też na poprawę komunikacji z Obornik do Wrocławia oraz budowę ronda w Obornikach Śląskich.

W *Strategii...* zawarto również analizę SWOT (tab. 10).

Tab. 10. Analiza SWOT dla gminy Oborniki Śląskie

Mocne strony	Słabe strony
• bliskość Wrocławia • atrakcyjne walory przyrodnicze • dogodne położenie (dużo zieleni) • brak uciążliwego przemysłu • aktywne stowarzyszenia • obiekty zabytkowe na terenie miasta • dogodne połączenie kolejowe z Wrocławiem i Poznaniem • znaczny postęp w kanalizacji gminy	• niska jakość i dostępność do opieki medycznej • niedostatecznie rozwinięta sieć dróg • niewystarczająca infrastruktura komunalna (wodociągi, kanalizacja, gaz) • mała ilość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży • bałagan urbanistyczny (chaos w zabudowie) • zaniedbane obiekty zabytkowe w mieście i na obszarach wiejskich • niska jakość życia • trudne warunki prowadzenia lokalnej przedsiębiorczości • niewystarczająca ilość inicjatyw społecznych • zanieczyszczenie środowiska • zbyt mała ilość miejsc w przedszkolach • ograniczony dostęp do bazy turystycznej i noclegowej • marginalny rozwój agroturystyki • niewystarczająca liczba placówek oświatowych i instytucji kultury • niewykorzystany potencjał turystyczny gminy, brak miejsc rekreacyjnych • słabo rozwinięte i mało promowane e- usługi dla mieszkańców i przedsiębiorców • mały udział produkcji energii ze źródeł odnawialnych
Szanse	Zagrożenia
• wysokie walory środowiska naturalnego sprzyjające rozwojowi turystyki • możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej • dogodne położenie komunikacyjne • podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w celu ochrony i wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego na terenie gminy • przeznaczenie obszarów pod inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania	• zaśmiecanie obszarów leśnych i degradacja środowiska naturalnego • trudności budżetowe gminy • ucieczka ludzi młodych do większych miast (Wrocław) • wysoka konkurencyjność sąsiednich gmin • starzejące się społeczeństwo gminy • zagrożenia ekologiczne w związku ze zwiększonym ruchem tranzytowym • pogarszająca się infrastruktura drogowa

przestrzennego - ciągły dopływ nowych mieszkańców - wzrost popytu na regionalne i ekologiczne produkty	
---	--

Źródło: „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022”

Mieszkańcy gminy Oborniki Śląskie, którzy wzięli udział w badaniach ankietowych pt. „Wyznaczenie obszaru rewitalizowanego” wśród najważniejszych problemów społeczno-gospodarczych gminy wskazywali (określając jednocześnie poziom istotności problemu):

- w zakresie sfery społecznej:
 1. niedostateczny poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym (poziom istotności: bardzo wysoki),
 2. słabą aktywność społeczną mieszkańców (bardzo wysoki),
 3. brak integracji społecznej (wysoki),
 4. migrację młodych mieszkańców (średni),
 5. starzenie się społeczeństwa (średni),
 6. bezrobocie (średni),
 7. patologie: alkoholizm i narkomania (średni),
- w zakresie sfery gospodarczej
 1. niedostateczna liczba miejsc pracy (wysoki),
 2. słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców (wysoki),
 3. brak inwestorów (średni),
 4. niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorstw (średni)
- zakresie sfery przestrzennej i środowiskowej:
 1. niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (bardzo wysoki),
 2. niedostateczna infrastruktura drogowa i komunikacyjna (w tym brak dróg rowerowych) (bardzo wysoki),
 3. zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych (bardzo wysoki),
 4. zanieczyszczenie powietrza przez nieefektywne i stare systemy grzewcze (bardzo wysoki),
 5. niska estetyka przestrzeni publicznej (bardzo wysoki),
 6. zły stan techniczny budynków mieszkalnych komunalnych (wysoki),
 7. bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych (wysoki),
 8. poziom skomunikowania wewnętrznego (w obrębie gminy) (wysoki),
 9. zanieczyszczone środowisko (wysoki),
 10. zły stan budynków mieszkalnych spółdzielczych i prywatnych (wysoki),
 11. poziom skomunikowania zewnętrznego (wysoki),
 12. dostęp do podstawowych mediów (kanalizacja, wodociągi, gaz sieciowy) (średni).

Na podobne zjawiska negatywne zwrócona została również uwaga w dokumentach lokalnych, jak np. w „*Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020*”. Jako najważniejsze problemy miasta Oborniki Śląskie wskazano:

- w sferze zagospodarowania przestrzennego:
 1. zły stan obiektów dziedzictwa kulturowego,
 2. konieczność ocalenia od dewastacji miasta oraz zachowania jego historycznych walorów urbanistycznych i architektonicznych,
 3. brak modernizacji budynków mieszkalnych i dostosowania wyglądu ich elewacji do historycznego wyglądu miasta,
 4. poprawa estetyki zabytkowej części miasta poprzez stworzenie obiektów małej architektury, terenów zieleni ogólnodostępnej oraz powierzchni wodnych,
 5. niedostateczne wykorzystanie walorów turystycznych miasta,
 6. zły stan mieszkań komunalnych,
 7. brak mieszkań zastępczych i lokali socjalnych,
 8. zły stan dróg miejskich,
 9. zły stan oraz niedostosowanie do natężenie ruchu ulic w ciągach dróg wojewódzkich nr 340 i nr 342 oraz powiatowych,
 10. brak obwodnicy miasta – cały ruch kołowy i towarowy przebiega przez centrum,
 11. brak wystarczającej liczby miejsc postojowych i obiektów obsługi podróżnych,
 12. nieuporządkowana gospodarka ściekowa (zły stan systemu kanalizacji i wodociągów),
 13. niska świadomość ekologiczna społeczności lokalnej,
 14. hałas i zanieczyszczenia komunikacyjne wzdłuż głównych tras komunikacyjnych.
- w sferze gospodarczej:
 1. relatywnie nieduży obszar strefy ekonomicznej,
 2. brak inkubatora przedsiębiorczości oraz centrum wspierania biznesu,
 3. niski udział przedsiębiorstw w zakresie stosowania nowoczesnych technologii,
 4. brak firm, organizacji i instytucji wspomagających MŚP w pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej,
 5. wysoki udział wśród bezrobotnych osób bez prawa do zasiłku oraz osób długotrwale bezrobotnych.
- w sferze społecznej:
 1. niekorzystne zmiany demograficzne związane z migracją ludzi młodych, którzy po zdobyciu wykształcenia wyższego w innych miastach nie wracają już do Obornik Śląskich,
 2. niekorzystne zjawisko emigracji zarobkowej szczególnie osób w wieku 24-36 lat,
 3. odpływ wykształconej kadry związany z niską konkurencyjnością lokalnej gospodarki,

4. niska świadomość społeczeństwa w inicjowaniu i podejmowaniu różnych form aktywizacji społeczno-gospodarczej oraz kulturalnej, prowadzącej do budowy społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego,
5. brak obiektów kubaturowych spędzania wolnego czasu (np. krytej pływalni),
6. występowanie dużej liczby rodzin patologicznych – potrzeba tworzenia świetlic socjoterapeutycznych i klubów środowiskowych,
7. brak dostatecznej bazy gastronomicznej (turystyka).

W opinii mieszkańców gminy Oborniki Śląskie najważniejsze problemy społeczno-gospodarcze gminy koncentrują się w zakresie sfery przestrzennej i środowiskowej. Co jest niezwykle istotne ich właściwa rewitalizacja może wpłynąć nie tylko na poprawę jakości przestrzeni oraz jakości środowiska na terenie gminy, ale może też przyczynić się do poprawy negatywnych zjawisk społecznych, zwłaszcza tych, które wynikają z braku (niskiej jakości) przestrzeni publicznych i które mogą przyczynić się do zwiększenia aktywności lub integracji lokalnej społeczności. Stąd też niezwykle istotna w przypadku gminy Oborniki Śląskie wydaje się być właściwie prowadzona polityka przestrzenna. W „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie*” z 2007 r. wyznaczono zasadnicze działania mające na celu stymulowanie rozwoju przestrzennego gminy Oborniki Śląskie. W myśl przyjętych założeń mają być nimi:

1. w strefie obszarów rolno-leśnych, tj. w północno-wschodniej i północno-zachodniej części gminy (obszar Wzgórz Trzebnickich):
 - restrukturyzacja gospodarki rolnej i leśnej pod kątem ograniczeń wynikających z położenia w parkach krajobrazowych,
 - rozwijanie bazy i zaplecza turystyczno-rekreacyjnego, w tym sieci komunikacyjnej dla zwiększenia dostępności turystycznej,
 - eksponowanie zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych,
 - rozwijanie funkcji uzdrowiskowej w rejonie Obornik Śląskich,
 - rozwijanie i podnoszenie standardu usług,
 - rozwijanie bazy przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym przetwórstwa rybnego,
 - dokonanie zmian w sferze produkcyjnej wynikających z ochrony środowiska i położenia na terenach chronionych,
 - rozwój agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
2. w strefie związanej z rzeką Odrą, tj. w południowo-zachodniej części gminy:
 - budowa i rozbudowa urządzeń służących zwiększeniu bezpieczeństwa powodziowego (poldery, zabudowa hydrotechniczna) – zgodnie z Programem dla Odry 2006,
 - modernizacja szlaku żeglugowego i rozbudowa zaplecza żeglugowego z możliwością intensyfikacji żeglugi pasażerskiej zgodnie z Programem dla Odry 2006,

- zachowanie i wzmocnienie funkcji ochronnych korytarza rzeki Odry, kształtowanego w zgodzie z ładem przestrzennym: wnętrza otwarte na rzekę, dostępne od nadrzecznych szlaków spacerowych, uwzględniające ekspozycję od strony rzeki,
- ograniczanie zabudowy w obszarze objętym zalewem powodziowym lipiec 1997,
- rozwój energetyki wodnej jako taniego źródła energii,
- wykorzystanie cennych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju turystyki i rekreacji.

W przypadku miasta Oborniki Śląskie polityka przestrzenna ma zmierzać przede wszystkim do zachowania i ochrony historycznego, zabytkowego układu urbanistycznego oraz zabytkowych zespołów i obiektów architektonicznych, a budowa nowych obiektów ma iść w kierunku kontynuacji skali i charakteru tradycyjnej zabudowy z dużym udziałem zieleni towarzyszącej.

II.6. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w przestrzeni gminy

II.6.1. Identyfikacja obszarów zdegradowanych na terenie miasta

Analiza negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych na terenie Obornik Śląskich wykazała ich koncentrację w określonych częściach miasta. Na procesy degradacji społeczno-ekonomicznej narażone są w szczególności:

- obszar położony między linią kolejową a ciągiem ulic: Wrocławska – Dąbrowskiego – Paderewskiego – Orkana – Ofiar Katynia – Zielona – Piłsudskiego wraz z początkowymi fragmentami ulic Skłodowskiej-Curie i Trzebnickiej, stanowiący centralną część miasta,
- fragment tzw. Zatorza przylegający do linii kolejowej wraz z ulicą Grunwaldzką,
- tereny spacerowe na tzw. Grzybku i Górze Holtei'a (obejmujące obszar dawnego parku zdrojowego) wraz z otoczeniem, którego granice wyznacza ciąg ulic: Skłodowskiej-Curie – Wyszyńskiego – Siemianicka,
- bloki urbanistyczne położone między ulicami: Wyszyńskiego – Sikorskiego – Władysława Jagiełły – Zielona – Ofiar Katynia, którego centralną część stanowi basen i hala sportowa OSiR.

Tak przyjęty obszar zdegradowany wyróżnia się wysokim potencjałem gospodarczym, stanowiąc usługowe centrum miasta i całej gminy, a także znaczącymi walorami kulturowymi (nagromadzenie obiektów zabytkowych o dużej wartości), przyrodniczymi (tereny zielone na Grzybku i Górze Holtei'a) i rekreacyjnymi (tereny spacerowe, obiekty OSiR-u). Właściwe zagospodarowanie tego obszaru może przyczynić się do aktywizacji społeczności lokalnej całej gminy. Potwierdzają to również wyniki badań ankietowych pt. „Wyznaczenie obszaru rewitalizowanego”, przeprowadzonych wśród mieszkańców miasta i gminy Oborniki Śląskie. W opinii ankietowanych obszarami wymagającymi działań rewitalizacyjnych w granicach miasta są w szczególności:

- ulice Poniatowskiego, Trzebnicka, Dworcowa, Zielona i Skłodowskiej-Curie,
- obszar między rondem a skrzyżowaniem w sąsiedztwie Urzędu Miejskiego,
- tereny OSiR-u wraz basenem, halą sportową i domkami kempingowymi,
- Obornicki Ośrodek Kultury przy ulicy Dworcowej 26,
- tereny zielone na Grzybku i Górze Holtei'a.
- okolice dworca kolejowego.

W opinii respondentów najważniejszymi problemami wskazanych obszarów są:

- w sferze społecznej: migracja młodych mieszkańców, niedostateczny poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym, słaba aktywność społeczna mieszkańców oraz brak integracji społecznej;
- w sferze gospodarczej: zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych oraz niedostateczna liczba miejsc pracy;
- w sferze przestrzennej i środowiskowej: niska estetyka przestrzeni publicznej, zły stan techniczny budynków mieszkalnych komunalnych, niedostateczna infrastruktura drogowa i komunikacyjna, bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych i zanieczyszczone środowisko (w tym powietrze), a przede wszystkim niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

II.6.2. Identyfikacja obszarów zdegradowanych w wiejskiej części gminy

Analiza negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych w wiejskiej części gminy Oborniki Śląskie wykazała ich koncentrację w określonych miejscowościach. Na procesy degradacji społeczno-ekonomicznej narażone są w szczególności wsie Uraz i Rościszewice, które charakteryzują się bardzo niekorzystną sytuacją w sferze społecznej oraz niekorzystną sytuacją w innych sferach (tzn. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i infrastrukturalnej). Na procesy degradacji społeczno-ekonomicznej w ograniczonym zakresie narażone są także wsie (zał. 1):

- Piekary, Osolin, Nowosielce, Wielka Lipa i Osola w zakresie sfery społecznej¹¹,
- Kowale, Morzęcin Wielki, Osola i Nowosielce w zakresie sfery gospodarczej,
- Pęgów, Gołędzinów i Zajączków w zakresie sfery środowiskowej,
- Niziny, Brzeźno Małe, Raków, Borkowice, Lubnów i Nowosielce w zakresie sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- Piekary i Wielka Lipa w zakresie sfery infrastrukturalnej.

Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców miasta i gminy Oborniki Śląskie, których celem było „wyznaczenie obszaru rewitalizowanego” zwróciły też

¹¹ Poziom degradacji społecznej w przypadku wymienionych miejscowości jest jednak zdecydowanie niższy niż na obszarach zidentyfikowanych jako obszary zdegradowane.

uwagę na problem występowania stref w granicach niektórych wsi charakteryzujących się stanem kryzysowym w zakresie sytuacji społeczno-ekonomicznej. Problem ten dotyczy w szczególności części wsi Pęgów i Gołędzinów położonych między DW 342 z Wrocławia do Obornik Śląskich a linią kolejową z Wrocławia do Poznania. Obszary te koncentrują na swym terenie negatywne zjawiska społeczne, a także cechują się niekorzystną sytuacją w sferze środowiskowej i infrastrukturalnej. Ponadto, jako centralne części wsi, są one ważne z uwagi na koncentrację potencjału gospodarczego i usługowego.

II.6.3. Charakterystyka obszarów zdegradowanych i rewitalizacji w gminie

Na wyznaczonych w trakcie analizy obszarach zdegradowanych leżących w granicach gminy Oborniki Śląskie mieszkają w sumie 6093 osoby (3761 osób w mieście i 2332 osób na obszarach wiejskich), co stanowi 31,7% całkowitej liczby ludności w gminie (42,9% ogółu liczby mieszkańców miasta i 22,3% ogółu ludności wiejskiej). Na wskazanych w analizie obszarach zdiagnozowano stan kryzysowy, spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w zakresie wysokiego poziomu ubóstwa, wysokiego poziomu przestępczości oraz niskiego poziomu kapitału ludzkiego, a w mniejszym stopniu również w zakresie poziomu bezrobocia i poziomu edukacji, których wartości są mniej korzystne niż średnio w gminie (tab. 26). Obszary zdegradowane wykazują ponadto negatywną sytuację w sferze środowiskowej i infrastrukturalnej, a częściowo również gospodarczej (zwłaszcza wsie Uraz i Rościszewice). Spełniają zatem warunki obszarów zdegradowanych w myśl *Ustawy o rewitalizacji*.

Tab. 11. Wskaźniki obrazujące poszczególne zjawiska w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarach zdegradowanych w gminie Oborniki Śląskie

Zjawisko	Wskaźnik	Wartości średnie dla gminy	Obszary zdegradowane	Obszary rewitalizacji
Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności ogółem	2,78	3,30	3,37
Poziom ubóstwa	Rodziny objęte pomocą społeczną na 1000 mieszkańców	17,5	23,3	21,8
Poziom przestępczości	Czyny karalne stwierdzone (przestępstwa i wykroczenia) na 1000 mieszkańców	8,63	15,59	16,39
Poziom edukacji	Średni wynik sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej	69,3	64,5	68,6
Poziom kapitału społecznego	Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych	52,7	53,7	56,7
Poziom kapitału ludzkiego	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem	18,6	22,0	24,1
Poziom przedsiębiorczości	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców	67,7	86,2	101,6

Źródło: opracowanie własne

Uwaga: kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźników odniesione do wartości średniej dla gminy i wskazujące na występowanie stanu kryzysowego w zakresie poszczególnych zjawisk.

Z uwagi na znaczenie dla funkcjonowania całej gminy **rewitalizacją** zostały objęte obszary zdegradowane znajdujące się w granicach miasta Oborniki Śląskie wraz z centralnymi częściami wsi Gołędzinów i Pęgów.

Tworzą one ciąg osadniczy położony wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 342 i linii kolejowej z Wrocławia do Poznania (czyli głównych ciągów komunikacyjnych przechodzących przez teren gminy). Tak wyznaczony obszar rewitalizacji stanowi centrum administracyjne, gospodarcze i kulturalne całej gminy. Powierzchnia obszaru wynosi 4,91 km² (co stanowi 3,18% powierzchni ogółem gminy) i zamieszkuje go 4272 osób (czyli 22,2% ogółu mieszkańców). W jego granicach znajdują się również rozległe tereny zielone (największym z nich jest tzw. Grzybek wraz z Górą Holtei'a), cechujące się dużym potencjałem rekreacyjnym, co ma szczególnie istotne znaczenie w kontekście prób reaktywacji funkcji uzdrowiskowej na terenie miasta.

Obszar zdegradowany i rewitalizacji został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich nr XXVI/189/2016 w dniu 28 kwietnia 2016r. Mapy przedstawiające obszar rewitalizacji znajduje się w Załączniku nr 1 do dokumentu GPR-u.

III. REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

III.1 Wizja rozwoju

Wizja rewitalizacji to obraz rozwoju społeczno-gospodarczego przedstawiający stan w jakim obszar rewitalizowany miałby znaleźć się w przyszłości, zakładając wystąpienie odpowiednich korzystnych uwarunkowań. Jest to zarazem koncepcja swoistego modelu organizacji określonych procesów w przyszłości. Koncepcja ta oparta jest na szeregu zaplanowanych działań mających w sposób pozytywny zmienić funkcjonowanie wadliwych dotychczas mechanizmów na obszarach kwalifikowanych jako kryzysowe i zdegradowane zgodnie z przeprowadzoną diagnozą gminy.

Obszar gminy Oborniki Śląskie podlegający rewitalizacji rozwijać się będzie harmonijnie i z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Zdecydowana poprawa nastąpi w odniesieniu do warunków zamieszkiwania ludności, jak również warunków jej bytu dzięki dążeniu do stabilizacji sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz wyraźnemu ograniczeniu zjawiska bezrobocia, jak również poprzez kompleksową rewitalizację przestrzenną w odniesieniu do materialnej tkanki publicznej.

Ograniczeniu ulegnie migracja młodych mieszkańców, poszerzone zostaną możliwości integracji społecznej, nastąpi wzrost poczucia lokalnej tożsamości, aktywności społecznej oraz świadomości ekologicznej mieszkańców. Gmina stanie się przyjazna osobom niepełnosprawnym oraz środowiskom zagrożonym marginalizacją społeczną. Zmniejszeniu ulegnie natężenie zjawisk patologicznych.

Planowane inwestycje przywrócą świetność zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych gminy Oborniki Śląskie jak również terenów o przeznaczeniu turystyczno-rekreacyjnym. Zrewitalizowane tereny i obiekty stworzą nową przestrzeń dla rozwoju oferty kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej.

Nastąpi poprawa jakości poszczególnych komponentów środowiska naturalnego, wzmocniony zostanie ład przestrzenny, a także estetyka przestrzeni publicznej, co istotnie i pozytywnie zdeterminuje rozwój aktywności społecznej i gospodarczej na obszarze poddanym rewitalizacji. Dzięki temu nastąpi zahamowanie społecznej, fizycznej oraz ekonomicznej degradacji przestrzeni publicznej. Zwiększona wartość oraz atrakcyjność spowoduje polepszenie wizerunku obszarów zrewitalizowanych oraz całej gminy.

Gmina cechować się będzie spójną siecią komunikacyjną i zmodernizowaną infrastrukturą transportową, zapewniając wygodne i bezpieczne przemieszczanie się mieszkańców. Likwidacji ulegną bariery architektoniczne ograniczające fizyczne funkcjonowanie osób z ograniczeniami ruchowymi. Obszar gminy będzie odznaczał się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną, a rozwój gospodarczy będzie opierał się o potencjał endogeniczny, minimalizujący wpływ niekorzystnych czynników zewnętrznych natury ekonomicznej.

III. 2 Cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych

W Gminnym Programie Rewitalizacji wyznaczono cele strategiczne i dedykowane im kierunki działań rewitalizacyjnych. Tak skonstruowana koncepcja strategiczna stanowi odpowiedź na zdiagnozowane na obszarze gminy negatywne zjawiska i problemy rozwojowe koncentrujące się w różnorodnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), które dodatkowo zostały potwierdzone przez mieszkańców w ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych. Cele strategiczne i kierunki działań są względem siebie komplementarne, gwarantując spójność realizacji Programu.

Tab. 12. Cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych w gminie Oborniki Śląskie

Cele strategiczne	Kierunki działań rewitalizacyjnych
1. Podniesienie jakości życia i aktywności społecznej mieszkańców	1.1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym w zakresie bezrobocia i wykluczenia społecznego
	1.2. Aktywizacja mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym i integracji społecznej
	1.3. Kreowanie wizerunku obszaru rewitalizowanego jako miejsca atrakcyjnego dla różnych form sportu, rekreacji, turystyki i edukacji
2. Poprawa ładu przestrzennego przestrzeni publicznych i stanu środowiska naturalnego	2.1. Tworzenie i modernizacja funkcjonalna przestrzeni publicznych oraz poprawa jej estetyki
	2.2. Kompleksowa odnowa infrastruktury społecznej sprzyjającej spędzaniu czasu wolnego na obszarach zdegradowanych
	2.3. Modernizacja obiektów zabytkowych i budynków mieszkalnych
	2.4. Poprawa jakości środowiska naturalnego i ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych
3. Poprawa dostępności komunikacyjnej i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej	3.1. Kształtowanie zintegrowanej sieci komunikacyjnej.
	3.2. Modernizacja infrastruktury transportowej.
	1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego w oparciu o potencjał endogeniczny.

Źródło: opracowanie własne

Cel 1. Podniesienie jakości życia i aktywności społecznej mieszkańców

Podjęmowane w ramach realizacji celu działania będą ukierunkowane na zapobieganie i minimalizowanie wykluczenia społecznego różnych grup mieszkańców (w szczególności osób bezrobotnych i młodzieży) poprzez poprawę funkcjonowania społecznego i odbudowę zdolności do samodzielnego świadczenia pracy. Dodatkowo podejmowane inicjatyw będą dążyły do integracji społecznej i włączenia się do życia publicznego mieszkańców obszarów rewitalizowanych poprzez organizację różnego rodzaju wydarzeń kulturowych, sportowo-rekreacyjnych i edukacyjnych.

Podniesienie poziomu życia zostanie osiągnięte w wyniku kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich w wymiarze społecznym i przestrzennym, zakładającej poprawę bezpieczeństwa mieszkańców gminy, zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej, stworzenie odpowiednich warunków kształcenia dzieciom i młodzieży ze szkół gminnych oraz poprawę jakości wypoczynku.

Operacjonalizacja celu uwzględnia również zadania dążące do wykreowania właściwego wizerunku obszaru rewitalizacji jako miejsca atrakcyjnego dla różnych form sportu, rekreacji, turystyki i edukacji.

Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym w zakresie bezrobocia i wykluczenia społecznego

Wobec zdiagnozowanej dużej liczby osób długotrwale bezrobotnych i pogarszającej się sytuacji na rynku pracy istotnym jest ukierunkowanie działań na pobudzenie działalności kreatywnej i sukcesywne podnoszenie własnych kompetencji mieszkańców. W ramach tak postawionych założeń niezbędne jest stworzenie właściwych warunków do rozwoju potencjału ludzkiego zarówno w postaci organizacji szkoleń i warsztatów, jak i wspieranie inicjatyw zapewniających pomoc osobom najbardziej potrzebującym m.in. poprzez tworzenie mieszkań socjalnych.

Działania związane z zapobieganiem zjawisku wykluczenia społecznego będą ukierunkowane na zagwarantowanie spójności społecznej na obszarach objętych rewitalizacją. Dedykowane będą przede wszystkim grupom szczególnie zagrożonych zjawiskiem, a mianowicie: osobom starszym, osobom niepełnosprawnym czy też osobom korzystające z pomocy socjalnej. Ponadto uwaga skierowana zostanie na specyficzną grupę społeczną, jaką jest młodzież, która w sposób szczególny jest narażona na patologię wynikającą z nadużywania alkoholu i narkotyków. Rozwój technologii pociągający za sobą zahamowanie jakiejkolwiek aktywności, poza wirtualną, a także brak zainteresowań prowadzą do zwiększonego ryzyka dziedziczenia przez tę grupę aspołecznych zachowań. W efekcie rośnie stopień zagrożenia występkami chuligańskimi, generującymi pogłębianie degradacji społecznej.

Wszystkie wskazane grupy współtworzą kapitał społeczny obszaru rewitalizacji, dlatego też bardzo istotnym jest podjęcie kompleksowych działań, które umożliwią mieszkańcom aktywne uczestnictwo w życiu gminy. Zaangażowanie społeczności obszarów rewitalizowanych we wspólne przedsięwzięcia, jak również stworzenie dla nich możliwości inicjatyw społecznych spowoduje wzmocnienie tożsamości z miejscem zamieszkania, wpływając pozytywnie na cały obszar podlegający ożywieniu. Wynik wspomnianych działań stanowić będzie integracja, wzajemna edukacja, a także wskazanie mieszkańcom, że każda grupa społeczna stanowi bardzo ważny element całej społeczności.

Ponadto należy mieć na względzie, że włączenie we wspólne działania osób narażonych na wykluczenie społeczne spowoduje lepszą integrację, a jednocześnie przyczyni się do zwiększenia spójności społecznej obszaru rewitalizacji, jak również będzie miało pozytywny oddźwięk dla całego miasta.

Istotnym dla powodzenia przedsięwzięcia będzie współpraca wszystkich potencjalnych beneficjentów – mieszkańców, lokalnych liderów, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz władz lokalnych.

Aktywizacja mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym i integracji społecznej

Niska aktywność w życiu publicznym i dezintegracja społeczna mieszkańców obszarów rewitalizowanych jest wypadkową zarówno czynników o charakterze zewnętrznym, do których zaliczyć należy brak odpowiedniej infrastruktury społecznej, jak i czynników o charakterze wewnętrznym m.in. niechęci do samodzielnego podejmowania inicjatyw, anonimowości, braku poczucia więzi społecznych, braku zaufania do sąsiadów. Planowane działania zmierzać będą głównie do przezwycięzania własnych barier społeczności lokalnej oraz jej aktywizacji do samodzielnego działania. Przyczyni się to do integracji i współpracy sąsiedzkiej. Organizacja imprez kulturalnych oraz poprawa zagospodarowania przestrzennego miejsc ogólnodostępnych umożliwi mieszkańcom aktywne uczestnictwo w wydarzeniach i sprawi, że sami mieszkańcy staną się inicjatorami różnorodnych przedsięwzięć. Ponadto działania sprzyjać będą wzrostowi poczucia tożsamości wśród mieszkańców obszarów rewitalizowanych, integracji i wspólnemu działaniu.

Istotnym dla powodzenia niniejszego przedsięwzięcia będzie współpraca wszystkich potencjalnych beneficjentów – mieszkańców, lokalnych liderów, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz władz lokalnych.

Kreowanie wizerunku obszaru rewitalizowanego jako miejsca atrakcyjnego dla różnych form sportu, rekreacji, turystyki i edukacji

Zły stan infrastruktury parków miejskich czy też przestrzeni publicznych sprzyja powstawaniu zjawisk kryminogennych, jak również patologii społecznych. Przyczynia się do wzrostu zdarzeń o charakterze chuligańskim i z pewnością nie stwarza możliwości do podniesienia poczucia tożsamości mieszkańców. Rewitalizacja przestrzeni publicznych pozytywnie wpłynie na integrację lokalnej społeczności, jak również przyczyni się do wzmocnienia poczucia wspólnej własności. Wzrośnie zatem poziom bezpieczeństwa na obszarach podlegających rewitalizacji. Ponadto odpowiednie zagospodarowanie obszaru rewitalizacji sprawi, że podniesie się estetyka miejsc publicznych i wzrost atrakcyjność dla lokalnej społeczności.

W odniesieniu do młodzieży jako specyficznej grupy społecznej istotnym będzie organizacja przestrzeni publicznej przeznaczonej do aktywnego wypoczynku, edukacji, ale również rekreacji i turystyki. Tak założone przedsięwzięcia pozwolą na ożywienie przestrzeni niezwykle istotnych dla całego miasta, bo integrujących społeczności lokalne.

Istotnym dla powodzenia niniejszego przedsięwzięcia będzie współpraca wszystkich potencjalnych beneficjentów – mieszkańców, lokalnych liderów, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz władz lokalnych.

Cel 2. Poprawa ładu przestrzennego przestrzeni publicznych i stanu środowiska naturalnego

Działania zaplanowane w ramach realizacji celu obejmować będą inicjatywy zmierzające do wykreowania i odnowy przestrzeni publicznych poprzez nadanie im nowych funkcji, w szczególności zakresie podaży usług publicznych: sportowo-rekreacyjnych, turystycznych czy kulturowych. Tak ukierunkowana interwencja przyczyni się bowiem do zaspokojenia potrzeb różnych grup społecznych w zakresie szeroko rozumianej rekreacji ruchowej oraz wybranych form turystyki.

Ponadto zostaną podjęte przedsięwzięcia zakładające w szczególności modernizację oraz termomodernizację obiektów zabytkowych, budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej, dążąc do podniesienia estetyki obszaru rewitalizacji. Kompleksowej modernizacji podlegać będą zdegradowane obiekty sportowo-rekreacyjne, które zostaną wyposażone w nowoczesne urządzenia techniczne.

Ważnym nurtem w ramach realizacji celu będzie poprawa jakości środowiska naturalnego wraz z ochroną walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Planowane jest zredukowanie emisji CO₂ w wyniku modernizacji energetycznej obiektów budowlanych i przebudowa punktu odpadów komunalnych. W wyniku podjętych działań rewitalizacyjnych zostanie także zrehabilitowane dawne składowisko odpadów, co w znacznym stopniu przyczyni się do podniesienia estetyki obszaru rewitalizowanego.

Tworzenie i modernizacja funkcjonalna przestrzeni publicznych oraz poprawa jej estetyki

Zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej, spełniającej jednocześnie oczekiwania mieszkańców w zakresie dostępności do infrastruktury, stanowi jedno z ważnych przedsięwzięć zmierzających do wzmocnienia kapitału społecznego. W ramach realizacji kierunku rewitalizacji przewiduje się m.in. działania zmierzające do aktywizacji oraz integracji społecznej poprzez organizację różnych wydarzeń o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym czy zawodowym. Wymaga to kreowania i dostosowania przestrzeni miejskiej m.in. poprawę stanu technicznego budynków użyteczności publicznej oraz obszarów zielonych. Spójność przestrzenna zostanie osiągnięta w największym możliwym stopniu w wyniku dostosowania infrastruktury społecznej do oczekiwań mieszkańców obszarów rewitalizowanych.

Wzmocnienie potencjału społecznego obszarów rewitalizacji może nastąpić przy włączeniu wszystkich grup mieszkańców. Konieczne jest zatem podjęcie działań sprzyjających aktywnemu uczestnictwu osób narażonych na marginalizację ze względu na niepełnosprawność. W związku z tym podjęte zostaną przedsięwzięcia mające na celu likwidację barier architektonicznych, jak również dostosowanie już istniejącej infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych i osób starszych mających ograniczone możliwości ruchowe.

Kompleksowa odnowa infrastruktury społecznej sprzyjającej spędzaniu czasu wolnego na obszarach zdegradowanych

Rozwój infrastruktury społecznej wiąże się z koniecznością uwzględnienia szerokiego wachlarza potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zasadnicze znaczenie będzie miał rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, uwzględniający rewitalizację i przywrócenie do użytku boisk treningowych wraz z ich wyposażeniem oraz modernizację basenu zapewniającą wysokie standardy funkcjonalne. Obiekty te stanowić będą nie tylko miejsca aktywizacji mieszkańców, ale służyć także będą integracji międzypokoleniowej.

W ramach realizacji kierunku należy również zmodernizować parki miejskie, poszerzając ich obszar o tereny rekreacyjne i wyposażając je w tzw. małą infrastrukturę. Ponadto niezbędna jest poprawa dostępu mieszkańców obszaru rewitalizacji do instytucji kultury poprzez rewitalizację ośrodka kultury i kina. Docelowo obiekty te służyć będą aktywizacji życia kulturalnego na obszarach rewitalizacji, jak również integracji mieszkańców. Warto zwrócić uwagę, że w związku z rozwojem wskazanej infrastruktury dzieci i młodzież uzyskają możliwą alternatywę spędzania wolnego czasu, co przeciwdziałać będzie wykluczeniu społecznemu.

Dodatkowo podjęte zostaną działania ukierunkowane na rozwój budownictwa socjalnego poprzez adaptację zmodernizowanych pomieszczeń, będących w zasobie gminnych, na nowe mieszkania socjalne. Działania te skierowane będą do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizacja tego kierunku wymaga objęcia swoim zakresem również modernizacji, a zwłaszcza termomodernizacji istniejących obiektów oświatowych.

Modernizacja obiektów zabytkowych i budynków mieszkalnych

Realizacja kierunku wymaga kompleksowej modernizacji obiektów zabytkowych oraz istniejącej tkanki mieszkaniowej wraz z remontem podwórek i otoczenia, nadając im także nowe funkcje. W wyniku takich działań nastąpi podniesienie estetyki obszaru, wzrost potencjału i atrakcyjności turystycznej oraz wzrośnie poczucie więzi społecznej i chęć samodzielnej dbałości o nowo oddane, zrewitalizowane miejsca. Dodatkowo wszelkie obiekty zostaną dostosowane do potrzeb seniorów i osób niepełnosprawnych poprzez likwidację wszelkich barier architektonicznych.

W rezultacie kompleksowej modernizacji zostanie uporządkowana zdegradowana przestrzeń publiczna i nastąpi odnowa tkanki architektonicznej poprzez uzupełnienie jej tzw. małą infrastrukturą. Zadania te podniosą atrakcyjność miejsca zamieszkania, jak również wpłyną na wsparcie potencjału inwestycyjnego obszarów rewitalizowanych.

Poprawa jakości środowiska naturalnego i ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych

Główną przesłanką realizacji kierunku jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego stanowi jeden z najistotniejszych problemów zidentyfikowanych w diagnozie. Wysoka kapitałochłonność działań dotyczących kompleksowej termomodernizacji budynków mieszkalnych oraz publicznych spowodowała, że wszelkie przedsięwzięcia w tym zakresie zostały odłożone w czasie. Aktualnie znacząca część mieszkańców miasta korzysta z tradycyjnych źródeł ciepła, a budynki ogrzewane są przy wykorzystaniu starych systemów ciepłowniczych. Przeciwdziałanie stosunkowo wysokiej emisji zanieczyszczeń atmosferycznych pochodzących z tradycyjnego ogrzewania wymaga podjęcia wszelkich działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców. Działania prowadzone w sposób kompleksowy sprawią, że zostanie zahamowana degradacja techniczno-środowiskowa obszarów rewitalizacji. Nastąpi poprawa stanu środowiska przyrodniczego, a jednocześnie będzie możliwa ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszarów rewitalizacji.

Istotne znaczenie dla realizacji działań będzie miała współpraca i pełne zaangażowanie wszystkich potencjalnych beneficjentów: mieszkańców, lokalnych liderów, wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców i władz lokalnych.

Cel 3. Poprawa dostępności komunikacyjnej i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej

Konstrukcja celu dotyczy działań zmierzających do poprawy dostępności komunikacyjnej i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej. Dobrze skomunikowana przestrzeń gminy spowoduje wzrost zainteresowania potencjalnych inwestorów, co z kolei przełoży się na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy. W zakresie kształtowania sieci komunikacyjnej i modernizacji infrastruktury transportowej będą podejmowane inicjatywy w szczególności ukierunkowane na:

- poprawę skomunikowania z siecią TEN-T,
- poprawę powiązań zewnętrznych z miastem Wrocław i jego obszarem funkcjonalnym,
- wzrost integracji lokalnej sieci komunikacyjnej,
- poprawę bezpieczeństwa drogowego,
- poprawa dostępności do terenów aktywności gospodarczej.
- wzrost udziału transportu publicznego w strukturze przepływów komunikacyjnych.

W ramach realizacji celu będą podejmowane inicjatywy zmierzające do kreowania warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu, który powinien opierać się o potencjał endogeniczny. Szczególnie istotne będą przedsięwzięcia natury gospodarczej dążące do rozwoju tzw. małej przedsiębiorczości, czyli zakładaniu i prowadzeniu własnych działalności gospodarczej głównie w branżach handlowych i usługowych.

Kształtowanie zintegrowanej sieci komunikacyjnej.

Czynnikiem niezwykle istotnym dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów rewitalizowanych jest sieć komunikacyjna. Jej spójność wpływa w istotny sposób na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej terenów, ułatwia przepływy pracowników, a także poprawia jakość życia mieszkańców. W ramach realizacji kierunku zaplanowano w szczególności modernizację dróg wojewódzkich (DW 343, DW 342). Będzie to sprzyjać właściwej organizacji sieci drogowej oraz zwiększeniu jej bezpieczeństwa i przepustowości, a co za tym idzie również dostępności do terenów aktywności gospodarczej. Efektem działań będzie odpowiednie powiązanie dróg wojewódzkich z siecią powiązań wewnętrznych – drogami powiatowymi i gminnymi. Dzięki realizacji inwestycji poprawie ulegnie przepustowość oraz bezpieczeństwo sieci drogowej. Działania te będą możliwe do zrealizowania przy współpracy zarządcy dróg wojewódzkich i samorządów lokalnych.

Modernizacja infrastruktury transportowej.

Odpowiednio funkcjonująca infrastruktura transportowa przyczynia się do poprawy życia mieszkańców obszarów rewitalizowanych, a także sprzyja prowadzeniu działalności gospodarczej. W ramach inwestycji w infrastrukturę transportową należy ująć przedsięwzięcia zmierzające do

budowy, przebudowy czy też modernizacji infrastruktury towarzyszącej. Rozwój tychże elementów prowadzić będzie zarówno do poprawy bezpieczeństwa użytkowników dróg, jak i do podniesienia jakości stanu środowiska naturalnego poprzez ograniczenie zjawiska niskiej emisji. Kluczowym przedsięwzięciem w ramach rewitalizacji jest budowa miejsc parkingowych. Dostateczna liczba tych miejsc służyć będzie zarówno mieszkańcom, przedsiębiorcom oraz potencjalnym turystom odwiedzającym miasto.

Realizacja kierunku wymagać będzie także inwestycji w transport zrównoważony, którego istotą jest wpisanie w politykę transportową priorytetu rozwoju transportu rowerowego ukierunkowana na budowę parkingów i miejsc postojowych dla rowerzystów. Budowa Park&Ride (Parkuj i Jedź) przyniesie obszarom rewitalizacji korzyści zarówno w wymiarze optymalizacji funkcjonowania sieci komunikacyjnej, jak i w zakresie ochrony środowiska naturalnego.

Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego w oparciu o potencjał endogeniczny.

Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizowanego powinien swoim zakresem objąć zarówno zmiany o charakterze ilościowym (wzrost zatrudnienia, inwestycji, wzrost produkcji itp.), jak również zmiany o charakterze jakościowym (zmiany organizacji społeczeństwa, przystosowanie lokalnej społeczności do podjęcia pracy itd.). Niewątpliwie rozwój gospodarczy przekłada się bezpośrednio na podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji (stwarzając szanse na podjęcie zatrudnienia) i minimalizację zjawisk negatywnych.

Podjęte w ramach realizacji kierunku działania prowadzą do wzmocnienia potencjału gospodarczego i atrakcyjności inwestycyjnej rewitalizowanego obszaru. W efekcie wdrożonych przedsięwzięć zwiększy się liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych, generujących nowe miejsca pracy. Poprzez modernizację i remont obiektów użyteczności publicznej – m.in. stworzenie pensjonatu w obiekcie zabytkowym, rewitalizację obszarów rekreacyjnych, budowę tężni solankowej i stworzenie izby pamięci – nastąpi znaczny rozwój w zakresie infrastruktury sprzyjającej turystyce na obszarach rewitalizowanych. W wyniku modernizacji i polepszenia stanu dróg poprawie ulegnie przepustowość, a przez to zwiększy się dostępność do terenów aktywności gospodarczej.

III.3 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista podstawowa (A)

Gminny Program Rewitalizacji będzie operacjonalizowany za pomocą poszczególnych przedsięwzięć o charakterze kluczowym (tab. 13) i uzupełniającym (tab. 14), przewidzianych do realizacji w latach 2016-2026. Wyszczególnione działania są komplementarne, wynikają ze zdiagnozowanych potrzeb i problemów rozwojowych w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej) oraz są ściśle powiązane z wytyczonymi celami strategicznymi i kierunkami działań rewitalizacyjnych.

Tab. 13. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista podstawowa (A)

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel projektu	Cel rewitalizacji	Zakres realizacji zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizowanym	Szacowana wartość	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
A.01.	Rewitalizacja obiektów rekreacyjnych przy ul. Poniatowskiego w Obornikach Śląskich	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji rewitalizacji obiektów rekreacyjnych na terenie Gminy Oborniki Śląskie. . Kompleksowe działania w zakresie rewitalizacji obejmą m.in. przebudowę i adaptację zdegradowanych obiektów, terenów i przestrzeni do przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, edukacyjnych,	Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich w wymiarze społecznym i przestrzennym.	1	Projekt zakłada przebudowę obiektu basenowego w zakresie obejmującym: • zasypanie części istniejącego basenu pływakiego wraz z wykonaniem nowej niecki rekreacyjnej (ze zjeżdżalnią), • wykonanie budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi do obsługi	ul. Józefa Poniatowskiego, na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym gruntu 47, obręb 0001 Trzebnica, jednostka ewidencyjna Trzebnica – miasto. Oborniki Śląskie	4 500 000 zł	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach-3szt.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]-2 Liczba imprez o charakterze edukacyjno/ kulturalnym i sportowych zrealizowana na zdegradowanym terenie -10 szt

			kulturalnych lub rekreacyjnych. Rezultatem realizacji priorytetu inwestycyjnego będzie zahamowanie degradacji obszarów miejskich.		technologii wody oraz toaletę przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych. oraz zakłada budowę: - nowej niecki basenowej rekreacyjnej z nawierzchnią „bezpieczną” wokół niecki (amortyzująca upadek), - brodzika dla dzieci z nawierzchnią „bezpieczną” wokół niecki (amortyzująca upadek), - wodnego placu zabaw dla dzieci z nawierzchnią „bezpieczną” (amortyzująca upadek), - siłowni na powietrzu z nawierzchnią z piasku, - placu zabaw dla dzieci z nawierzchnią z piasku,				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

						- zjeżdżalni rodzinnej, trójtrowej i rurowej typu „Anakonda” z systemem (czujnikiem) czasowym “START-STOP”, - wyposażenia terenu w elementy małej architektury (ławki, ogrodzenia, kosze na odpady itp.)				
A.02	Budowa boiska treningowego trawiastego przy hali sportowej	Ośrodek Sportu i Rekreacji	Teren zdegradowanych boisk wielofunkcyjnych wybudowanych w roku 1982 wymaga gruntownej przebudowy, ogrodzenia oraz monitoringu. Dla potrzeb społeczności gminnej w tym dzieci z sąsiadującą z Ośrodkiem szkoły dla klubów, sekcji, stowarzyszeń sportowych oraz osób indywidualnych.	Przebudowa zdegradowanych boisk wielofunkcyjnych i wyposażenie ich w nowe urządzenia sportowe, zagospodarowanie terenów i przestrzeni.	1	-prace związane z przebudową zdegradowanych boisk wielofunkcyjnych i wyposażenie ich nowe urządzenia sportowe	ul. Poniatowskiego 22, Oborniki Śląskie	300.000,00 zł	Całkowite wymiary wybudowanych boisk [m x m]- 95x45	Wymiary wybudowanego boiska [m x m]-95x45
A.03	Modernizacja i wyposażenie	Obornicki Ośrodek	Poprzez wykonanie zadania uzyskamy			-modernizacja i wyposażenie sali	ul. Dworcowa 26, 55-120 Oborniki	3 000 000	Liczba zmodernizowanych	odwiedziny/rok - 6980;

	Obornickiego Ośrodka Kultury (w tym adaptacja i wyposażenie piwnic) wraz z zagospodarowaniem terenu i wykonaniem ocieplenia oraz elewacji budynku	Kultury	wzorcowe warunki do prowadzenia działalności kulturalnej na poziomie zapewniającym rozwój kultury w regionie. Spełnione zostaną oczekiwania współczesnego widza i zapewni obsługę nowoczesnych środków przekazu. Realizacja projektu pozwoli na rozszerzenie działalności kulturalnej i skierowanie jej do znacznie większej liczby odbiorców.	Rewitalizacja i przystosowanie Ośrodka Kultury do pełnienia swojej funkcji	1	widowskowej -remont części biurowej i pracowni artystycznych -adaptacja piwnic wraz z wyposażeniem - zagospodarowanie terenu wokół budynku wraz z przebudową schodów wejściowych -wykonanie kanalizacji deszczowej -wykonanie ocieplenia i elewacji budynku	Śląskie		i wyposażonych obiektów [szt.]-1	EPC-1
A.04	Budowa parkingów typu Parkuj i Jedź w Obornikach Śląskich i Pęgowie	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji dzięki powstaniu ponad 100 miejsc parkingowych przy największych stacjach kolejowych w gminie :w Pęgowie, Obornikach Śląskich część mieszkańców pracujących we Wrocławiu czy Rawiczu będą mogli pozostawić	Poprawa dostępności komunikacyjnej Oborniki Śląskie, Pęgów - Wrocław oraz ograniczenie indywidualnego ruchu zmotoryzowanych w centrach miast dzięki budowie parkingów przy dworcach PKP i ograniczenie zanieczyszczenia środowiska	3	Projekt przewiduje budowę : • parkingu dla samochodów osobowych w Obornikach Śląskich w ilości min. 46 szt. wraz z miejscem do parkowania w tym 4 miejsc dla osób niepełnosprawnych oraz min. 8szt. stanowisk dla	Miasto Oborniki Śląskie nr działki 1/3 część działki AM- 1 – obok dworca PKP, Pęgów nr działki 28/2 AM – 1- obok dworca PKP,	1 500 000 zł	Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” [szt.] – 2	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” (szt.)-94

			samochody pod dworcem i pojechać koleją. Dzięki takiemu rozwiązaniu zmniejszy się ilość zanieczyszczeń powietrza i zmniejszy się ruch samochodowy na bardzo uczęszczanych drogach wojewódzkich.	pochodzących z emisji spalin pojazdów		rowerów na części działki nr 1/3 w m. Oborniki Śl. przy stacji kolejowej linii E59 relacji Wrocław – Poznań . Zadanie uwzględnia również wykonanie dróg dojazdowych do stanowisk parkingowych , murka oporowego , utwardzania część powierzchni działki przy granicy z przyległymi działkami, budowę chodnika pomiędzy parkingiem a ul. Spółdzielczą dla sprowadzenia ruchu pieszych w kierunku przejścia podziemnego do dworca. • Parkingu dla samochodów osobowych w Pęgowie w ilości ok 48 szt. wraz z miejscem do parkowania dla				
--	--	--	---	---------------------------------------	--	---	--	--	--	--

						rowerów na części działki nr 28/2 w m. Pęgów przy stacji kolejowej linii E59 relacji Wrocław – Poznań.				
A.05	Wsparcie jednostek ratowniczych Ochotniczych Straży Pożarnych w Obornikach Śląskich	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji dla prawidłowego zabezpieczenia Gminy Oborniki Śląskie i jej mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Głównym założeniem realizacji przedmiotowego projektu jest skuteczne zapobieganie potencjalnym zagrożeniom (jak np. pożary, katastrofy ekologiczne, itp.) i ograniczanie ich skutków. W celu usprawnienia akcji ratowniczych w ramach projektu planuje się zakup wyposażenia dla trzech jednostek	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy Oborniki Śląskie poprzez zakup wyposażenia jednostek ratowniczych OSP w niezbędny sprzęt ratujący życie. Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu Poprawa wyposażenia OSP	1	Projekty dotyczy wsparcia jednostek ratowniczych włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), m.in.: zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii. W ramach projektu zaplanowano doposażenie w sprzęt jednostek w Obornikach Śląskich	Miasto Oborniki Śląskie nr działki 25 AM- 21 – ul. Kownackiego,	66 666 zł	Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof [szt.]-1	Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi [szt.]-1

			Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy.							
A.06	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej gminy Oborniki Śląskie	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji. Budynki są nie ocieplone, kotłownie stare wyeksploatowane, często przeciekają dachy. Elewacja budynków jest zniszczona.	Projekt ma na celu redukcję emisji CO ₂ do atmosfery poprzez modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej.	2	- modernizacja systemu grzewczego w zakresie instalacji C.O. - wymiana przeszkleń - luksferów - wymiana okien - docieplenie stropu nad przejazdem - docieplenie ścian zewnętrznych - wymiana płyt warstwowych ściennych - wymiana płyt warstwowych dachowych - wymiana drzwi zewnętrznych - docieplenie stropodachu - wymiana drzwi zewnętrznych technicznych	a) Szkoła Podstawowa nr 2 w Obornikach Śląskich, - ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 24, 55-120 Oborniki Śląskie (lokalizacja: działka 77/2 AM-10 obręb Oborniki Śląskie) b) Budynek Ośrodka Sportu i Rekreacji w Obornikach Śląskich. - ul. Poniatowskiego 22, 55-120 Oborniki Śląskie (lokalizacja: działka nr 85 AM-10 obręb Oborniki Śląskie)	4 500 000 zł	Powierzchnia całkowita budynków poddanych termomodernizacji [m ²]- 4961	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [%]- 65

Źródło: opracowanie własne na podstawie zgłoszonych propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (fiszek projektowych).

III.4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista uzupełniająca (B)

Tab. 14. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista uzupełniająca (B)

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel projektu	Cel rewitalizacji	Zakres realizacji zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizowanym	Szacowana wartość	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
B.01	Poprawa dostępności transportowej dróg wojewódzkich nr 343, nr 342, nr 340 w miejscowości Oborniki Śląskie.	Gmina Oborniki Śląskie	Gmina Oborniki zmaga się z koniecznością modernizacji dróg na swoim terenie, w szczególności dróg woj.: nr 342, 343, 340 czego efektem będzie odpowiednie powiązanie zewnętrznych połączeń drogowych z istniejącym systemem dróg i rozwiniętą siecią osadniczą oraz z siecią powiązań wew. Dzięki realizacji tej inwestycji poprawi się przepustowość i bezpieczeństwa na istniejącej sieci dróg oraz dostępność do terenów aktywności gosp., a tym samym zwiększenie ich atrakcyjności inwestycyjnej.	Lepsza dostępność transportowa miasta Oborniki Śląskie wewnątrz regionu dolnośląskiego.	3	-przebudowa dr.woj. nr 342 od wylotu z miasta (przy zjeździe na ul. Ciecholowicką) w km 19,993 do ronda (skrzyżowanie z dr.woj. nr 340) w km 22,180 o łącznej długości 2 187 km, -przebud. skrzyżowania ul.: Wrocławska, Dworcowa, Łokietka, Trzebnicka; -przebud. dr. woj. nr 343 ul. Dworcowej oraz część ul. Łokietka; 745 m -przebud. dr. woj. nr 340 na odcinku od ronda (skrzyżowanie z dr. woj. nr 340) w km	Miasto Oborniki Śląskie, w ciągu dróg wojewódzkich nr 342 (ul. Wrocławska), nr 340 (ul. J. Piłsudskiego), nr 343 pętla Dworcowa, W. Łokietka i W. Witosy)	10 000 000 zł	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (km)-3,8	Długość przebudowanych dróg wojewódzkich (km)-3,8

						37,200 do skrzyżowania z drogą 342 ul. Spółdzielcza w km 38,050; o łącznej długości 805 m				
B.02	Zagospodarowanie turystyczno – rekreacyjne Wzgórza Grzybek w Obornikach Śląskich	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji. Kompleksowe działania w zakresie rewitalizacji obejmą m.in. zagospodarowanie terenów i przestrzeni do przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych. Rezultatem realizacji priorytetu inwestycyjnego będzie zahamowanie degradacji obszarów miejskich.	Zaspokojenie potrzeb różnych grup społecznych w zakresie szeroko rozumianej rekreacji ruchowej oraz wybranych form turystyki Wykreowanie właściwego wizerunku obszaru jako miejsca atrakcyjnego dla różnych form rekreacji i turystyki i	1	Przedmiotem projektu jest budowa przystanku turystyczno – rowerowego tzw. Pitstop w zakres którego wchodzi takie obiekty jak: -Dwie wiaty w formie grzybka -tablice informacyjne -kosze na śmieci -stojaki na rowery -słupki ograniczające wjazd i parkowanie samochodów	dz. nr. Geod 38/3, AM 7 Obręb: 0001 Oborniki Śląskie dz. nr. Geod 32/179, AM 44 Obręb: 0001 Oborniki Śląskie dz. nr. Geod 39 AM 3 Obręb: 0001 Oborniki Śląskie	300 000 zł	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]-2	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]-4,5 Liczba imprez o charakterze edukacyjno/ kulturalnym i sportowych zrealizowana na zdegradowanym terenie [szt.]-6

				edukacji Edukacja ekologiczna i przyrodnicza mieszkańców		-oświetlenie -nawierzchnie żwirowe i brukowane				
B.03	Wsparcie jednostek ratowniczych Ochotniczych Straży Pożarnych w Urazie i Rościszawicach	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji dla prawidłowego zabezpieczenia Gminy Oborniki Śląskie i jej mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Głównym założeniem realizacji przedmiotowego projektu jest skuteczne zapobieganie potencjalnym zagrożeniom (jak np. pożary, katastrofy ekologiczne, itp.) i ograniczanie ich skutków. W celu usprawnienia akcji ratowniczych w ramach	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy Oborniki Śląskie poprzez zakup wyposażenia jednostek ratowniczych OSP w niezbędny sprzęt ratujący życie. Zwiększone bezpieczeństwo o przeciwpowodziowe regionu Poprawa wyposażenia	1	Projekty dotyczą wsparcia jednostek ratowniczych włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), m.in.: zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii. W ramach projektu zaplanowano	Uraz nr działki 367/4 ul. Wołowska 56, Rościszawice – nr działki ul. Żmigrodzka 2	133 333 zł	Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof [szt.]-2	Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi [szt.]-1

			projektu planuje się zakup wyposażenia dla trzech jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy.	OSP		doposażenie w sprzęt jednostek w Urazie i Rościszewicach.				
B.04	Poprawa warunków nauczania w szkołach Gminy Oborniki Śląskie poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni szkolnych	Gmina Oborniki Śląskie	Rezultatem będzie zapewnienie niezbędnej bazy materialnej do zaspokojenia potrzeb wynikających z wymogów współczesnej dydaktyki jak i oczekiwań przed nią stawianych. Bezpieczne i komfortowe warunki nauczania, a także dostęp do zróżnicowanych pomocy dydaktycznych, w tym multimedialnych, determinują w dużej mierze osiągnięte wyniki nauczania.	Celem projektu będzie stworzenie dzieciom i młodzieży ze szkół gminnych, lepszych warunków kształcenia w edukacji podstawowej i gimnazjalnej.	1	Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, np. uczniów niepełnosprawnych, uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. ppor. Józefa Krysińskiego w Obornikach Śląskich, ul. Wyszyńskiego 24 w Publiczne Gimnazjum im. Polskich Laureatów Nagrody Nobla, ul. Kownackiego 4, Oborniki Śląskie Publiczne Gimnazjum im. Polskich Profesorów Lwowskich w	600 000 zł	Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej [szt.]-7	Liczba użytkowników infrastruktury edukacyjnej wspartej w programie [km]-3,8

							Pęgowie, ul. Główna 101 Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Obornikach Śląskich, ul. Trzebnicka 33 Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Osolinie, ul. J. Piłsudskiego 5 Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Pęgowie, ul. Główna 101 Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej w Urazie, ul. Wołowska 55			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

B.05	Przebudowa zabytkowego budynku na obiekt pensjonatowo-usługowy	L. Raziuk, M. Winnicka-Kopaczyńska	Realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów społecznych jakimi są m.in. brak miejsc i długie oczekiwanie na miejsce w państwowych ośrodkach dla osób starszych. Poprzez aktywizację pensjonariuszy wzrośnie poziom ich uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Przyczyni się również do rozwiązania problemów w sferze technicznej poprzez zastosowanie ekologicznego systemu grzewczego, termomodernizację budynku. Powstanie nowy podmiot gospodarczy zatrudniający mieszkańców gminy.	Celem projektu jest uratowanie zabytkowego obiektu, któremu grozi całkowite zniszczenie - poprawa estetyki poprzez odbudowę i rewitalizację zabytkowego posanatoryjnego obiektu wraz z jego otoczeniem, oraz poprawa jakości życia poprzez oferowanie usług dla osób starszych wykazujących trudności w samodzielnym funkcjonowaniu (całodobowa opieka nad osobami niepełnosprawnymi, przewlekłe chorymi lub w podeszłym wieku).	1,2	Działania w zakresie: -dalszego wzmocnienia fundamentów (częściowo już wykonane), -wykonania prac drenażowych i osuszających, -stabilizacji pękających ścian zewnętrznych (częściowo wykonane) -kapitałowego remontu i termomodernizacji całości budynku, -konserwacji bądź rekonstrukcji zabytkowej stolarki, docieplenia i odtworzenia zabytkowego wystroju elewacji plus pełny remont wnętrza (prace budowlane i instalacyjne)	Ul. Parkowa 16, 55-120 Oborniki Śląskie	4 600 000 zł	Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych pomieszczeń [m ²]-1605,15 Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych [m ²]-38979,43	Miejsca pobytu dla osób starszych [os.]-30 Nowopowstałe miejsca pracy [szt.]-15
------	--	------------------------------------	--	--	-----	--	---	--------------	---	--

B.06	Modernizacja campingu „Pod Topolą”	Ośrodek Sportu i Rekreacji	Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanego obszaru miejskiego o powierzchni 11045m ² . Camping nr 236 „Pod Topolą” znajduje się na terenie objętym rewitalizacją - jego powierzchnia to 11,045m ² . Przebudowie podlegać będą domki campingowe - 15 szt. - 75 miejsc noclegowych, sanitariaty, kuchnia turystyczna. Obiekt przystosowany zostanie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zostanie zmodernizowany ciąg pieszzy wraz z parkingiem.	Poprawa jakości wypoczynku a także estetyki obiektu. Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży w godnych warunkach.	1	- przebudowa domków campingowych (15), w tym miejsca noclegowe, sanitariaty oraz kuchnia turystyczna; - przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych; - modernizacja ciągu pieszego wraz z parkingiem	ul. Zielona, 55-120 Oborniki Śląskie	600 000 zł	Całkowita powierzchnia zmodernizowana [m ²]-11,045	Powierzchnia zmodernizowanego campingu [m ²]-11,045
------	------------------------------------	----------------------------	--	---	---	---	--------------------------------------	------------	--	---

B.07	Akcja integracja	Gmina Wrocław	Zgodnie z diagnozą ZIT WroF jednym z głównych problemów społ. na tym obszarze jest ubóstwo, które dot. osób bezrobotnych (OB), szczególnie długotrwale. Znaczna część OB zarejestrowanych w podregionie stanowią osoby korzystające ze świadczeń ops. Pozostawanie poza rynkiem pracy wpływa na ubożenie i trwale wyklucza z życia społ. Długotrwałe korzystanie ze świadczeń socjalnych powoduje uzależnienie od biernych form pomocy i sprzyja budowaniu postaw bezradności i bierności. Realizacja projektu wpłynie pozytywnie na uczestników i ich otoczenie.	Poprawa funkcjonowania społecznego i odbudowa zdolności do samodzielnego świadczenia pracy 120 osób niezatrudnionych, zamieszkujących gminy Wisznia Mała, Żórawina, Oborniki Śląskie i miasto Wrocław, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez udział w formach aktywnej integracji społecznej	1	- promowanie równości szans i aktywnego uczestnictwa oraz zwiększenia szans na zatrudnienie; - warsztaty grupowe z zakresu umiejętności psychospołecznych ; - warsztaty prozdrowotne; -trening obywatelski; - wydarzenia w ramach integracji społecznej; - konsultacje indywidualne; - warsztaty z poruszania się po rynku pracy; -warsztaty reintegracji zawodowej; - kursy zawodowe	Województwo Dolnośląskie/ Gmina Oborniki Śląskie/ Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 55-120 Oborniki Śląskie, ul. Trzebnicka 1	1 552 584 zł	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem w programie [os.]-120 Liczba osób z niepełnosprawnościami, objętych wsparciem w programie [os.]-38	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) [os.]-35 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu [os.]-93
------	------------------	---------------	---	--	---	--	---	--------------	---	--

B.08	Przebudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Golędzinowie	Gmina Oborniki Śląskie	Przebudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Golędzinowie wesprze system gospodarowania odpadami funkcjonujący na terenie gminy, a co najważniejsze przyczyni się również do zwiększenia ilości odpadów zebranych w sposób selektywny. Wzrost odpadów zebranych selektywnie wpłynie m.in. na zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowisko oraz do pozyskania i przetwarzania surowców wtórnych. Dzięki wykorzystaniu wspomnianych surowców zmniejszy się stopień zanieczyszczenia środowiska.	Realizacja obowiązku nałożonego na Gminę Oborniki Śląskie przez ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250).	2	-Uporządkowanie, utwardzenie i uzbrojenie terenu w niezbędne instalacje służące do odprowadzania ścieków deszczowych i bytowych, -Ustawienie kontenerów i pojemników służących do gromadzenia odpadów, -Budowa wiaty zabezpieczającej zgromadzone odpady przed wpływem warunków atmosferycznych.	działki nr 1/24, 1/25, 1/26, 2/3 obręb geodezyjny Golędzinów, gm. Oborniki Śląskie	Brak danych	Powierzchnia przewidziana pod budowę PSZOK [ha]- 0,0082	Szacowany wzrost odpadów zebranych w sposób selektywny [%]- 30 Liczba osób korzystających z PSZOK [os.]- 17700
------	--	------------------------	---	---	---	--	--	-------------	---	---

B.09	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gołędzinowie	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji. Składowisko zostało zamknięte w 2010 r., jednakże nie zostało ono zrekultywowane do teraz.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gołędzinowie.	2	Prace przygotowawcze: - Roboty pomiarowe, - Mechaniczne wykoszenie, Rekultywacja techniczna: - Ukształtowanie bryły składowiska, - Zagęszczenie nasypów, - Uformowanie warstwy wyrównującej, - Zmodernizowanie system odgazowujący Rekultywacja biologiczna - Uformowanie warstwy rekultywacyjnej - półprzepuszczalnej , - Uformowanie warstwy rekultywacyjnej - urodzajnej, - Wysiew traw, - Nasadzenia krzewów	działki nr 1/27 obręb geodezyjny Gołędzinów, gm. Oborniki Śląskie.	1 921 400 zł	Zrekultywowana powierzchnia składowiska [m ²]- 17 833	Stopień oddziaływanie na środowisko - badania monitoringowe Wywiązanie się z obowiązku rekultywacji składowiska- data: 30.06.2018 r. (zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2015 r., znak: DOW-S-V.7241.94.2015.JŚ, L.dz1800/I I/2015)
------	---	------------------------	--	--	---	---	--	--------------	---	--

B.10	Tężnia solankowa parkowa na Ruskiej Górze	Hubert Ozimina, Oborniki Śląskie	Działanie tężni solankowej wpłynie na profilaktykę i leczenie schorzeń górnych dróg oddechowych, zapalenia zatok, rozedmie płuc, nadciśnienia tętniczego, nerwicy wegetatywnej, działa korzystnie w przypadkach ogólnego wyczerpania	Zagospodarowanie zaniedbanego przedwojennego, poprawa estetyki, integracja mieszkańców, korzyści turystyczne, profilaktyka zdrowotna wpisująca się w uzdrowiskowe walory Obornik Śląskich	2	- Rewitalizacja zieleni , - budowa infrastruktury parkowej , - budowa tężni parkowej, - budowa budynku gospodarczego i usługowo/gastronomicznego	Park „Ruska Górka”, teren między ulicami Kościuszki , Piłsudskiego i torami kolejowymi	Koszt budowy tężni zależny od jej wielkości - rynkowa cena to ok. 9000 zł / mb + koszty budowlane i infrastruktury parkowej	Brak danych	Brak danych
B.11	Termomodernizacja budynku kina w Obornikach Śląskich oraz nadanie mu nowych funkcji kulturalnych	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji. Budynek jest nie ocieplony, kotłownia stara wyeksploatowana. Elewacja budynków jest zniszczona	Redukcja emisji CO ₂ do atmosfery poprzez modernizację energetyczną budynków oraz nadanie budynkowi kina nowych funkcji kulturowych	2	-modernizacja systemu grzewczego -docieplenie stropodachu szkoły -docieplenie ścian zewnętrznych -wymiana drzwi zewnętrznych technicznych, okien -modernizacja wentylacji -remont pomieszczeń	ul. Dworcowa 43, 55- 120 Oborniki Śląskie	2 000 000 zł	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [%] -82	Redukcja zużycia energii [%] -79

B.12	Modernizacja Stadionu Miejskiego ul. Wolności	Ośrodek Sportu i Rekreacji Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sportu i Rekreacji „TRAMP”	Stadion Miejski wymaga gruntownego remontu i wymiany płyty boiska wraz z jej nawodnieniem, wymianą wyposażenia (tj. bramki, piłko chwyty, itp.) W zadaniu przewidziana jest wymiana ogrodzenia oraz montaż monitoringu obiektu.	Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanego obszaru miejskiego o powierzchni 20.597 m ²	1	- remont Stadionu Miejskiego; - wymiana płyty boiska wraz z jej nawodnieniem; - wymiana wyposażenia; - wymiana ogrodzenia; - montaż monitoringu obiektu	ul. Wolności 15, 55-120 Oborniki Śląskie	500 000 zł	Całkowita powierzchnia zrewitalizowanego o zdegradowanego obszaru miejskiego [m ²]- 20.597	Całkowita powierzchnia zrewitalizowanego stadionu miejskiego [m ²]- 20.597
B.13	Rewitalizacja Pałacu w Pegowie	Brak danych	Projekt rozwiąże problem w sferze gospodarczej- zwiększenie kondycji przedsiębiorstwa poprzez zwiększenie zysków. Projekt rozwiąże problem w sferze przestrzennej, ponieważ wprowadza nowe rozwiązania urbanistyczne w zakresie zagospodarowania zamku. Projekt rozwiąże problem w sferze społecznej- zwiększy kapitał społeczny	Podniesienie dochodów przedsiębiorców w poprzez wprowadzenie nowej usługi; Podniesienie zysków; Zwiększenie aktywności dzieci poprzez organizację zajęć artystycznych oraz uwrażliwienie na piękno	2	- remont budynku; - roboty budowlane; - wyposażenie pałacu; - zagospodarowanie terenu; - stworzenie bazy noclegowej	Ul. Główna, Pęgów	1 000 000 zł	Liczba wyremontowanych budynków [szt.]- 1	Liczba osób odwiedzających obiekt [os.]- 1000

B.14	Izba pamięci z informacją turystyczną	Hubert Ozimina, Oborniki Śląskie	W Obornikach Śląskich nie ma takiego miejsca, jak Izba Pamięci. Nie ma też punktu informacji turystycznej. Izba pamięci buduje tożsamość społeczności lokalnej i kształci patriotyzm. Historia własnego regionu, zaprezentowana w odpowiedni sposób poprawia relacje między ludźmi. Punkt informacji turystycznej przyczyni się do poprawy wiedzy o gminie i regionie, wpłynie na wizerunek miasta i gminy. To przyczyni się do dalszego rozwoju Obornik Śląskich. Izba Pamięci powinna mieć formę pawilonu z dużą, estetyczną szklaną witryną.	Poprawa estetyki ulicy Dworcowej lub parku na przeciwko dworca, integracja mieszkańców, korzyści turystyczne	1,2	- budowa pawilonu; - przygotowanie wystawy stałej na temat historii Obornik Śląskich; - organizacja punktu informacji turystycznej i sklepu z pamiątkami; - organizacja możliwości organizacji wystaw czasowych	Ul. Dworcowa, okolice Dworca PKP	300 000 zł	Brak danych	Brak danych
------	---------------------------------------	----------------------------------	---	--	-----	--	----------------------------------	------------	-------------	-------------

B.15	Piknik rodzinny-bieg przełajowy	Pełnomocnik burmistrza ds. zapobiegania uzależnieniom-Gmina Oborniki Śląskie	Realizacja wiąże się z potrzebą rozwiązania problemów w sferze społecznej- młodzież zagrożona ryzykiem uzależnień. Projekt pozwala na aktywne spędzanie czasu wolnego w sposób wolny od używek.	Profilaktyka uzależnień	1	- organizacja dla społeczności lokalnej, zagrożonej problemem uzależniania, biegu przełajowego w ramach Pikniku Rodzinnego	Ul. Parkowa 9, Oborniki Śląskie	2 700 zł	Liczba uczestników [os.]-20-50	Liczba uczestników [os.]-20-50
B.16	Wsparcie infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne na terenie gminy Oborniki Śląskie	Gmina Oborniki Śląskie	Gmina Oborniki Śląskie zмага się z niewystarczającą liczbą mieszkań socjalnych i długą listą chętnych aby takie mieszkanie otrzymać. Posiada za to zdegradowane budynki, które mogłyby do tej funkcji przystosować	Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich w wymiarze społecznym i przestrzennym oraz nadanie im nowych funkcji	1	Przebudowa Budynku Laboratorium na terenie Szpitala Leśnego w Obornikach Śląskich oraz przystosowanie go do pełnienia funkcji mieszkań socjalnych. Dla około 5 rodzin.	ul. Dunikowskiego 10 a, AM 1 – dz. Nr 1/12, Oborniki Śląskie	980 000 zł	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne, w tym usługi opiekuńczo-bytowe [szt.]-1	Liczba mieszkań powstałych w wyniku realizacji projektu [szt.]-5

B.17	Rewitalizacja ul. Krótkiej i części ul. Licealnej oraz terenu zielonego przy stawie retencyjnym	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt pozwoli na rozwiązanie problemu stanu dróg przebiegających wzdłuż ulic Krótkiej i części ulicy Licealnej oraz towarzyszących im terenów zielonych.	Lepsza dostępność transportowa miasta Oborniki Śląskie wewnątrz regionu dolnośląskiego oraz rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich w wymiarze społecznym i przestrzennym.	3	Modernizacja ulicy Krótkiej oraz części ulicy Licealnej	Miasto Oborniki Śląskie , AM- 10 dz. Nr 10, Am 9 – dz. Nr 1	200 000 zł	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg [km]- 0,30	Liczba obiektów poddana procesowi rewitalizacji [szt.]-1
B.18	Rewitalizacja Parku w Obornikach Śląskich, ul. Aleksandra Fredry	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji. Aktualnie park jest bardzo zaniedbany. Dawny układ ścieżek parkowych jest nieczytelny. Brak układu komunikacyjnego spełniającego funkcję prawidłowego przemieszczania się po terenie. Duża część drzew wymaga zabiegów sanitarnych ze względu na próchnicę, posusz w korownie oraz mocne pochylenie. Park jest gęsto porośnięty samosiewami. We wschodniej i północnej	Odtworzenie układu historycznego zagospodarowania parku oraz wyposażenie w małą architekturę.	1,2	Uporządkowanie kompozycji parkowej, na skutek: - wprowadzenia jednolitego układu komunikacyjnego, - zamontowania elementów małej architektury – altana, ławki, pojemniki na odpady, - oświetlenia terenu, - uporządkowania istniejącej szaty roślinnej i wprowadzenia nowych	Działka nr 1/10 AM-26, obręb geodezyjny Oborniki Śląskie	3 076 971,54 zł	Powierzchnia parku przewidziana do rewitalizacji [ha]- 1,86	Liczba osób korzystających z parku [os.]- 17700

			części parku istnieje zniszczone ogrodzenie z siatki i słupków betonowych.			atrakcyjnych nasadzeń drzew, krzewów i roślin okrywowych. Ponadto planuje się wykonanie ścieżki edukacyjnej o tematyce historyczno-przyrodniczej.				
B.19	Rewitalizacja Parku Miejskiego w Obornikach Śląskich, u zbiegu ul. Trzebnickiej i ul. I. Paderewskiego	Gmina Oborniki Śląskie	Projekt jest niezbędny do realizacji, ponieważ park aktualnie jest bardzo zaniedbany. Po rewitalizacji park stanowić będzie neutralne miejsce dostępne dla społeczeństwa, tym samym będzie to punkt spotkań i wypoczynku na wolnym powietrzu. Przebywanie w parku wpłynie na poprawę samopoczucia odwiedzających. Park będzie również stanowić element edukacji. Przestrzeń otwarta, tj. parki, pełną również	Uporządkowanie zaniedbanego parku – uporządkowanie zieleni oraz uzupełnienie jej w gatunki roślin podkreślające układ kompozycyjny parku oraz stanowiące okrywą parkową.	1,2	Uporządkowanie kompozycji parkowej, na skutek: - wprowadzenia jednolitego układu komunikacyjnego, - zamontowania elementów małej architektury – altana, ławki, pojemniki na odpady, - oświetlenia terenu, - uporządkowania istniejącej szaty roślinnej i wprowadzenia nowych	Działka nr 87 AM-20, obręb geodezyjny Oborniki Śląskie	167 242,70 zł	Powierzchnia parku przewidziana do rewitalizacji [ha]-0,30	Liczba osób korzystających z parku [os.]-17700

			ważne funkcje środowiskowe. Roślinność pochłania emisję dwutlenku węgla pochodzącą głównie z instalacji grzewczych i z prywatnych pojazdów oraz stanowią filtr zanieczyszczeń powietrza. Dodatkowo rewitalizacja parku niesie za sobą korzyści ekonomiczne tj. uatrakcyjnienie i wsparcie biznesu, mieszkańców oraz możliwy wzrost zysków z turystyki.			atrakcyjnych nasadzeń drzew, krzewów i roślin okrywowych.				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie zgłoszonych propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (fiszek projektowych).

IV. WDRAŻANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

IV. 1 Mechanizm integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Komplementarność działań w zakresie prowadzonej rewitalizacji jest niezwykle istotnym aspektem Gminnego Programu Rewitalizacji. Zapewnienie odpowiednich powiązań pomiędzy realizacją przewidzianych projektów spowoduje efektywne wykorzystanie posiadanych środków finansowych przypisanych do określonych celów.

Komplementarność może przejawiać się w różnych wymiarach, w szczególności: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Poniżej scharakteryzowano mechanizmy, dzięki którym możliwe jest zapewnienie komplementarności pomiędzy poszczególnymi projektami w zakresie rewitalizacji, a także pomiędzy działaniami różnych podmiotów na obszarze objętym rewitalizacją.

Tab. 15. Charakterystyka mechanizmów zapewniających komplementarność pomiędzy poszczególnymi projektami na obszarach rewitalizacji

Komplementarność	Uzasadnienie
Przestrzenna	Projekty zaplanowane do realizacji dotyczą obszarów kryzysowych wyznaczonych po przeprowadzeniu dogłębnej analizy wskaźnikowej, tudzież po zasięgnięciu opinii przedstawicieli zainteresowanych środowisk oraz mieszkańców miasta. Poza tym efekty osiągnięte w ramach tych działań oddziaływać będą pośrednio na całe miasto. Przy tworzeniu oraz planowanej implementacji Gminnego Programu Rewitalizacji zwrócono szczególną uwagę na wzajemne powiązania zaproponowanych przedsięwzięć we wszystkich 5 sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Realizacja zaplanowanych działań będzie zapobiegać dyfuzji stanu kryzysowego na inne obszary miasta.
Problemowa	Projekty zaproponowane w ramach rewitalizacji przyczynią się do rozwiązania problemów w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, zapewniając kompleksowy charakter podejmowanych działań. Zadania infrastrukturalne związane z renowacją, termomodernizacją czy modernizacją zniszczonych budynków, czy obiektów użyteczności publicznej zakładają również prowadzenie działań o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym czy też związanym z aktywizacją mieszkańców). Dodatkowo działania rewitalizacyjne związane są ze strategicznymi kierunkami rozwojowymi gminy Oborniki Śląskie.
Proceduralno-instytucjonalna	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zapewniona została poprzez powołanie Komitetu Rewitalizacji, który wspiera działania Burmistrza Gminy w zakresie rewitalizacji, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, jak również sprawuje funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z opracowaniem i wdrożeniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Komitet reprezentuje lokalne środowiska gospodarcze, oświatowe, mieszkańców gminy Oborniki Śląskie, organizacje pozarządowe oraz inne grupy społeczne. Ponadto Komitet Rewitalizacji uczestniczy w opiniowaniu oraz przygotowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń Burmistrza Obornik Śląskich związanych z rewitalizacją.
Międzyokresowa	Zaplanowane do wdrożenia w ramach rewitalizacji projekty stanowią uzupełnienie oraz kontynuację działań realizowanych w latach minionych. Gminny Program Rewitalizacji zachowuje ciągłość strategicznej koncepcji

	rozwoju, wykorzystując jednocześnie doświadczenia z realizacji poprzednich Programów, a także wnioski z przeprowadzonych działań ewaluacyjnych.
Źródła finansowania	Uwzględnione działania rewitalizacyjne finansowane będą z wkładu własnego podmiotów realizujących i/ lub z dofinansowania zewnętrznego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności – Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020, jak również środków pochodzących z Ministerstwa Sportu i Turystyki, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Lokalnej Grupy Działania, w ramach Programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Wykorzystanie tak zdywersyfikowanych źródeł finansowania gwarantuje skuteczne wdrożeniu zaplanowanych projektów.

Źródło: opracowanie własne

IV.1.1 Ramy finansowe

Źródła finansowania stanowią kluczowy czynnik dla zapewnienia skutecznego i jednocześnie efektywnego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych. Optymalny model finansowania powinien zatem cechować się komplementarnością i dywersyfikować środki finansowe przez m.in. łączenie publicznych źródeł finansowania z prywatnymi.

W ramach prowadzenia działań rewitalizacyjnych na obszarach kryzysowych zaplanowano przeprowadzenie projektów o charakterze kluczowym, jak również zadań uzupełniających, których realizacja została przewidziana zależnie od możliwości finansowych gminy. Ogólny koszt wszystkich planowanych działań rewitalizacyjnych wyniósł 41 800 898,24 zł (bez uwzględniania projektów, których kosztów nie oszacowano).

W poniższej tabeli przedstawiono koszty poszczególnych przedsięwzięć.

Tab. 16. Harmonogram rzeczowo-finansowy zaplanowanych działań

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu [zł]	Termin realizacji	Źródła finansowania
1	Rewitalizacja obiektów rekreacyjnych przy ul. Poniatowskiego w Obornikach Śląskich	4 500 000	02.2017-11.2018	Gmina Oborniki Śląskie; Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
2	Budowa boiska treningowego trawiastego przy hali sportowej	300 000	03.2017 – 09.2017	Gmina Oborniki Śląskie, Ministerstwo Sportu i Turystyki, UMWD, LGD
3	Modernizacja i wyposażenie Obornickiego Ośrodka Kultury (w tym adaptacja i wyposażenie piwnic) wraz z zagospodarowaniem terenu i wykonaniem ocieplenia oraz elewacji budynku	3 000 000	05.2016-12.2020	Gmina Oborniki Śląskie, Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Regionalnego Programu Operacyjnego i inne źródła
4	Budowa parkingów typu Parkuj i Jedź w Obornikach Śląskich, Osoli i Pęgowie	1 500 000	05.2016–03.2018	Gmina Oborniki Śląskie, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

5	Wsparcie jednostek ratowniczych Ochotniczych Straży Pożarnych w Obornikach Śląskich	200 000	05.2016-06.2017	Gmina Oborniki Śląskie, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
6	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej gminy Oborniki Śląskie,	4 500 000	08.2016 – 11.2017	Gmina Oborniki Śląskie, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
7	Poprawa dostępności transportowej dróg wojewódzkich nr 343, nr 342, nr 340 w miejscowości Oborniki Śląskie	10 000 000	04.2016-11.2019	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
8	Przebudowa zabytkowego budynku na obiekt pensjonatowo-usługowy	4 600 000	07.2012-12.2018	Gmina Oborniki Śląskie, dotacje, kredyty
9	Modernizacja Campingu nr 236 „Pod Topolą”	600 000	03-07. 2018 r.	Gmina Oborniki Śląskie, Ministerstwo Sportu i Turystyki, UMWD, LGD
10	Akcja integracja	1 552 584	01.2017-09.2018	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
11	Zagospodarowanie turystyczno – rekreacyjne Wzgórza Grzybek w Obornikach Śląskich	300 000	05.2017-11.2018	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
12	Przebudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Golędzinowie	Brak danych	01.2017-12.2018	Brak danych
13	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Golędzinowie	1 921 400	06.2016– 06.2018	Gmina Oborniki Śląskie, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska we Wrocławiu
14	Tężnia solankowa parkowa na Ruskiej Górze	9000 zł/mb + koszty budowlane i infrastruktury parkowej	2017 r.	Gmina Oborniki Śląskie
15	Poprawa warunków nauczania w szkołach Gminy Oborniki Śląskie poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni szkolnych	600 000	09.2016 – 11.2017	Gmina Oborniki Śląskie, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
16	Izba pamięci z informacją turystyczną	300 000	2017 - 2018 rok	Gmina Oborniki Śląskie
17	Termomodernizacja budynku kina w Obornikach Śląskich oraz nadanie mu nowych funkcji kulturalnych	2 000 000	08.2017 - 11.2019	Gmina Oborniki Śląskie, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
18	Modernizacja Stadionu Miejskiego ul. Wolności	500 000	03-09. 2019 r.	Gmina Oborniki Śląskie, Ministerstwo Sportu i

				Turystki, UMWD, LGD
19	Rewitalizacja Pałacu w Pęgowie	1 000 000	10.2016-10.2017	Gmina Oborniki Śląskie, UMWD, dofinansowane z UE
20	Piknik rodzinny- bieg przełajowy	2 700	05.2017-06.2017	Gmina Oborniki Śląskie
21	Wsparcie infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne na terenie gminy Oborniki Śląskie	980 000	02.2017 – 11.2018	Gmina Oborniki Śląskie; Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
22	Rewitalizacja ul. Krótkiej i części ul. Licealnej oraz terenu zielonego przy stawie retencyjnym	200 000	04.2017 – 11.2018	Gmina Oborniki Śląskie; Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
23	Rewitalizacja Parku w Obornikach Śląskich, ul. Aleksandra Fredry	3 076 971,54	01.2017 – 31.12.2020	Gmina Oborniki Śląskie
24	Rewitalizacja Parku Miejskiego w Obornikach Śląskich, u zbiegu ul. Trzebnickiej i ul. I. Paderewskiego	167 242,70	01.2017 – 31.12.2020	Gmina Oborniki Śląskie

Źródło: opracowanie własne

We wszystkich zgłoszonych projektach założono finansowanie z wkładu własnego gminy i/lub ze środków finansowych pochodzących z następujących źródeł:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020,
- Ministerstwa Sportu i Turystyki,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego,
- Lokalnej Grupy Działania, w ramach Programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 zadania rewitalizacyjne realizowane będą z następujących osi priorytetowych:

- Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, Poddziałanie 3.3.2. Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT WROF,

- Oś priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej, Działanie 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów, Poddziałanie 6.1.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną – ZIT WROF;
- Działanie 5.1. Drogowa Dostępność Transportowa. Poddziałanie nr 5.1.2 Drogowa dostępność transportowa – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego;
- Oś Priorytetowa 3. Gospodarka niskoemisyjna , Działanie 3.4. Wdrażanie strategii niskoemisyjnych;
- Oś Priorytetowa 4. Środowisko i Zasoby, Działanie 4.5. Bezpieczeństwo;
- Działanie 7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną. Poddziałanie 7.1.2 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT WROF;
- Oś priorytetowa 6. Infrastruktura spójności społecznej, Działanie 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.
- Oś priorytetowa 9. Włączenie społeczne, Działanie: 9.1.2 Aktywna integracja - ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.

IV.1.2 Partycypacja społeczna

W trakcie procesu włączania (współdecydowania) mieszkańców i potencjalnych interesariuszy w prace nad opracowywaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wykorzystano różnorodne formy partycypacji społecznej, których zastosowanie spełniło wymóg skuteczności i adekwatności w kontekście aktywnego uczestnictwa jak najszerszej liczby odbiorców. Z grona licznych narzędzi i technik partycypacyjnych wykorzystano: warsztaty, badania ankietowe, składanie wniosków (fiszki projektowe), otwarte spotkania, konsultacje.

Dodatkowo powołano Komitet Rewitalizacji jako forum dyskusyjne interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Komitet pełni również funkcję opiniotwórczo-doradczą burmistrza.

Konsultacje społeczne odbyły się zgodnie z przepisami art. 6 ust. 2-9, art. 7 ust. 3 i art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777), art. 30 ust. 2 pkt. 1a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 446) oraz § 5 Uchwały nr 0150/XLVIII/414/09 Rady Miejskiej Obornik Śląskich z dnia 22 października 2009 roku w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Oborniki Śląskie, w związku z § 2 Uchwały nr 0150/XLVI/398/14 Rady Miejskiej Obornik Śląskich z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, ze zm.

W dniu 29.06.2016 r. Burmistrz Miasta i Gminy Oborniki Śląskie zamieścił ogłoszenie o zaproszeniu do udziału w konsultacjach społecznych projektu uchwały Rady Gminy Oborniki Śląskie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Oborniki Śląskie oraz diagnozy Gminy Oborniki Śląskie na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje trwały do dnia 29.07.2016 r.

Zaproszenie do udziału w konsultacjach ww. projektów uchwał wraz ze stosownymi załącznikami umieszczono i dystrybuowano następującymi kanałami informacyjnymi:

- strona internetowa gminy: www.oborniki-slaskie.pl,
- strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej: www.bip.oborniki-slaskie.pl,
- tablica informacyjna zlokalizowana w tablicy ogłoszeniowej w Urzędzie Miejskim w Obornikach Śląskich (sposób zwyczajowo przyjęty),
- ogłoszenia w prasie.

Konsultacje społeczne ww. projektów uchwał wraz ze stosownymi załącznikami przeprowadzono w następujących formach:

- zbieranie uwag w formie papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Miejski w Obornikach Śląskich, Trzebnicka 1, w terminie od 29.06.-29.07.2016 r.),
- zbieranie uwag w formie elektronicznej,
- przeprowadzenie debaty z mieszkańcami dotyczącej projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2026 w dniu 25.07.2016 r. o godz. 17:30 w Biurze Pełnomocnika Burmistrza ds. Uzależnień przy ul. Parkowej 9 w Obornikach Śląskich,
- organizacja warsztatu konsultacyjnego w dniu 07.06.2016 r. o godz. 12:00, w Urzędzie Miejskim w Obornikach Śląskich, poświęconego prezentacji ww. uchwały wraz z załącznikami i uzasadnieniem,
- zbieranie uwag ustnych, podczas spotkania z mieszkańcami w dniu 25.07.2016 r.,
- organizacja badania ankietowego pn. „Wyznaczenie obszaru rewitalizowanego”; ankieta mogła być wypełniona osobiście przez respondenta lub przesłana elektronicznie (przez Internet).

Po zakończeniu każdej z form konsultacji społecznych została sporządzona informacja zamieszczona na stronie internetowej www.oborniki-slaskie.pl wraz z załącznikami, udostępniona do wglądu zainteresowanym.

Wszelkie odpowiedzi zwrotne w ramach konsultacji społecznych przyjmowano w formach:

- papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Miejski w Obornikach Śląskich, Trzebnicka 1),
- elektronicznej (na adres poczty elektronicznej Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich),

- warsztatu konsultacyjnego, zorganizowanego w dniu 30.03.2016 r. godz. 12:00, w Urzędzie Miejskim w Obornikach Śląskich, poświęconego prezentacji ww. uchwały wraz z załącznikami i uzasadnieniem,
- uwag ustnych zebranych podczas spotkania z mieszkańcami w dniu 30.03.2016 r.,
- badania ankietowego.

W ramach ankietyzacji mieszkańcy mieli możliwość wypełnienia kwestionariusza osobiście lub elektronicznie, za pośrednictwem internetu, odpowiadając na 5 sformułowanych pytań.

1. Proszę wskazać obszary, które wymagają Pani/Pana zdaniem konieczności podjęcia działań rewitalizacyjnych ze względu na kumulację problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.
2. Co Panią/Pana łączy ze wskazanymi obszarami?
3. Proszę ocenić problemy występujące na wybranych przez Panią/Pana obszarach w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej.
4. Proszę wymienić/opisać jakie działania należy podjąć w celu minimalizacji wskazanych problemów.

W wyniku przeprowadzonej formy partycypacji społecznej otrzymano informację zwrotną w postaci 69 ankiet.

IV.1.3 System monitorowania

Poszczególne elementy zarządzania, tj. **monitoring i ewaluacja** służą szybkiemu i bieżącemu wykrywaniu zdarzeń i tendencji, mogących mieć negatywny wpływ na skalę i tempo realizacji założonych celów i kierunków działań.

Tab. 17. Etapy procesu wdrażania i monitorowania GPR

Etap	Zadania	Wyniki i procedury
Zbieranie danych i informacji	Zbieranie danych statycznych	Materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen
Analiza danych i informacji	Uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja	Materiał służący przygotowaniu raportów
Przygotowywanie raportów	Zestawienie otrzymanych danych w raporty	Okresowe raporty
Ocena wyników (porównanie z aktualnymi normami)	Ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami	Określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów GPR (w wypadku stwierdzenia znacznych odchyłeń możliwość wprowadzenia raportów kwartalnych)
Identyfikacja odchyłeń	Ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami	Przygotowanie materiału dla dalszych działań
Analiza przyczyn odchyłeń	Poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji	Przygotowanie materiału dla dalszych działań o charakterze korygującym
Planowanie korekty	Zmiana dotychczasowych metod realizacji bądź wprowadzenie nowych	Określenie i akceptacja działań korygujących

Źródło: opracowanie własne.

Monitoring powinien stanowić proces ciągły, co pozwoli na sprawne i szybkie reagowanie na okoliczności utrudniające właściwą realizację GPR. Powinien on dotyczyć zarówno zmian zachodzących w obszarze rewitalizacji, jak i stopnia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. W pierwszym przypadku monitoring powinien objąć poziom zmian społeczno-gospodarczo-przestrzennych zachodzących w obszarze rewitalizacji. Kluczowe w tym celu będzie rejestrowanie wskaźników, które posłużyły wyznaczeniu obszaru rewitalizacji. Źródłem informacji będą dane pochodzące ze statystyki publicznej (publikowane m.in. w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego), dane Powiatowego Urzędu Pracy, dane Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich, komórek organizacyjnych i jednostek podległych UM oraz innych jednostek gminnych, zobowiązanych do terminowego przekazywania danych i informacji (m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowa Komenda Policji, jednostki oświatowe, instytucje kultury), Państwowej Komisji Wyborczej w Warszawie, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu i innych podmiotów stosownie do zapotrzebowania.

Monitoring obejmie następujące wskaźniki:

- udział bezrobotnych w liczbie ludności ogółem (%),
- rodziny objęte pomocą społeczną na 1000 mieszkańców,
- czyny karalne stwierdzone (przestępstwa i wykroczenia) na 1000 mieszkańców,
- średni wynik sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej (%),
- frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych (%),
- udział ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem (%),
- podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców,
- liczba pracujących w podmiotach gospodarczych na 100 mieszkańców,
- natężenie ruchu drogowego (pojazdy / doba),
- liczba podmiotów handlowych na 1000 mieszkańców,
- liczba mieszkań w budynkach powstałych przed 1945 r. na 100 mieszkańców poddanych modernizacji,
- liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji,
- liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków poddanych modernizacji.

Stopień realizacji przedsięwzięć monitorowany będzie poprzez zobligowanie realizatorów działań (zarówno publicznych, jak i prywatnych) do informowania o stopniu realizacji, stopniu osiągnięcia wskazanych wskaźników produktu i rezultatu oraz o ewentualnych zmianach (opóźnienie działań, zmiany kosztów czy struktury finansowania).

Ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji sporządzana będzie w postaci raportu z realizacji, w którym znajdą się zapisy dotyczące stopnia osiągnięcia poszczególnych celów i kierunków działań. Na podstawie informacji zawartych w raporcie podjęte zostaną działania mające na celu usunięcie ewentualnych nieprawidłowości. Raport powinien być sporządzany w okresach dopasowanych do terminarza roku budżetowego tak, aby w budżecie można było planować środki na realizację zadań przewidzianych w Programie. Raport będzie kończyć się wnioskami, a w razie konieczności propozycją

zmiany zapisów w dokumencie. Wypracowane raporty z wdrażania Programu zostaną przedłożone do zaopiniowania przez Komitet Rewitalizacji, a następnie do zaakceptowania i zatwierdzenia przez Radę Miejską.

Tab. 18. Wskaźniki realizacji GPR

Wskaźnik	Oczekiwana zmiana
Cel 1. Podniesienie jakości życia i aktywności społecznej mieszkańców	
Liczba przedsięwzięć integrujących mieszkańców obszaru rewitalizacji (szt.)	wzrost
Liczba uczestników imprez integracyjnych (os.)	wzrost
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem (os.)	wzrost
Liczba osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem (os.)	wzrost
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (szt.)	wzrost
Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof (szt.)	wzrost
Cel 2. Poprawa ładu przestrzennego przestrzeni publicznych i stanu środowiska naturalnego	
Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji (m ²)	wzrost
Liczba budynków poddanych termomodernizacji (szt.)	wzrost
Powierzchnia zrewitalizowanych i zagospodarowanych terenów zielonych (m ²)	wzrost
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO ₂ /rok)	wzrost
Stopień redukcji PM ₁₀ (t/rok)	wzrost
Powierzchnia zrekultywowanych składowisk (m ²)	
Cel 3. Poprawa dostępności komunikacyjnej i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej	
Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (km)	wzrost
Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” [szt.]	wzrost

Źródło: opracowanie własne na podstawie zgłoszonych propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (fiszek projektowych).

W efekcie analiz przeprowadzanych w procesie monitoringu uzasadnione może się okazać korygowanie Gminnego Programu Rewitalizacji i zawartych w nim przedsięwzięć. Jest to proces naturalny, gdyż każdy dokument o randze strategii jest dokumentem „żywym” i dynamicznym. Organem władnym do przyjęcia nowych zadań (mieszczących się jednak w ramach wytyczonych celów) będzie organ stanowiący gminy.

Proces wdrażania niezbędnych korekt i zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji jest stałym zadaniem jednostek zaangażowanych we wdrażanie. Niezgodności i odchylenia od GPR muszą być korygowane na bieżąco. Wynikają one z różnych przyczyn lokalnych, ale także zewnętrznych (regionalnych lub krajowych). Do najczęściej obserwowanych należą przyczyny: finansowe, organizacyjne, prawno-ekonomiczne, itp. Często dotyczą zakresu podejmowanych zadań i okresu ich realizacji. W przypadku występujących trudności przy realizacji niektórych przedsięwzięć (lub ich części), zachodzi konieczność ujęcia niezbędnych korekt i zmian w formie aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Propozycja zmian powinna być przedstawiona, przedyskutowana i uzyskać akceptację szerokiego forum społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na 3 lata. Ocena ta podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie internetowej

miasta Oborniki Śląskie w Biuletynie Informacji Publicznej. Następnie, w przypadku wskazania konieczności zmiany, Burmistrz Miasta wystąpi do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. W przypadku, gdy planowane zmiany dotyczyć będą przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych na liście podstawowej, Gminny Program Rewitalizacji wymagać będzie uzyskania opinii, o których mowa w art.17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych zgodnie z ww. ustawą.

IV.1.4.Określenie zmian w obowiązujących aktach prawnych

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2026 wskazuje na brak konieczności wprowadzenia zmian zapisów Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie. Również nie przewiduje się zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2026 nie przewiduje ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

V. SPÓJNOŚĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

„Gminny Program Rewitalizacji Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2026” jest instrumentem zarządzania rozwojem w obszarach kryzysowych, stanowiąc jednocześnie komponent strategicznego systemu programowania i planowania rozwoju gminy. Stąd też istotną przesłanką do określenia jego ram strategicznych (zdefiniowania celów strategicznych i kierunków działań rewitalizacyjnych) jest dotychczasowa polityka rozwoju gminy, wyrażona w obowiązujących dokumentach strategicznych i planistycznych poziomu lokalnego.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się bezpośrednio w założenia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022” (SZR). Oba dokumenty w szczególności stawiają za cele podniesienie jakości życia mieszkańców (GPR cel 1, SZR cel 2) i poprawę jakości środowiska przyrodniczego (GPR cel 2, SZR cel 3). Zdefiniowane w Gminnym Programie Rewitalizacji wszystkie kierunki działań rewitalizacyjnych (łącznie 10) są spójne z priorytetami Strategii. W szczególności silnie powiązane są zagadnienia tematyczne dotyczące integracji społecznej, rozwoju turystyki i innych form aktywności, rozwoju infrastruktury społecznej, poprawy jakości środowiska przyrodniczego wraz z ochroną walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz rozwoju infrastruktury transportowej (tab. 19). Gminny Program Rewitalizacji ściśle koresponduje ze „Strategią Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oborniki Śląskie na lata 2015-2020” (SISiRPS). Zarówno GPR, jak i SISiRPS akcentują w ramach zdefiniowanych celów integrację i aktywizację społeczną (GPR cel 1, SISiRPS cel 1 i cel 2). Podobnie jak SISiRPS, także GPR podkreśla konieczność dywersyfikacji docelowych grup wsparcia i objęcia interwencją w ramach działań rewitalizacyjnych w szczególności grup: osób w wieku starszym, osób z niepełnosprawnością, dzieci i młodzieży oraz osób wykluczonych społecznie m.in. bezrobotnych. GPR w ramach wyznaczonych kierunków działań rewitalizacyjnych wykazuje ścisły związek ze wszystkimi celami szczegółowymi SISiRPS, zapewniając kontynuację, a także wzmocnienie dotychczas realizowanej przez władze lokalne polityki społecznej w gminie (tab. 20).

Gminny Program Rewitalizacji w wyznaczonej koncepcji strategicznej jest zgodny z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie (SUiKZP) i nie wpływa na dotychczasowy układ funkcjonalno-przestrzenny gminy. SUiKZP dla gminy Oborniki Śląskie wskazuje, że „strategicznym kierunkiem rozwoju przestrzennego gminy jest stwarzanie możliwości inwestowania, przy jednoczesnym objęciu ochroną cennych wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych”. W dokumencie założono, że zasadniczymi działaniami stymulującymi rozwój przestrzenny gminy powinny być:

a) w rejonach północno-wschodnim i północno-zachodnim gminy:

- restrukturyzacja gospodarki rolnej i leśnej pod kątem ograniczeń wynikających z położenia w parkach krajobrazowych,
 - rozwijanie bazy i zaplecza turystyczno-rekreacyjnego, w tym sieci komunikacyjnej dla zwiększenia dostępności turystycznej,
 - eksponowanie zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych,
 - rozwijanie funkcji uzdrowiskowej w rejonie Obornik Śląskich,
 - rozwijanie i podnoszenie standardu usług,
 - rozwijanie bazy przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym przetwórstwa rybnego,
 - dokonanie zmian w sferze produkcyjnej wynikających z ochrony środowiska i położenia na terenach chronionych,
 - rozwój agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
- b) w rejonach północno-wschodnim i północno-zachodnim gminy:
- budowa i rozbudowa urządzeń służących zwiększeniu bezpieczeństwa powodziowego (poldery, zabudowa hydrotechniczna) – zgodnie z Programem dla Odry 2006,
 - modernizacja szlaku żeglugowego i rozbudowa zaplecza żeglugowego z możliwością intensyfikacji żeglugi pasażerskiej zgodnie z Programem dla Odry 2006),
 - zachowanie i wzmocnienie funkcji ochronnych korytarza rzeki Odry, kształtowanego w zgodzie z ładem przestrzennym: wnętrza otwarte na rzekę, dostępne od nadrzecznych szlaków spacerowych, uwzględniające ekspozycję od strony rzeki,
 - ograniczanie zabudowy w obszarze objętym zalewem powodziowym lipiec 1997,
 - rozwój energetyki wodnej jako taniego źródła energii;
 - wykorzystanie cennych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju turystyki i rekreacji.

Wskazane w SUIKZP działania są bezpośrednio powiązane z celami strategicznymi i kierunkami działań rewitalizacyjnych ujętych w GPR. Oba dokumenty dążą do realizacji przestrzennych procesów rozwojowych w sposób kompleksowy i wszechstronny w obszarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym i infrastrukturalno-technicznym, determinując przekształcenia związane z poprawą jakości życia mieszkańców. Można zatem stwierdzić, że GPR wpisuje się w realizację dotychczasowej polityki przestrzennej gminy Oborniki Śląskie.

Tab. 19. Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022

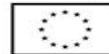
Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022		Gminny Program Rewitalizacji									
		Cel 1.			Cel 2.				Cel 3.		
		Kierunki działań rewitalizacyjnych									
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3
		Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym w zakresie bezrobocia i wykluczenia społecznego	Aktywizacja mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym i integracji społecznej	Kreowanie wizerunku obszaru rewitalizowanego jako miejsca atrakcyjnego dla różnych form sportu, rekreacji, turystyki i edukacji	Tworzenie i modernizacja funkcjonalna przestrzeni publicznych oraz poprawa jej estetyki	Kompleksowa odnowa infrastruktury społecznej sprzyjającej spędzaniu czasu wolnego na obszarach zdegradowanych	Modernizacja obiektów zabytkowych i budynków mieszkalnych	Poprawa jakości środowiska naturalnego i ochrona walorów przyrodniczo-krajoobrazowych	Kształtowanie zintegrowanej sieci komunikacyjnej	Modernizacja infrastruktury transportowej	Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego w oparciu o potencjał endogeniczny
Cele	Priorytety										
1. Poprawa warunków umożliwiających rozwój turystyki i rekreacji	1. Wzbogacenie oferty turystycznej					x	x				
	2. Stworzenie warunków na rzecz rozwoju turystyki weekendowej oraz zagospodarowanie atrakcyjnych miejsc turystycznych		x	x	x		x				
	3. Promocja regionu i jego walorów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz przyrodniczo-kulturowych			x							
2. Podniesienie jakości życia mieszkańców i atrakcyjności gminy	1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury transportowej								x	x	
	2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury przesyłowej										
	3. Rozwój i modernizacja infrastruktury sportowej i kulturalnej					x	x				

	4. Integracja i aktywizacja mieszkańców gminy		x								
	5. Działania na rzecz opieki zdrowotnej i sanatoryjnej oraz wsparcie osób wykluczonych	x									
	6. Rozwój e-usług publicznych oraz zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno-informacyjnej										
	7. Rozwój bazy dydaktycznej oraz rozszerzenie oferty edukacyjnej					x					
	8. Poprawa estetyki, atrakcyjności i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej				x						
	9. Wzmocnienie unikalności i tożsamości gminy			x							
	10. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa										x
3. Działania na rzecz ochrony środowiska gminy	1. Rozwój i modernizacja infrastruktury służącej ochronie środowiska							x			
	2. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej							x			
	3. Działania na rzecz ochrony walorów przyrodniczych oraz edukacji ekologicznej							x			

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022”.

Tab. 20. Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020

Strategia Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020		Gminny Program Rewitalizacji									
		Cel 1.		Cel 2.				Cel 3.			
		Kierunki działań rewitalizacyjnych									
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3
		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
		Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym w zakresie bezrobocia i wykluczenia społecznego	Aktywizacja mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym i integracji społecznej	Kreowanie wizerunku obszaru rewitalizowanego jako miejsca atrakcyjnego dla różnych form sportu, rekreacji, turystyki i edukacji	Tworzenie i modernizacja funkcjonalna przestrzeni publicznych oraz poprawa jej estetyki	Kompleksowa odnowa infrastruktury społecznej sprzyjającej spędzaniu czasu wolnego na obszarach zdegradowanych	Modernizacja obiektów zabytkowych i budynków mieszkalnych	Poprawa jakości środowiska naturalnego i ochrona walorów przyrodniczo-krajoobrazowych	Kształtowanie zintegrowanej sieci komunikacyjnej	Modernizacja infrastruktury transportowej	Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego w oparciu o potencjał endogeniczny
Cele główne	Cele szczegółowe										
1. Integracja społeczna i aktywizacja grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	1.1. Wsparcie i aktywizacja społeczna osób dotkniętych problemem ubóstwa i bezdomności	x	x								
	1.2. Przeciwdziałanie uzależnieniom	x									
	1.3. Aktywizacja zawodowa i propagowanie postaw przedsiębiorczych		x								x
	1.4. Rozwój ekonomii społecznej w gminie										x
2. Aktywizacja społeczna i wsparcie osób starszych i	2.1. Aktywizacja i włączenie społeczne osób starszych	x									
	2.2. Aktywizacja i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością	x									

osób z niepełnosprawnością	2.3. Rozwój usług opiekuńczych skierowanych do osób starszych, chorych i osób z niepełnosprawnością	x	x		x						
	2.4. Budowanie świadomości społecznej na temat problemów, potrzeb i potencjału osób starszych i niepełnosprawnych w społeczności lokalnej	x									
3. Wspieranie rodziny i rozwoju dzieci i młodzieży	3.1. Wspieranie działań mających na celu wzmocnienie rodziny i propagowanie wartości rodzinnych		x			x					
	3.2. Wsparcie funkcji opiekuńczej – wychowawczej i poprawa sytuacji dziecka w rodzinach z trudnościami	x				x					
	3.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	x	x								
	3.1. Stwarzanie dobrych warunków do rozwoju dzieci i młodzieży w gminie	x	x			x					
4. Wzmacnianie aktywności społecznej, postaw obywatelskich oraz współpracy lokalnej	a. Pobudzanie aktywności społecznej i postaw obywatelskich na terenach miejskich		x								
	b. Wspieranie aktywności społecznej i postaw obywatelskich na terenach wiejskich		x								
	c. Wspieranie i rozwijanie współpracy lokalnej oraz integracja społeczności lokalnych gminy		x								
5. Wzmocnienie potencjału instytucji gminnych i organizacji działających na rzecz integracji społecznej i rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy	3.3. Profesjonalizacja gminnych służb społecznych		x								
	3.4. Profesjonalizacja kadr organizacji pozarządowych realizujących działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w gminie	x	x								
	3.5. Usprawnianie mechanizmów współpracy wewnątrz sektorowej i międzysektorowej na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w gminie	x	x								

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Strategia Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oborniki Śląskie na lata 2015-2020”.

SPIS TABEL

Tab. 1. Wskaźniki wykorzystane do wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji w gminie Oborniki Śląskie	4
Tab. 2. Liczba ludności w miejscowościach wiejskich w gminie Oborniki Śląskie w 2015 r.	6
Tab. 3. Wskaźniki obrazujące poszczególne sfery w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Oborniki Śląskie.	7
Tab. 4. Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego	8
Tab. 5. Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego	8
Tab. 6. Średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego	9
Tab. 7. Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego	10
Tab. 8. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego	10
Tab. 9. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Oborniki Śląskie na tle danych dla powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego	11
Tab. 10. Analiza SWOT dla gminy Oborniki Śląskie	39
Tab. 11. Wskaźniki obrazujące poszczególne zjawiska w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarach zdegradowanych w gminie Oborniki Śląskie	45
Tab. 12. Cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych w gminie Oborniki Śląskie	48
Tab. 13. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista podstawowa (A).....	56
Tab. 14. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista uzupełniająca (B).....	63
Tab. 15. Charakterystyka mechanizmów zapewniających komplementarność pomiędzy poszczególnymi projektami na obszarach rewitalizacji.....	80
Tab. 16. Harmonogram rzeczowo-finansowy zaplanowanych działań	81
Tab. 17. Etapy procesu wdrażania i monitorowania GPR	86
Tab. 18. Wskaźniki realizacji GPR	88
Tab. 19. Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2016-2022	92
Tab. 20. Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Integracji Społecznej i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020.....	94

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu bezrobocia	13
Ryc. 2. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu ubóstwa	14
Ryc. 3. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu przestępczości	15
Ryc. 4. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu edukacji	16
Ryc. 5. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu kapitału społecznego	17
Ryc. 6. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu kapitału ludzkiego.....	18
Ryc. 7. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu przedsiębiorczości	19
Ryc. 8. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie jakości środowiska	20
Ryc. 9. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu dostępności do usług	21
Ryc. 10. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu infrastruktury technicznej	23
Ryc. 11. Ulice Obornik Śląskich wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie potencjału dziedzictwa kulturowego	24
Ryc. 12. Poziom bezrobocia w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie.....	25
Ryc. 13. Poziom ubóstwa w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie.....	26
Ryc. 14. Poziom przestępczości w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	27
Ryc. 15. Poziom edukacji w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	28
Ryc. 16. Poziom kapitału społecznego w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie.....	29
Ryc. 17. Poziom kapitału ludzkiego w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	30
Ryc. 18. Poziom przedsiębiorczości w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	31
Ryc. 19. Poziom rynku pracy w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie.....	32
Ryc. 20. Poziom jakości środowiska w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	34
Ryc. 21. Poziom dostępności do usług w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	35
Ryc. 22. Poziom dostępności do placówek handlowych w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	36
Ryc. 23. Poziom infrastruktury technicznej w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	37
Ryc. 24. Potencjał dziedzictwa kulturowego w miejscowościach wiejskich gminy Oborniki Śląskie	38

